

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
Strategies of Inclusive Education Management of Primary Schools
in Special Education Service Center, Education Area III

สมจิต ทองเกต
Somchit Thongket

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Doctor of Education in Educational Administration

Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
Strategies of Inclusive Education Management of Primary Schools
in Special Education Service Center, Education Area III

สมจิต ทองเกต
Somchit Thongket

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Doctor of Education in Educational Administration
Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ
 ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ผู้เขียน นางสมจิต ทองเกตุ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต เกิดทิพย์)

.....ประธานกรรมการ
 (ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต เกิดทิพย์)

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา)

.....กรรมการ
 (ดร.ปรีดา เบ็ญคาร)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคล
ที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต เกิดทิพย์)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....
(นางสมจิต ทองเกต)
นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อนและ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสมจิต ทองเกตุ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(8)
สารบัญ	(9)
รายการตาราง.....	(12)
รายการภาพประกอบ	(13)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
มโนทัศน์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม.....	14
ความหมายและประเภทความพิการ.....	14
ความหมายของการเรียนร่วม.....	15
ปรัชญาของการเรียนร่วม.....	17
ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม.....	18
ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม.....	19
รูปแบบของการเรียนร่วม.....	22
แนวทางการจัดการเรียนร่วม.....	28
การบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ.....	33
ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนร่วมในประเทศไทย.....	38
ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
มโนทัศน์ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ และแนวทางการร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา.....	45
ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	45
ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	46
หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	46
กระบวนการของการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	47
แนวทางการร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา.....	48
แนวทางการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
ระยะที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3.....	59
ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3.....	63
4 ผลการวิจัย.....	71
ผลการวิจัยระยะที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3.....	71
ผลการวิจัยระยะที่ 2 นำเสนอกยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3	85
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	163
สรุปผลการวิจัย.....	166
อภิปรายผลวิจัย.....	169
ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้.....	185
บรรณานุกรม.....	187
ภาคผนวก	194
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	195
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์และคัดกรองตัวแปร.....	199
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	213
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วม.....	217
ภาคผนวก จ หนังสือขอความร่วมมือสำหรับดำเนินการเพื่อการวิจัย.....	228
ประวัติผู้เขียน	235

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 สเกลของสหสัมพันธ์ตัวแปร – ตัวประกอบ.....	57
2 แสดงค่าวิกฤติสำหรับสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01.....	57
3 เกณฑ์พิจารณาจำนวนองค์ประกอบ.....	58
4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ 4 โรงเรียน.....	64
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน.....	72
6 ค่าไอแกน ร้อยละของค่าความแปรปรวนและร้อยละของความแปรปรวนสะสม ของแต่ละองค์ประกอบ.....	74
7 ตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด.....	74
8 ข้อความในองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบเรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบและข้อความ..	77
9 องค์ประกอบ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอแกน และการตั้งชื่อองค์ประกอบ.....	83
10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน.....	86
11 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ.....	88
12 แนวทางการปฏิบัติงานของครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ต้นแบบ.....	93
13 แนวทางการปฏิบัติงานของครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วมโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ.....	96
14 แนวทางการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	99
15 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน.....	101
16 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์.....	102
17 ประเด็นกลยุทธ์ (จำนวน 8 องค์ประกอบ จัดได้ 3 ด้าน ตามขอบข่ายความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน).....	105
18 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม.....	106
19 กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้.....	116
20 กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้.....	124
21 จำนวนและร้อยละของผู้ทรงคุณวุฒิจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน.....	127
22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของกลยุทธ์ การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษา พิเศษเขตการศึกษา 3.....	129
23 ประเด็นกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 8 องค์ประกอบ จัดได้ 3 ด้าน ตามขอบข่ายความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	131
24 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม.....	132

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25	กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้..... 143
26	กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้..... 151
27	ผลการวิเคราะห์และคัดกรองตัวแปร การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3..... 200
28	องค์ประกอบ ค่าไอแกน ร้อยละของค่าความแปรปรวนและร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม..... 218
29	ตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด..... 219
30	ข้อความในองค์ประกอบ 8 ประกอบเรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบและข้อความ..... 222
31	องค์ประกอบ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่า ไอแกน และการตั้งชื่อองค์ประกอบ..... 227

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2	การจัดการเรียนร่วมตามระดับความพิการ.....	23
3	การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ.....	25
4	รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	26
5	การจัดการเรียนร่วมตามแนวคิดของ ดีโน.....	27
6	ขั้นตอนการคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	31
7	โมเดลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	51
8	ขั้นตอนกระบวนการวิจัย.....	70
9	ภาพรวมกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต บริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3.....	162

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
ผู้เขียน	นางสมจิต ทองเกต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ห้องค์ประกอบและสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นสองระยะ ระยะที่หนึ่งเป็นการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาแกนนำจัดการเรียนร่วมจำนวน 692 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิด Likert scale และระยะที่สองเป็นการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 16 คน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และตรวจสอบกลยุทธ์ โดยการสนทนากลุ่มผู้ปฏิบัติและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์มหาวิทยาลัย เครื่องมือได้แก่ แบบสัมภาษณ์เอกสารประกอบ การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงสำรวจ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบได้แก่ (1) การบริหารงานวิชาการ (2) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน (3) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (4) การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ (5) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล (6) คุณภาพผู้บริหาร (7) การคัดแยกเด็ก และ (8) การพัฒนาครู 2) กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 3 ด้านด้วยกันคือ (1) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ประกอบด้วย การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล คุณภาพผู้บริหารและการพัฒนาครู (2) ด้านการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการคัดแยกเด็ก และ (3) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

Thesis Title Strategies of Inclusive Education Management of Primary Schools in Special Education Service Center, Education Area III

Author Mrs.Somchit Thongket

Major Program Educational Administration

Academic Year 2015

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyze factors and develop strategies of inclusive education management for primary schools in Special Education Service Center, Education Area III. The study was divided into 2 phases. Phase 1 : analysis of strategies inclusive education management for primary schools in Special Education Service Center, Education Area III. The sample of this study were 644 persons including school administration, heads of academic affairs and teachers who were in charge of inclusive education. Phase 2 : strategy development of inclusive education management for primary schools in Special Education Service Area III. Key informants were 16 persons including school administrators heads of academic affairs, and teacher who were in charge of inclusive education and representatives of school board. The developed strategies was approved by practitioners, experts from directors of inclusive education centers, school directors and university faculty. Research instruments semi-structured interview protocol, a form of focus group discussion. Quantitative data were analyzed by using exploratory factor analysis and qualitative data were analyzed by using content analysis. Then, it was used for creating an interview protocol aiming a performance procedure interviewees per school were school administrator, academic chief, teacher taking charge of inclusive school project, and representatives of school committee. Next, a draft of inclusive education management strategies for primary schools in Special Education Service Center, Education Area III was proceeded by focus group with performers in leading inclusive schools

The finding revealed as follows; 1) The inclusive education management of primary schools in Special Education Service Center, Education Area III was comprised of 8 factors; (1) academic management, (2) instructional quality, (3) Learning Society formation, (4) management of budgeting, building, environment, and public relation, (5) supervision, monitoring, evaluation, and reporting, (6) administrator's quality, (7) screening of children, and (8) teacher development. 2) The inclusive education management strategies for primary schools in Special Education Service Center, Education Area III was comprised of 3 parts; (1) inclusive management consisting in

management of budgeting, building, environment, and public relation, supervision, monitoring, evaluation, and reporting, administrator's quality, and teacher development, (2) learning management consisting in academic management, instructional quality, and screening of children, and (3) Learning society formation.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จากความกรุณาและให้การปรึกษาอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.เรชา ชูสุวรรณ ประธานคณะกรรมการสอบ และ ดร.ปรีดา เบ็ญการ คณะกรรมการสอบที่กรุณาให้แนวความคิด คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความเอาใจใส่ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มผู้ปฏิบัติทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนกลยุทธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้ เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายสุมล จரியานุกุล นายสมบัติ เรืองทอง นางสมจิตร สลักศรี นางสาวธัญญาณัฐ เพ็งพรหม และ ดร.ปัญญา ศรีลาภักซ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและตามโครงสร้างทางทฤษฎีของแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ สถานวิจัยพหุวัฒนธรรมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สพย.) ที่ให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้การสนับสนุนทุนการวิจัย ในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จไปได้ด้วยดี

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์สาขาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้และจิตวิญญาณแห่งความดีแก่ศิษย์ เจ้าหน้าที่ภาคบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกทุกประการ ตลอดทั้งเพื่อนนักศึกษาคุุณภูมิตบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้กำลังใจช่วยเหลือด้วยดีตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ คุณค่าและประโยชน์อันใดที่เกิดจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่ บุรพคณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สมจิต ทองเกต

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“...งานช่วยเหลือคนพิการนี้ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะว่าผู้พิการไม่ได้อยากจะเป็นผู้พิการ และอยากช่วยเหลือตนเอง ถ้าเราไม่ช่วยเขาให้สามารถที่ปฏิบัติงานอะไรเพื่อชีวิตและเศรษฐกิจของครอบครัวจะทำให้เกิดสิ่งที่หนักในครอบครัว หนักแก่ส่วนรวมฉะนั้นนโยบายที่จะทำคือช่วยเขาให้ช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อจะทำให้เขาสามารถ เป็นประโยชน์ต่อสังคม...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรีพระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมมหาราชชนนี ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ 22 มีนาคม 2517 (อ้างถึงใน สำนักงานพัฒนาการฝึกหัดครู, 2546) จะเห็นได้ว่าจากพระราชดำรัสดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นความสำคัญในภารกิจช่วยเหลือคนพิการ และประสงค์ให้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานเพื่อคนพิการ ที่ต้องวางแผนเพื่อพัฒนาให้คนเหล่านี้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้นการช่วยเหลือให้บุคคลเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงต้องเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องถวายนงานด้านการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชประสงค์

ต่อมาในปี พ.ศ.2533 ประเทศไทยจึงได้ร่วมกับองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (UNESCO) ได้จัดประชุมระดับโลกที่จอมเทียน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสูงกว่า 1,500 คน จาก 155 ประเทศทั่วโลกมาร่วมประชุม และได้ก่อตั้ง “ปฏิญญาจอมเทียน” (Jomtien Declaration) ว่าด้วยการพัฒนาการศึกษาเพื่อปวงชน (Education For All หรือ EFA) ซึ่งมีเป้าหมายให้ทุกประเทศยอมรับว่า การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่พึงได้รับและถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องช่วยคนเหล่านั้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับคนในประเทศ และได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 3 เรื่องสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และได้บัญญัติไว้ในมาตรา 49 ที่กำหนดให้รัฐจะต้องมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้ได้สิทธิเท่าเทียมกันในการจัดการศึกษา บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายไม่เว้นแต่เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนต้องส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต นอกจากนี้ มาตรา 54 ยังได้ระบุไว้ชัดเจนว่า “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ” ซึ่งจะเห็นว่ารัฐได้ให้ความสำคัญอย่างชัดเจนในการพัฒนาเด็กพิการ ในมาตรา 30 วรรคสาม ได้บัญญัติเพิ่มเติมในเรื่องการสร้างความสะดวกของเด็กและเยาวชนว่า “หากบุคคล หรือองค์กร หน่วยงานใดเลือกปฏิบัติโดยไม่มีเป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุด้วยความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือ

ความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้” ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนพิการ ที่ต้องจัดให้ผู้เรียนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติร่วมกับเด็กทั่วไป ยกเว้นในกรณีที่มีความพิการมากจนโรงเรียนไม่สามารถสนองตอบความต้องการอันจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลได้ จึงจัดเรียนร่วมในรูปแบบอื่น จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารัฐต้องการให้เด็กและเยาวชนพิการมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาหรือการให้ความช่วยเหลือโดยผ่านกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจและทักษะการเลี้ยงดูพัฒนาลูกพิการแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง นอกจากนี้เด็กอาจจะต้องอยู่ในโรงเรียนเกินสิบสองปีจึงจะจบการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้ เพราะกำหนดให้จัดไม่น้อยกว่าสิบสองปี (กรมวิชาการ, 2541 และสถาบันพระปกเกล้า, 2552)

จากเจตนารมณ์ของมาตรา 49 และมาตรา 54 ดังกล่าวจึงทำให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 10 ได้กำหนดให้รัฐและหน่วยงานทางการศึกษาต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้มีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และต้องจัดให้ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้ได้รับสิทธิสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดซึ่งรัฐสามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบและสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมตามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย หรือ การจัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากนี้ ในมาตรา 24 ยังกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งในมาตรา 28 และ มาตรา 37 ด้ระบุให้หลักสูตรที่ใช้กับคนพิการมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ โดยให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สนองตอบต่อบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายทุพพลภาพเพื่อเสริมการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษาได้ และที่สำคัญในมาตรา 60 ยังได้กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษา และทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษา ให้กับคนพิการตามหลักการและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งชื่อเดิมว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักในความสำคัญในการให้โอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องดังกล่าว จึงได้ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษ ตามแผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ) ในลักษณะเรียนร่วมกับเด็กปกติมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 โดยยึดพื้นฐานของปรัชญา และหลักการ 3 ประการ คือ 1) สิทธิมนุษยชน เด็กทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษา บริการทางการศึกษาและอื่น ๆ ตลอดจนได้รับประโยชน์สูงสุดตาม

ศักยภาพ 2) การจัดให้คนพิการได้รับการศึกษาเร็วที่สุดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ จัดให้สนองต่อความต้องการพิเศษของผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้มีความสามารถช่วยเหลือตนเองได้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป และ 3) การจัดบริการศึกษาพิเศษสำหรับผู้มีความบกพร่อง เพื่อขจัดความไม่สามารถในการเรียนรู้ โดยร่วมทำงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ ด้านสังคมและอื่น ๆ ป้องกันสภาพความพิการไม่ให้เพิ่มขึ้น

การจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนร่วมได้พัฒนาขึ้นตามลำดับ โดยเป็นการพัฒนาทั้งระบบการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งมีคุณค่าและประโยชน์ต่อการดำเนินการเรียนร่วม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เด็กแต่ละคนจะได้รับ ในปีการศึกษา 2542 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินงานตามนโยบายปีการศึกษาเพื่อคนพิการซึ่งให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่อง สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปกติได้จนกระทั่งถึงปีการศึกษา 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนำร่องครอบคลุมทุกจังหวัด จำนวน 390 โรงเรียน และขยายผลเป็น 2,000 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2548 ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วประเทศจนถึงปัจจุบัน ปีการศึกษา 2555 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวนทั้งหมด 5,026 โรงเรียน และมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีเด็กพิการเรียนร่วมอีกจำนวน 17,448 โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์ วิธีการและการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนที่อยากเรียนได้เข้าเรียนและเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

ทั้งนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาจะประสบผลสำเร็จเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ตั้งแต่ระดับนโยบายถึงระดับปฏิบัติการ ในโรงเรียนซึ่งอยู่ในฐานะผู้ปฏิบัติการเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครอง ที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงาน หากบุคคลเหล่านี้ไม่เข้าใจไม่ตระหนัก และไม่เห็นด้วยก็เป็นการยากที่โครงการเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จ และหากมีทัศนคติเชิงลบ ไม่เข้าใจระบบการศึกษาพิเศษ ก็ถือเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนร่วมทั้งสิ้น สภาพปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนร่วมระดับประเทศส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ไม่สามารถนิเทศติดตามงานหรือให้คำแนะนำได้ และมีผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งปฏิเสธไม่ยอมรับเด็กเข้าเรียน เพราะเห็นว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เทคนิควิธีการและประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กแต่ละประเภท ทำให้ครูขาดความมั่นใจในการสอนเด็กพิเศษ อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลประเมินผล การเลื่อนชั้น ครูผู้สอนบางส่วนไม่ยอมสอนเด็กพิเศษเรียนร่วม ป่วยตามยถากรรม หรือมอบให้ครูการศึกษาพิเศษสอนคนเดียว ครูผู้สอนส่วนหนึ่งมีภาระงานในโรงเรียนมาก ทั้งสอนประจำ ประจำวิชา งานโครงการต่างๆ ไม่ค่อยมีเวลาและพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลตามหลักการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการมีเด็กหลายประเภทเป็นภาระหนักในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จึงไม่สามารถดำเนินการพัฒนาเด็กได้เท่าที่ควร ครูการศึกษาพิเศษส่วนมากไม่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ เพียงแต่ได้ผ่านการอบรมในหลักสูตรการศึกษาพิเศษมาบ้าง ครูการศึกษาพิเศษจะรับภาระหนักในกระบวนการคัดแยกและการจัดการเรียนการสอน ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก ประธานสภา และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการศึกษา

พิเศษ บางส่วนมีทัศนคติเชิงลบที่เห็นเด็กพิการมาเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาพิเศษกับบุคลากรในชุมชน ผู้ปกครอง ทั้งผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และผู้ปกครองเด็กปกติยังขาดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของการจัดการศึกษาพิเศษ ตลอดจนความรู้ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในความปกครอง ผู้ปกครองของเด็กปกติบางส่วนยังแสดงความรังเกียจ และไม่ยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มาเรียนร่วม ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้ยังให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวกับการคัดแยกและการฟื้นฟูบำบัด รวมทั้งการเตรียมเด็กให้พร้อมก่อนส่งต่อเข้าชั้นเรียนร่วม บางส่วนให้ความร่วมมือแบบขอไปที ทำให้ครูการศึกษาพิเศษที่ไปขอความอนุเคราะห์เกิดความท้อแท้ใจส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมทั้งสิ้น สมพร หวานเสร็จ (2543) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ผดุง อารยะวิญญู (2542) กล่าวว่า “การศึกษาพิเศษและการดำเนินงานการเรียนร่วมจะต้องจัดการอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับชาติ ไปจนถึงระดับท้องถิ่น จะต้องมีการมีกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย แนวปฏิบัติจากส่วนกลางไปจนถึงระดับปฏิบัติ จะต้องกำหนดบทบาทของบุคลากร การจัดการด้านการเงิน งบประมาณ ตลอดจนการจัดเตรียมเครื่องมือ และสถานที่ให้พร้อมในการจัดการเรียนร่วม และเหนือสิ่งอื่นใดคือ การให้การศึกษากับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ปกครองและสาธารณชน เพราะถ้าบุคคลดังกล่าวไม่เข้าใจเด็ก ไม่เข้าใจปรัชญา และไม่เข้าใจหลักการการศึกษาพิเศษแล้วจะทำให้การเรียนร่วมเป็นไปได้ยาก”

นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ สิริมา หมอนไหม (2543) ที่ได้ศึกษาในเรื่องปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพ ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ต้องมีการวางแผน การดำเนินการ มีการจัดวางระบบการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชาติถึงระดับท้องถิ่น ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาจะบรรลุผลได้ดีเพียงใดนั้น สิ่งสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและต้องมีทักษะ มีความรู้ ความเข้าใจในเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนและต้องเข้าใจถึงพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิการในแต่ละประเภทที่มีพัฒนาการ ความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกัน (ผดุง อารยะวิญญู, 2550 และเบญจา ชลธารันนท์, 2545) ซึ่งจากการติดตามนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนจบและที่ออกกลางคัน จากโรงเรียนประถมศึกษาในช่วงระหว่างปี 2539-2540 โดยการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพในด้านกระบวนการจัดการเรียนร่วมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียน ส่วนใหญ่ยังไม่สนองความต้องการและความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากนัก เพราะการเตรียมการด้านหลักสูตร การจัดชั้นเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนและการวัดผล บางส่วนดำเนินการเช่นเดียวกับเด็กปกติ โดยไม่ปรับหรือจัดเพิ่มเติมเป็นพิเศษเฉพาะ และยังพบว่ากระบวนการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหากครูผู้สอนได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จัดชั้นเรียนและสัดส่วนการเรียนให้เหมาะสมทั้งสาระและเวลาเรียน นอกจากนี้ยังต้องจัดทำกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้โดยครอบครัว วัดและประเมินความก้าวหน้ารายบุคคล ปรับปรุงการเรียนการสอน ในสิ่งที่เด็กบกพร่อง ส่งเสริมในส่วนที่เด็กมีความสามารถเพื่อให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละคนต่อไป โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการ

การเรียนรู้ร่วมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับชาติลงไปถึงระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ทั้งนี้ยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหรือปัจจัยที่สำคัญอีกหลายด้าน ซึ่งผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นที่สำคัญ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยผู้เรียนที่เรียนรู้ร่วมสามารถพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถและทักษะที่สอดคล้องตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)
- 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนนักเรียนเรียนรู้ร่วม ควรมีความรู้ ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีและสามารถปฏิบัติต่อผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ร่วม โดยผ่านการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้ร่วม สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) จัดหา ผลิต และใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สามารถนำแผนไปสู่การปฏิบัติ นำข้อมูลจากการวัดและประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งใช้กระบวนการ วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียน
- 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วม ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ มีการจัดกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition) และยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนรู้ร่วม และ
- 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยที่โรงเรียนสามารถกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงาน สร้าง ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ร่วม มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการเรียนรู้ร่วมให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดการเรียนรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ องค์กร ความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ มีระบบจัดการ ความรู้ มีการถ่ายทอดความรู้แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ทั้งบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรู้ร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับผู้เรียนร่วมอย่างสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) และต้องเป็นไปตามปรัชญาการศึกษา คือ การให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กทั่วไปในสภาพห้องเรียนปกติ ซึ่งจะทำให้เด็กพิการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไปและรอดพ้นจากการถูกตีตราว่า เป็นเด็กพิการ ทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกัน (กรมสามัญศึกษา, 2542 และ Patton และ คณะ, 1996)

นอกจากนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมเป็นไปอย่างเป็นระบบ ชัดเจน มีความเป็นไปได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักนำปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วม มาวางแผน เชิงกลยุทธ์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของนักวิชาการหลายท่านและ ผู้วิจัยได้นำมารวบรวมจัดหมวดหมู่ เพื่อให้เหมาะสมกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียน เนื่องจากขั้นตอนการกำหนดภารกิจขององค์กร และการกำหนดทิศทางขององค์กร นักวิชาการส่วนใหญ่ได้กำหนดไว้ ในขั้นการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ดังนั้น สรุปได้ว่า

การบริหารเชิงกลยุทธ์ ในโรงเรียนประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ 4) การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ตามแนวคิดของ (พิพัฒน์ ก้องกิจกุล (แปล) Robert และ Kaplan and P David Norton, 2547; สุวิทย์ มูลคำ, 2548; สุวัฒน์ ศิริรินทร์, 2549; เอกชัย อภิศักดิ์กุล และทรศนะ บุญขวัญ, 2549; ภาณุ ลิ้มมานนท์, 2549; กัลยรัตน์ เมืองสง, 2550; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553; และ ศิริชัย กาญจนวาสี, 2553)

จากปัญหา สาเหตุของปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยพอจะสรุปได้ว่า ปัญหาเหล่านั้นล้วนเป็นที่ทราบกันดีว่าหลายคนต่างมุ่งหาแนวทางแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ปัญหาก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้เสร็จสิ้นแต่อย่างใด หากพิจารณาอีกมุมมองหนึ่ง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานในระดับปฏิบัติการที่สามารถกำหนดวิธีการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมที่สถานศึกษามาโดยตลอด จึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา พื้นที่ทั้ง 5 จังหวัดนี้ จะมีลักษณะทางกายภาพ ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนที่คล้ายคลึงกันอันส่งผลกระทบต่อผลการวิจัยน้อยที่สุดโดยผู้วิจัยทำการศึกษาถึงองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนร่วมว่าประกอบด้วยอะไรบ้างและมีกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาอย่างไร ที่จะทำเด็กพิการแต่ละคนที่ความแตกต่างกันทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สังคมและคนโดยทั่วไปยอมรับ และผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้นับว่าจะเป็นประโยชน์ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อตอบสนองต่อพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี ที่ทรงเห็นความสำคัญในภารกิจการช่วยเหลือคนพิการต่อไป

คำถามการวิจัย

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ

ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงองค์ประกอบ แนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสม และสามารถนำกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ประถมศึกษาไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 เป็นแนวทางให้ผู้บริหารระดับสูงนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและระดับโรงเรียน

2.2 เป็นแนวทางให้ผู้บริหารระดับสูงนำผลการวิจัยไปพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่มีจัดการเรียนร่วม

2.3 ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ครู บุคลากรของสถานศึกษา นำกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความพิการให้สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยการบูรณาการแนวคิด การบริหารจัดการเรียนร่วม แนวคิดการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนต้นแบบและแนวคิดการสร้างกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยการบูรณาการแนวคิดของ (สหภัทร์ เจริญยศ,2540; ปิยพร ผ่องแผ้ว,2544; สรรเพ็ชญ์ อินทะพันธุ์,2546; เบญจมา ชลธารินทร์,2548; วรวิทย์ พูลสวัสดิ์,2549; ณรงค์ อัมพรภาค,2550; อัมพา นกอิม,2550; จารุณี มณีกุล,2551; กิ่งเพชร ส่งเสริม,2552; สุวพิชชา ประสิทธิ์ชัยกิจ,2554; Taylor ,1997; Reynolds และ Brich,1977 และ Heward,2009)

1.2 ศึกษาแนวคิดการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ตามแนวคิด ทฤษฎีการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ (กรมวิชาการ,2549; สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ,2551; พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณทัณฑ์,2553; เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ,2553) และศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ตามแนวคิด ทฤษฎีการบริหารกลยุทธ์ของ (สุวิทย์ มูลคำ,2548; สุวัฒน์ ศิริรินทร์,2549; เอกชัย อภิศักดิ์กุล และทรงชนะ

บุญขวัญ (แปล) ,2549; ภาณุ ลิ้มมานนท์,2549; กัลยรัตน์ เมืองสง,2550; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553; และ ศิริชัย กาญจนวาสี,2553)

2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ แต่ละระยะผู้วิจัยได้กำหนด ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาแกนนำการจัดการเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีรายละเอียดประชากร ดังนี้

ประชากร ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นโรงเรียนประถมศึกษาแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ซึ่งรับผิดชอบ 5 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 173 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 รวมจำนวน 692 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 644 คน คิดเป็นร้อยละ 93.06 ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมเป็นไปตามหลักการการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Hair และคณะ (1998) พิจารณาอัตราส่วนของตัวแปรต่อขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ 1 : 5-20 จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 410 -1,640 คน และเป็นไปตามหลักการของ อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2532) ที่ได้เสนอการใช้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบไว้ว่าควรมีมากกว่า 500 คน จึงถือว่าดีมาก

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการเสนอวิธีการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา มีรายละเอียดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 4 โรง มีรายละเอียดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 4 คน รวม 16 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยยึดตามบทบาทหน้าที่ในสถานศึกษาและเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เรียนร่วมของสถานศึกษานั้น ๆ

กลุ่มที่ 2 การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ประกอบด้วยกลุ่มผู้ปฏิบัติที่เป็นผู้บริหารและครูจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 รวมจำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือก คือ เป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 (จังหวัดสงขลา) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง อาจารย์สอนประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษในระดับอุดมศึกษาและหรือผู้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาพิเศษจำนวน 2 คน รวมจำนวน 7 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

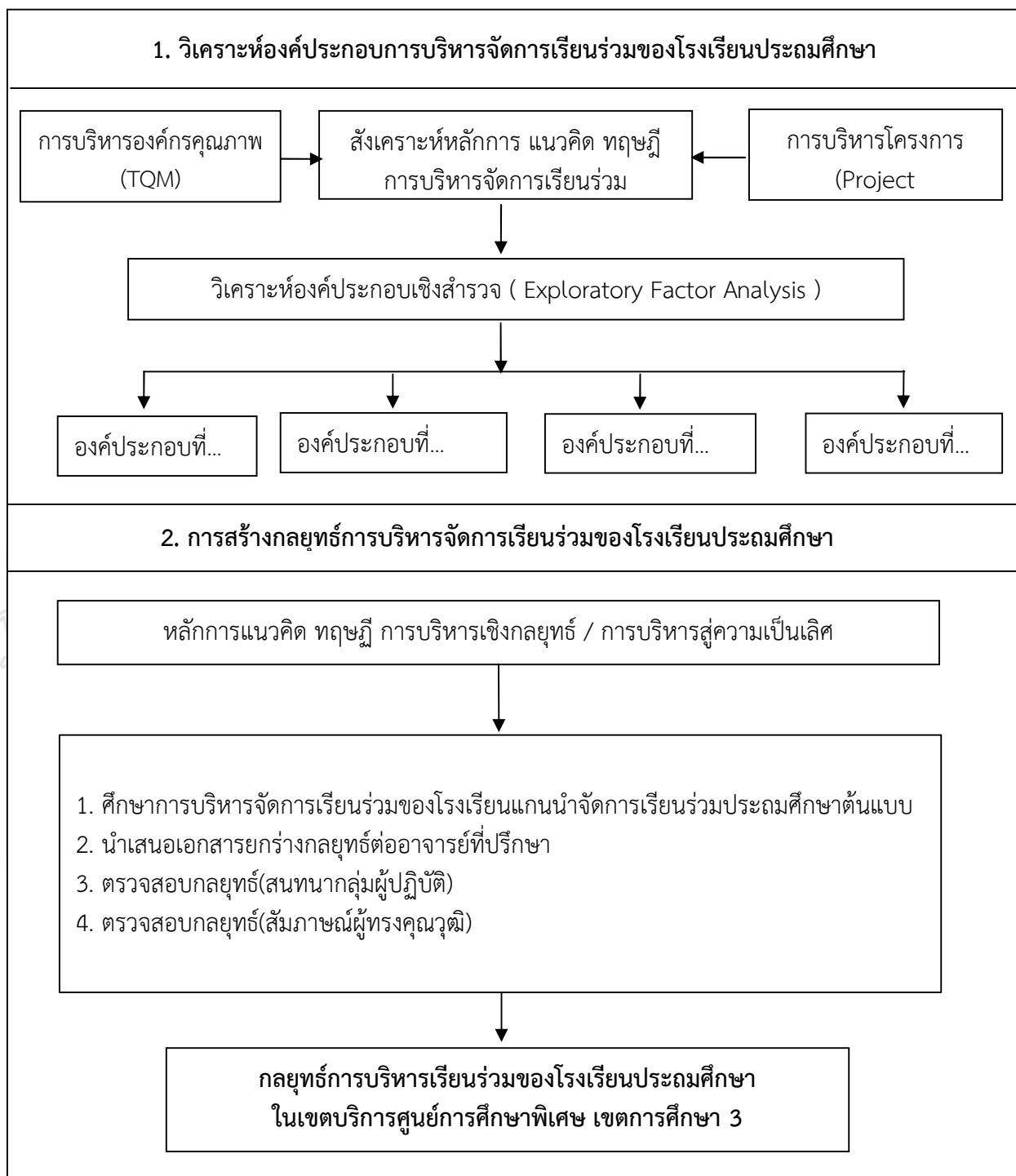
จากการศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถามจากกรอบ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารองค์คุณภาพ (TQM) การบริหารโครงการ (Project Management) และการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาโดยนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) และได้องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้มาจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 173 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

2. การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยการศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 4 โรง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 4 คน รวม 16 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยอาศัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสู่ความเป็นเลิศ และหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารกลยุทธ์

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวที่ผู้วิจัยนำเสนอข้างต้น สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง กระบวนการทำงานโดยอาศัยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนร่วมโดยการจัดให้ได้แก่และเยาวชนพิการสามารถเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในโรงเรียนทั่วไปได้โดยคำนึงถึงองค์ประกอบหรือปัจจัยที่สำคัญได้แก่การพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

2. องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การรวมกลุ่มของตัวแปรของการบริหารการจัดการเรียนร่วมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นองค์ประกอบเดียวกันซึ่งได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

3. กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้การจัดการเรียนร่วมบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ตามขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยอาศัยการรับรู้ของผู้บริหาร ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการเรียนร่วม

4. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่ส่งผลให้ครูสามารถจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยมีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วม มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การใช้เทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยนักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความพร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ และมีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนร่วมและมีการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ ด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง

6. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การประสานความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนและชุมชน การสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง หน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรในท้องถิ่นในการ กำหนดการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนปกติได้เข้าใจถึงสิทธิทางการศึกษาที่ นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้ รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ มีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยง คุนนักเรียนอย่างถูกต้องและ ช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมกันปรึกษาหารือในการ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพ

7. การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการบริหารจัดการเรียนร่วมและมีการจัดกิจกรรมหาทุน มาใช้จ่ายในโครงการจัดการเรียนร่วม มีการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายใน ภายนอกอาคาร ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียน ร่วมอย่างทั่วถึงและชัดเจนจัดทำทำเนียบและแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครอง ทราบและสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน

8. การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล หมายถึง การกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนในการให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่ครูผู้สอนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการจัดทำ การรายงานผลการดำเนินงาน และนำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมได้ อย่างมีคุณภาพ

9. การพัฒนาผู้บริหาร หมายถึง การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีวุฒิและประสบการณ์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมสามารถพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการการบริหารแบบมี ส่วนร่วม มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการจัดการเรียนร่วม การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และระบบการให้บริการที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานโครงการเรียนร่วม มี การจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษได้อย่างมีคุณภาพ

10. การคัดกรองเด็ก หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองเด็กและจัด ประชุมวางแผนการกรองเด็กร่วมกัน มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษของ โรงเรียนโดยที่หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการจัดประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและ วินิจฉัยคัดแยกเด็กให้ครูครบทุกคนอย่างต่อเนื่อง

11. การพัฒนาครู หมายถึง สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษและโรงเรียนมีการจัดประชุม อบรมสัมมนาครูทุกคนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างสูงสุด

12. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ในระดับประถมศึกษาของรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และ มีการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม

13. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

14. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนและการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

15. ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการและให้บริการหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการ โดยที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีความรับผิดชอบและให้บริการแก่สถานศึกษาใน 5 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยผู้วิจัย จึงได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแต่ละประเด็น โดยจะนำเสนอตามลำดับสาระสำคัญดังนี้ มีโนทัศน์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม มีโนทัศน์ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ และแนวทางการร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาและแนวทางการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

มีโนทัศน์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

การบริหารจัดการเรียนร่วมผู้วิจัยได้นำเสนอในเรื่องความหมาย และประเภทความพิการ ความหมายของการเรียนร่วม ปรัชญาของการเรียนร่วม ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม ความสำคัญ และประโยชน์ของการเรียนร่วม รูปแบบของการเรียนร่วม แนวทางการจัดการเรียนร่วม การบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จ ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนร่วมในประเทศไทย และปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาระดับประถมศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายและประเภทความพิการ

ในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 มาตรา 4 ได้ให้นิยาม “คนพิการ” และ “การฟื้นฟูสมรรถภาพ” ว่า

“คนพิการ” หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกายทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การฟื้นฟูสมรรถภาพ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพดีขึ้นโดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ

ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มาตรา 4 และมาตรา 20 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้คนพิการ มี 5 ประเภท โดยแต่ละประเภทมีลักษณะ ดังนี้

1. คนพิการทางการมองเห็น ได้แก่ (ก) คนที่มีสายตาข้างที่ต่ำกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดา แล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/18 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแต่แสงสว่าง หรือ (ข) คนที่มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

2. คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ได้แก่ คนที่ได้ยินเสียงที่ความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1000 เฮิรตซ์ หรือ 2000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่าที่มีความดังเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

- 1) สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี เกิน 40 เดซิเบล ขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง
- 2) สำหรับคนทั่วไปเกิน 55 เดซิเบล ขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง หรือ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องในการเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด จนไม่สามารถสื่อความหมายกับคนอื่นได้
3. คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่
 - 1) คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน และไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันได้
 - 2) คนที่มีการสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหวมือ แขน ขา หรือลำตัว อันเนื่องมาจากแขนหรือขาขาด อัมพาตหรืออ่อนแรง โรคข้อ หรืออาการปวดเรื้อรัง รวมทั้งโรคเรื้อรังของระบบการทำงานของร่างกายอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมเยี่ยงคนปกติได้
4. คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น
5. คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมองจนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้

กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะกรรมการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษาได้แบ่งเด็กที่มีความบกพร่องเพื่อเข้ารับการศึกษาออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ
5. เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
6. เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์
7. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
8. เด็กออทิสติก
9. เด็กพิการซ้อน

ความหมายของการเรียนร่วม

นักการศึกษาพิเศษหลายท่าน ถือว่าการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โดยมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อที่ว่าเด็กแต่ละคน ควรได้รับการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่จัดขึ้น และได้สรุป ความหมายของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

Kauffman; et al. (1981) ให้คำจำกัดความของการเรียนร่วมไว้อย่างครอบคลุมว่าเป็นการรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียน การสอน และด้านสังคม โดยมีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการพร้อมแผนการศึกษาเป็นรายบุคคลและต่อเนื่อง และมีการกำหนดแบ่งหน้าที่

รับผิดชอบกันระหว่างบุคลากรฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอน และฝ่ายสนับสนุน ทั้งในด้านศึกษาปกติและด้านการศึกษาพิเศษ

Blankenshi และ Lilly (1981) มีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนร่วมว่าสิ่งที่ต้องเน้นคือ การใช้คำว่า “การเรียนร่วม” ไม่ควรสื่อความหมายแคบ ๆ ในแง่ของการเรียนทางวิชาการเท่านั้น แต่ต้องครอบคลุมถึงความต้องการจำเป็นในทุกด้านของเด็กพิเศษ หลักการของการเรียนร่วมก็คือจะต้องเอาใจใส่ดูแลอย่างดีที่สุด ต่อความจำเป็นของเด็กทั้งด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านวิชาการ ในขณะที่เด็กพิเศษเรียนร่วมอยู่บนการศึกษาภาคปกติ

ศรียา นิยมธรรม (2541) ได้กล่าวถึงคำและความหมายของคำที่ใช้เรียกลักษณะของการจัดการเรียนร่วมในต่างประเทศไว้ ดังนี้

Mainstreaming หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลา นั่นคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะถูกส่งเข้าไปเรียนในห้องเรียนสำหรับเด็กปกติทุกอย่าง และไม่มีบริการเพิ่มเติมสำหรับเด็กประเภทนี้

Integration หมายถึง การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ แต่เป็นการเรียนร่วมบางเวลา นั่นคือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะเข้าไปเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติบางเวลาเท่านั้น และมีความหมายรวมไปถึงการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติด้วย

Inclusive Education หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลาในห้องเรียนตลอดจนรับบริการเสริมที่เหมาะสมและจำเป็นในการใช้ชีวิตร่วมกับเด็กปกติในครอบครัว ชุมชน และสังคม

กรมสามัญศึกษา (2542) ได้นิยามความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วมหมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

ผดุง อารยวิญญู (2542) กล่าวถึง การเรียนร่วมหมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข กล่าวกันว่า การเรียนร่วมเป็นวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิธีหนึ่ง โดยเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการจัดเข้าเรียนในชั้นเดียวกับเด็กปกติ ซึ่งการเรียนร่วมมีความหมายต่างกัน ดังนี้ Integration หมายถึง การเรียนร่วมบางเวลาในชั้นเดียวกับเด็กปกติ แต่เด็กเหล่านี้อาจจัดให้อยู่รวมกันเป็นชั้นพิเศษในชั้นเรียนปกติ เด็กเรียนวิชาหลักในชั้นเรียนพิเศษโดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน Mainstreaming หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนในชั้นเดียวกับเด็กปกติทุกประการ และ Inclusive หมายถึง การจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ และเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยทั่วไปการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม จัดได้หลายรูปแบบ เช่น เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา เรียนร่วมเป็นบางเวลา และเรียนร่วมโดยรับบริการสอนเสริมจากครูสอนเสริมหรือครูเดินสอน และจัดให้มีบริการสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กและเยาวชนเฉพาะบุคคล

วาริ ธีระจิตร (2547) ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง การรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคม ภายใต้พื้นฐานการ

จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรง และสามารถพัฒนาตนเองไปให้มากที่สุด

เบญจา ชลธารินทร์ (2548) ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง การรวมเอาเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปไว้ในระบบการศึกษาปกติ มีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งแต่ละวัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

จากนิยามและความหมายของการเรียนร่วมดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนร่วม คือ การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสที่จะเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกๆ ฝ่าย ให้สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ได้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมปกติเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อให้ความต้องการพิเศษทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กได้รับการตอบสนองและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ปรัชญาของการเรียนร่วม

นักการศึกษาส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องมีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่จะช่วยให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การเรียนร่วมมีลักษณะเป็นปรัชญา เป็นหลักการ แนวคิดนักการศึกษาพิเศษหลายท่านให้ความหมายปรัชญาของการเรียนร่วมไว้หลายลักษณะ เช่น

Patton และคณะ (1996) กล่าวว่าปรัชญาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม คือ การให้โอกาสเด็กพิการ ได้เรียนอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กทั่วไปในสภาพห้องเรียนปกติ ซึ่งหากได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีแล้วเด็กพิการจะสามารถจะประสบความสำเร็จได้ การเรียนร่วมทำให้เด็กพิการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไป และรอดพ้นจากการถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการ ทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกัน และไม่นำผลจากการเรียนมาประเมินคุณค่าซึ่งกันและกัน

การสอนแบบเรียนร่วม ถือเป็นวิสัยทัศน์ใหม่สำหรับสังคมและชุมชน เป็นการร่วมปฏิบัติการทุกอย่างของการสอนที่ดีที่สุดซึ่งครูที่ดีได้ทำ ได้คิด ได้พัฒนาเด็กทุกวิถีทาง เพื่อให้เด็กเพิ่มพูนการเรียนรู้ โดยครูจะเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนสองกลุ่มด้วยเหตุและผล อีกทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับเด็กก็เป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะเป็นการปรับปรุงการสอนในชั้นเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้นด้วยทุกคนต้องทำงานร่วมกันท่ามกลางความแตกต่างในความสามารถและความบกพร่อง ซึ่งเด็กทุกคนได้เรียนรู้และเติบโต ในสิ่งแวดล้อมที่เด็กจะต้องพบในอนาคต

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนร่วมว่าเป็นปรัชญา เป็นแนวคิด เป็นความเชื่อของนักการศึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ ซึ่งสะท้อนให้เห็นหลักการที่สำคัญคือ

1) ความยุติธรรมในสังคม (Social Justice) เมื่อเด็กปกติทุกคนได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติด้วย การกีดกันไม่ให้เด็กพิเศษได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติคือการได้รับความยุติธรรมในสังคมที่นั่น อันจะตามมาซึ่งความวุ่นวายสับสนภายหลัง

2) การคืนสู่ภาวะปกติ (Normalization) ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีความเคลื่อนไหวในการจัดการศึกษาพิเศษในลักษณะที่เป็นการคืนสู่ภาวะปกติ ลดการสร้างสถานสงเคราะห์คนพิการในรูปแบบต่าง ๆ มาให้บริการแก่ผู้บกพร่องในลักษณะดังกล่าวแทน โดยผู้บกพร่องอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา ดนตรี ศิลปะ วัฒนธรรมต่างๆ เช่นเดียวกับคนปกติ ในระบบการศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวเช่นกัน มีการหยุดขยายงานของโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษเฉพาะทาง หันมาส่งเสริมให้เด็กได้เรียนในโรงเรียนปกติ เด็กที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเฉพาะทั้งหลายก็ถูกส่งกลับบ้าน เพื่อให้เข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน

3) สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) คือ การจัดให้เด็กได้เรียนในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด เนื่องจากโรงเรียนพิเศษต่างๆจัดอยู่ในสภาพแวดล้อมที่จำกัดในโรงเรียนเฉพาะ โรงเรียนเรียนร่วมเปิดโอกาสให้ทุกคน รวมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองเข้าใจ ยอมรับเด็ก ยอมรับในความหลากหลายของมนุษย์ ซึ่งเป็นความเข้าใจพื้นฐานที่จะทำให้การเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้

4) การเรียนรู้ (Learning) เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ไม่ว่าจะเป็เด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ตาม หากเด็กมีความพร้อม และได้รับการสนับสนุนอย่างถูกวิธี โดยการเรียนการสอนต้องจัดให้สอดคล้องกับระดับความสามารถและลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก โรงเรียนที่จะจัดการเรียนร่วมได้ดี จึงควรปรับกระบวนการใหม่ ตั้งแต่ปรัชญา การศึกษา หลักสูตร การวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก

5) จากแนวคิด และปรัชญาการจัดการเรียนร่วมดังกล่าว จะเห็นว่าการจัดการเรียนร่วมนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนและใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ทำให้คนในสังคมยอมรับ เข้าใจในความแตกต่าง ทั้งนี้โรงเรียนควรปรับแนวคิด หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะและระดับความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละประเภท

การจัดการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาที่ผ่านกระบวนการที่หลากหลายทั้งทักษะ การสอน การช่วยเหลือ และการร่วมมือกันระหว่างทีมของครูซึ่งสอนเด็กทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกคน ทั้งนักเรียนทั่วไป และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (Any learner) โดยการลดอุปสรรคทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีการตั้งเป้าหมายเพื่อ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตร่วมกันในโรงเรียน

ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น จำเป็นต้องจัดให้เหมาะสม โดยพิจารณาระดับความบกพร่อง ความต้องการพิเศษ และความสามารถของเด็ก เพื่อสร้างโอกาสให้เด็กได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 7) ได้สรุปทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. ในสังคมมนุษย์มีทั้งคนปกติและผู้ที่มีความบกพร่องต่าง ๆ เมื่อสังคมไม่สามารถแยกคนที่มีความบกพร่องออกจากสังคมปกติได้ ดังนั้นจึงไม่ควรแยกการศึกษาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ควรให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ

2. เด็กพิเศษมีความต้องการและความสามารถแตกต่างจากเด็กปกติ ดังนั้น ควรจัดรูปแบบและวิธีการศึกษาให้เด็กต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้เด็กมีศักยภาพในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

3. เด็กแต่ละคนมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กพิเศษ การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของเด็กแต่ละคนปรากฏเด่นชัดขึ้น

4. เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานแตกต่างกันทางการเลี้ยงดูจากครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สติปัญญา และทักษะ การศึกษาจะช่วยให้คนแต่ละคนได้เรียนรู้ เพื่อการปรับตัวเข้าหากัน และให้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

5. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การจัดการศึกษา จึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทุกด้านให้สูงสุด ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ยังได้สรุปหลักการพื้นฐานของโรงเรียนแบบเรียนร่วมไว้ว่า ถือว่าเด็กทั้งหมดควรเรียนด้วยกันเท่าที่เป็นไปได้ โดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคต่าง ๆ หรือความแตกต่างใด ๆ ที่อาจจะมีโรงเรียนแบบเรียนร่วมต้องยอมรับ และตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน ซึ่งครอบคลุมทั้งรูปแบบและระดับการเรียนรู้ที่ต่างกัน และประกันคุณภาพการศึกษาให้กับนักเรียนทั้งหมด โดยวิธีทางของการใช้หลักสูตร การจัดระเบียบทางการบริหาร ยุทธศาสตร์การสอน การใช้ทรัพยากร และการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับชุมชนของโรงเรียนอย่างเหมาะสม รวมทั้งควรมีการให้การสนับสนุน และบริการที่ต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของเด็กที่เกิดขึ้นในโรงเรียนทุก ๆ แห่ง

จากทฤษฎีและหลักการเรียนร่วมดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการยอมรับเด็กพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันยอมรับกันและกัน อันเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และต่อไปในอนาคตเมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จึงต้องมีการเตรียมเด็กพิเศษให้มีความพร้อมที่จะดำรงอยู่ในสังคมด้วยศักยภาพที่แต่ละบุคคลมีอยู่ โดยกระบวนการฟื้นฟูบำบัดและการเรียนรู้จากกระบวนการศึกษาที่จัดขึ้นอย่างเหมาะสม

ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม

ความสำคัญของการเรียนร่วม

การจัดการศึกษาพิเศษนับแต่อดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีพัฒนาการมาเรื่อย ๆ จากการจัดการศึกษาแบบจำแนกประเภท (Categorical Approach) ที่จัดประเภทเด็กตามความบกพร่องแล้วจึงจัดหลักสูตร ประสบการณ์ และวิธีสอนให้เหมาะสม เป็นการตอกย้ำ “ตราบาป” ให้กับเด็ก เช่น เด็กได้รับการเรียกขานว่าเป็น “เด็กปัญญาอ่อน” นักการศึกษาพิเศษจึงพยายามจะไม่จำแนกประเภทเด็ก แต่จะศึกษาปัญหาในการเรียน และปัญหาด้านบุคลิกภาพของเด็กว่า เด็กมีความต้องการพิเศษแต่ละคนมีความสามารถอะไรบ้าง และด้วยความสามารถในด้านใดบ้าง แล้วจึงสอนเด็ก

ตามสภาพจริงที่มีอยู่ การจัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลส่วนน้อยของประเทศ เป็นการลงทุนสูงทั้งทางด้านการเงิน เวลา ทรัพยากรทุกด้าน หลายคนอาจมองว่าเป็นภาระของประเทศ แต่โดยหลักสิทธิมนุษยชนเขาต้องได้รับการดูแล รัฐและนักการศึกษาตลอดจนชุมชนในสังคม ต้องรับทราบปัญหาและให้โอกาสเขาได้เรียนรู้ตามศักยภาพที่มีอยู่และสามารถพัฒนาได้ เพื่อไม่ให้เป็นการระต่อส่วนรวม Corbett, J.(1988)

การจัดการศึกษาแบบไม่จำแนกประเภท (No categorical Approach) ซึ่งเน้นความสามารถของเด็ก และเน้นความเหมือนมากกว่าความต่าง ได้นำวิธีสอนที่คล้ายกันมาใช้สอนเด็กที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ เป็นการลดกระบวนการในการคัดแยก ตลอดจนแก้ไขปัญหาในการขาดแคลนครูได้เป็นอย่างดี เหมาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีความบกพร่องไม่รุนแรงนัก เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมที่ไม่รุนแรง เป็นต้น สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในขั้นรุนแรง ยังจำเป็นต้องใช้การศึกษาแบบจำแนกประเภทตามเดิม สมพร หวานเสร็จ (2543) เป็นอีกผู้หนึ่งที่เห็นด้วยกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบไม่จำแนกประเภท เพราะเป้าหมายในอนาคตของการศึกษาพิเศษ คือ การจัดให้การศึกษพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาปกติ ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนหนังสือเคียงข้างกับเด็กปกติ สังคมจึงไม่ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ออกจากสังคมของคนปกติ การจัดการศึกษาพิเศษแบบไม่จำแนกประเภทจึงตอบสนองต่อปรัชญา การดำรงชีพอยู่ร่วมกันของมนุษย์ที่ไม่มีการแบ่งแยก

แนวคิดในการจัดการศึกษาแบบไม่จำแนกประเภท เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมกับเด็กปกติทั่วไปในชั้นเรียน เป็นการเสนอให้นักการศึกษาพิจารณาถึงคุณค่าของการพัฒนาชีวิตคน ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาทุกด้านของวิถีชีวิต เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคมได้อย่างเป็นปกติสุขและมีคุณค่า และยังเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่กลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น เพราะการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมนั้นเป็นการประหยัด และไม่ต้องการรอกอองงบประมาณในการจัดซื้อที่ดิน ก่อสร้างอาคารเรียนที่สิ้นเปลืองงบประมาณจำนวนมาก เพียงแต่จัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้แทรกเข้าไปเรียนในชั้นเรียนของโรงเรียนทั่วไปในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ซึ่งมีโรงเรียนตั้งอยู่ทั่วไปทั้งประเทศอยู่แล้ว ส่วนงบประมาณค่าอาคารสถานที่ที่ผันไปเป็นเงินสนับสนุนครูและเด็ก ซึ่งอาจเกิดผลดีต่อเด็กและกำลังคนของรัฐอีกด้วย ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ทำให้การจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมน่าง่ายขึ้น เพราะเมื่อเด็กไม่ถูกเรียกว่าปัญญาอ่อน ทศนคติในทางลบของครูผู้สอน นักเรียนปกติ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องย่อมไม่เกิดขึ้น ทำให้บุคคลดังกล่าวมองภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษในทางบวกมากกว่าทางลบ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อความสำเร็จในการเรียนร่วระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติทั่วไป ไม่ต้องมีปัญหาในการคัดแยกเด็กมากนัก เพราะบางรายส่วนใหญ่จำเป็นต้องทดสอบรายบุคคล สถานศึกษาจำนวนมากขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการทดสอบ ขาดเครื่องมือทดสอบ เมื่อขาดสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษให้มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของการเรียนร่วม

ในประเทศที่เจริญมั่นคง และประเทศที่กำลังพัฒนา มีแนวคิดตรงกันว่า การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ นอกจากจะเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพ อันมีผลต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขแล้ว ยังทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีความพร้อมที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม ที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ เป็นการประหยัดงบประมาณของรัฐเพราะไม่ต้องจัดสร้างโรงเรียนขึ้นใหม่ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ จึงเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของรัฐอย่างหนึ่ง

Schindele (1981) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมไว้ 3 ประการ คือ

1. ประโยชน์ในด้านการเรียนรู้
2. ประโยชน์ในด้านปฏิสัมพันธ์กับสังคม
3. ประโยชน์ในด้านประสบการณ์จริงที่พบในชีวิตประจำวัน

อุบล เล่นวารี (2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. ทางด้านการเรียน เด็กได้มีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติ โดยไม่มีข้อยกเว้น เช่น ถ้าเด็กในชั้นพิเศษครูก็มักจะให้ความพิเศษแก่เด็กมากไป หรือตั้งความหวังไว้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเด็กทำอะไรไม่ได้ครูก็มักจะปล่อย เพราะถือว่าเด็กมีความบกพร่อง ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติ เด็กก็จะปฏิบัติตามเด็กปกติ เช่น พยายามทำงานให้เสร็จเหมือนคนอื่นเด็กก็จะได้รับทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

2. ทางด้านสังคมเด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้นมีเพื่อนมากขึ้นไม่เฉพาะแต่เพื่อนพิการเท่านั้น เพื่อนบ้านเข้าใจเด็กดีขึ้น ยอมให้ลูกของตนมาเล่นด้วย เพราะเด็กอยู่ในโรงเรียนเดียวกันกับลูกของตน

3. การเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้น เพราะได้อยู่ร่วมกัน เรียนร่วมกัน จึงไม่เห็นว่าเด็กพิการจะเป็นมนุษย์ประหลาด น่ากลัว ชวนขันในท่าทางและรูปร่างอีกต่อไป นอกจากนี้เด็กยังเรียนรู้ว่าเด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง และความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้น ยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้น

4. ประหยัดงบประมาณของรัฐ เมื่อเด็กพิการสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐก็ไม่มีความจำเป็น ที่จะสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิการ จึงเป็นการลดค่าใช้จ่าย และงบประมาณลงไปมาก เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นบางอย่างขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น ครูสอนซ่อมเสริม หรือครูเวียสอนหรือครูการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหาร ก็มีผู้บริหารโรงเรียนปกติอยู่แล้ว

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วมที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กปกติ ตลอดจนกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ นอกจากนี้ยังเกิดประโยชน์ต่อการประหยัดงบประมาณของรัฐได้อย่างมหาศาลอีกด้วย

รูปแบบของการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ โรงเรียนควรเลือกดำเนินการให้เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพที่โรงเรียนมีอยู่ วาริ ธีระจิตร (2541) ได้สรุปรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ 5 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา การจัดบริการสำหรับเด็กพิเศษ ลักษณะนี้จัดให้กับเด็กที่มีความพิการไม่มาก หลังจากเด็กได้รับการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพในด้านที่จำเป็นก็สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ทั้งนี้ อาจมีอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษช่วยทางด้านการศึกษา เช่น เครื่องช่วยฟัง รวมทั้งการให้บริการแนะแนวแก่ครูในชั้นเรียนปกติด้วย ในกรณีเด็กปัญญาเลิศ เด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง และเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ก็สามารถเรียนร่วมในลักษณะนี้เพียงแต่ปรับโปรแกรมการสอน และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสภาพความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละประเภท

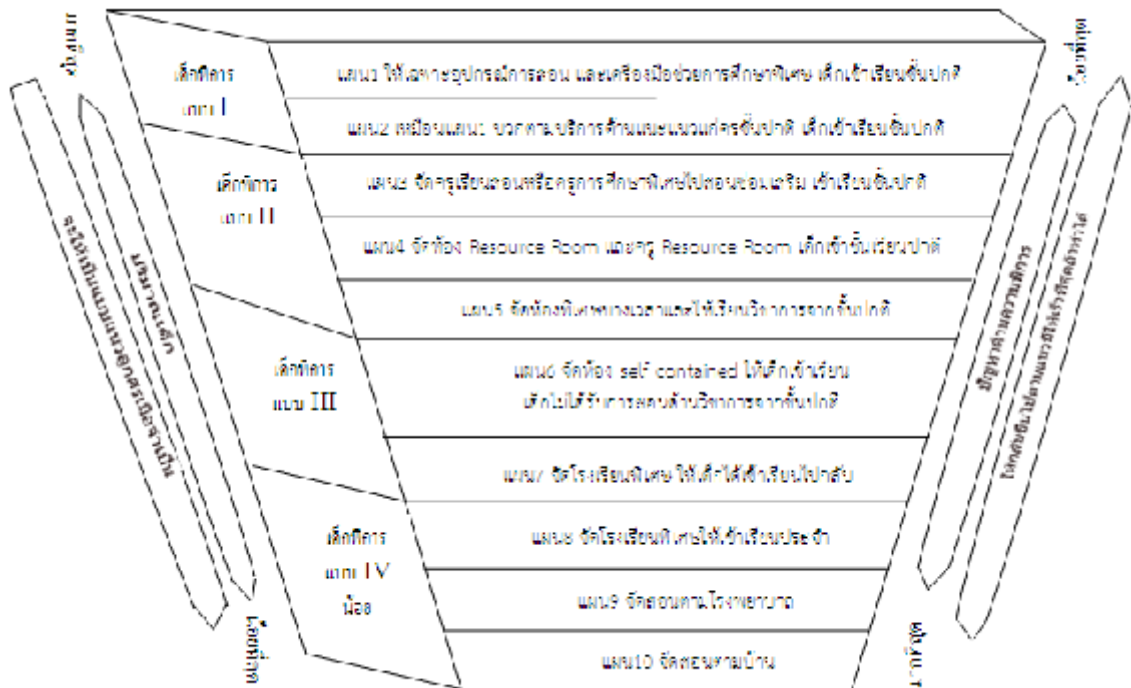
รูปแบบที่ 2 การเรียนร่วมในชั้นปกติโดยได้รับการบริการพิเศษต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น ได้รับการสอนเสริมบางวิชาจากครูการศึกษาพิเศษ เช่น ฝึกพูด ฝึกให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม การเคลื่อนไหว และโปรแกรมพิเศษของเด็กปัญญาเลิศ เป็นต้น โดยเด็กได้รับการบริการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม

รูปแบบที่ 3 การเรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ จัดให้เด็กที่มีความบกพร่องค่อนข้างมาก รวมทั้งเด็กที่มีความสามารถสูงจนไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรจัดบริการพิเศษให้ เช่น กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด การแก้ไขการพูด การฝึกฟัง ตลอดจนการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็กที่มีความสามารถสูง เป็นต้น

รูปแบบที่ 4 การจัดโรงเรียนพิเศษ เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องมากและไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ครูการศึกษาพิเศษจำเป็นต้องมีความรู้พิเศษสอนประจำในโรงเรียนพิเศษ

รูปแบบที่ 5 การจัดการศึกษาพิเศษนอกโรงเรียน คือ การจัดการศึกษาพิเศษในโรงพยาบาล สถานพักฟื้น สถานรับเลี้ยงดูเด็ก และที่บ้าน เป็นต้น เป็นการจัดให้แก่เด็กพิการทางร่างกายและสุขภาพ หรือเด็กปัญญาอ่อน

ภาพประกอบ 2 การจัดการเรียนร่วมตามระดับความพิการ

ที่มา: วาริ ธีระจิตร (2541:18)

ผดุง อารยะวิญญู (2541) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนร่วม ซึ่งปฏิบัติกันอยู่ในหลายประเทศ และประสบความสำเร็จพอควร โดยมีรูปแบบดังนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกประการ เด็กที่จะเรียนในลักษณะนี้ได้ ควรเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและความพร้อมในด้านการเรียน ตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การเรียนร่วมวิธีนี้ คล้ายคลึงกับวิธีแรก กล่าวคือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่า ครูที่ปรึกษา ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรง แต่ให้คำแนะนำแก่ครูที่สอนเด็ก เช่น แนะนำให้ครูที่สอนเข้าใจความต้องการ และความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ แนะนำวิธีสอนตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็ก จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เป็นต้น

3. เรียนร่วมในชั้นปกติ และรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ และรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเดินทางไปตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่งครบสัปดาห์ ก็หวนกลับมาสอนเด็กกลุ่มเดิมอีกในโรงเรียนเดิม

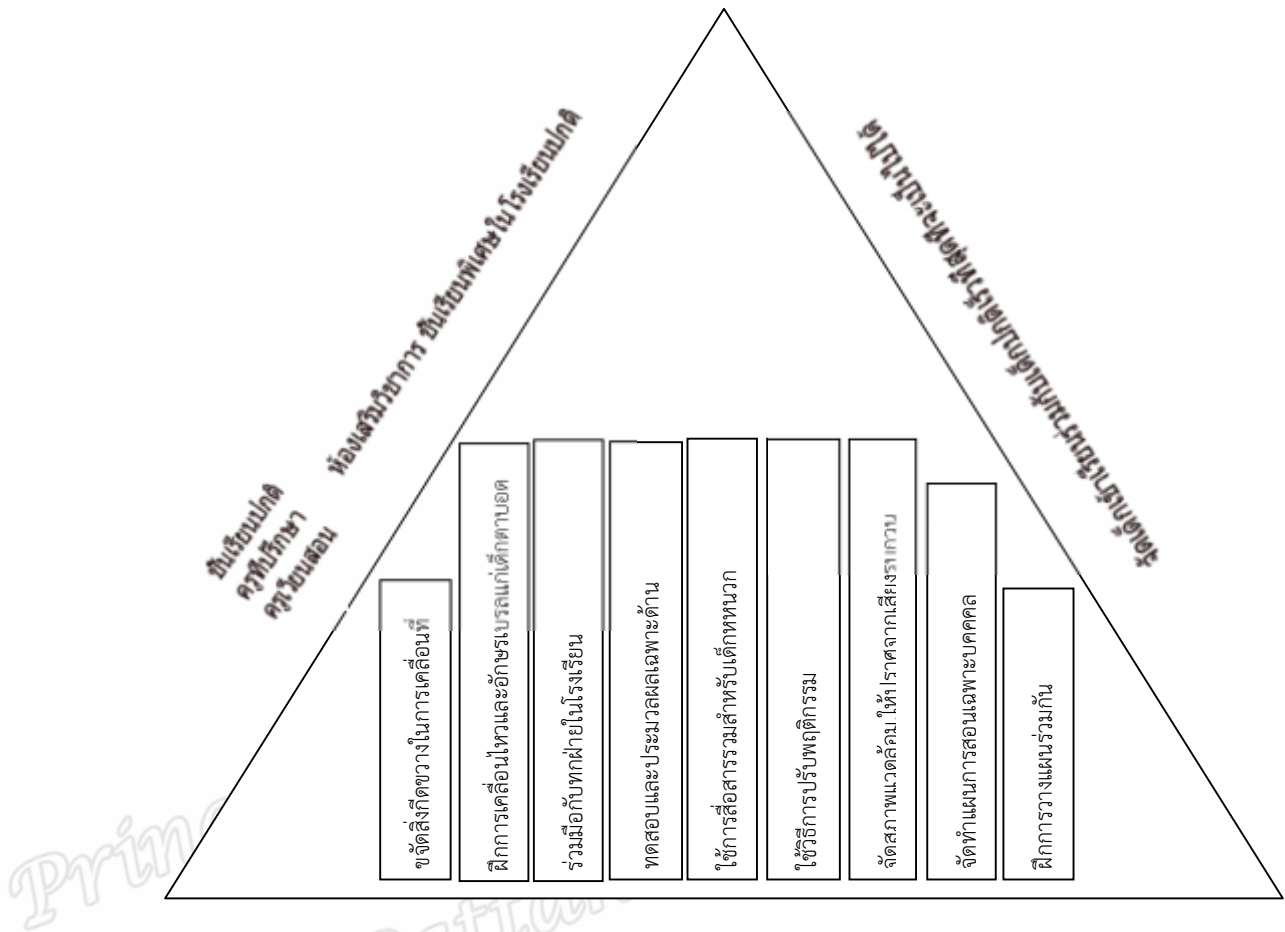
4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการ จากครูเสริมวิชา ครูเสริมวิชาการ คือ ครูการศึกษาที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในห้องเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการ วันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็ก เด็กต้องมีตารางเรียนกำหนดแน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การสอนเด็กอาจทำเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นปกติ หรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากนี้ครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูปกติในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้ด้วย

ห้องเสริมวิชาการ (Resource room) มีขนาดเท่ากับห้องเรียนหรือใหญ่กว่าหรือเล็กกว่าก็ได้ มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนเอกสารและหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ในการสอน

1) ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้เป็นกลุ่มเดียวกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

2) ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน และเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กจะเรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำวิชาสอนทุกวิชาลักษณะนี้เหมาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องค่อนข้างมาก

ภาพประกอบ 3 การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

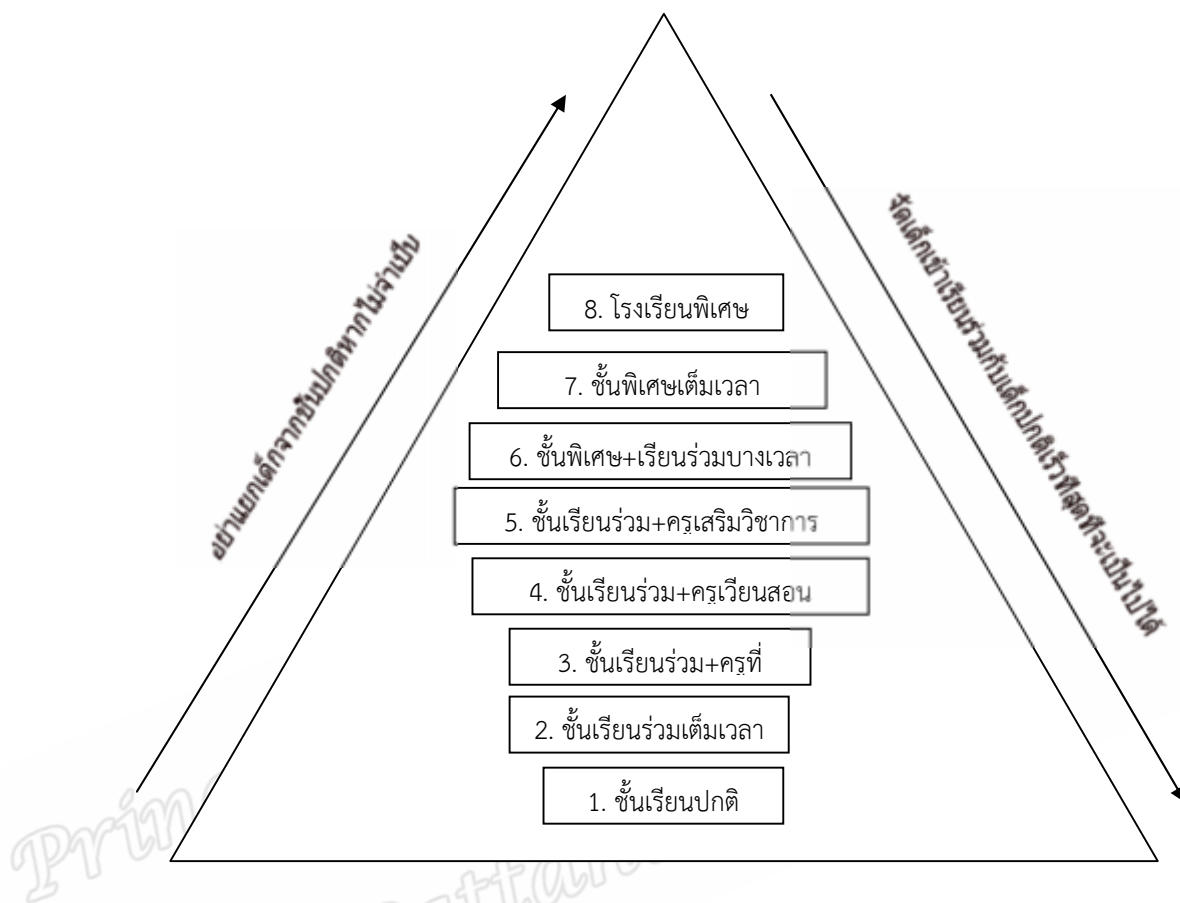
ที่มา: ผดุง อารยะวิญญู (2541:224)

Jone และ Collins (1997) ยังได้เสนอแนะรูปแบบของการเรียนร่วมไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบชั้นพิเศษเต็มเวลา
2. รูปแบบชั้นพิเศษแบบผสม
3. รูปแบบห้องเสริมความรู้
4. รูปแบบครูเดินสอน
5. รูปแบบให้คำปรึกษา แนะนำสำหรับครู

นอกจากนี้ Reynolds และ Brich (1977) ยังได้เสนอรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยสรุป ดังภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 4 รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

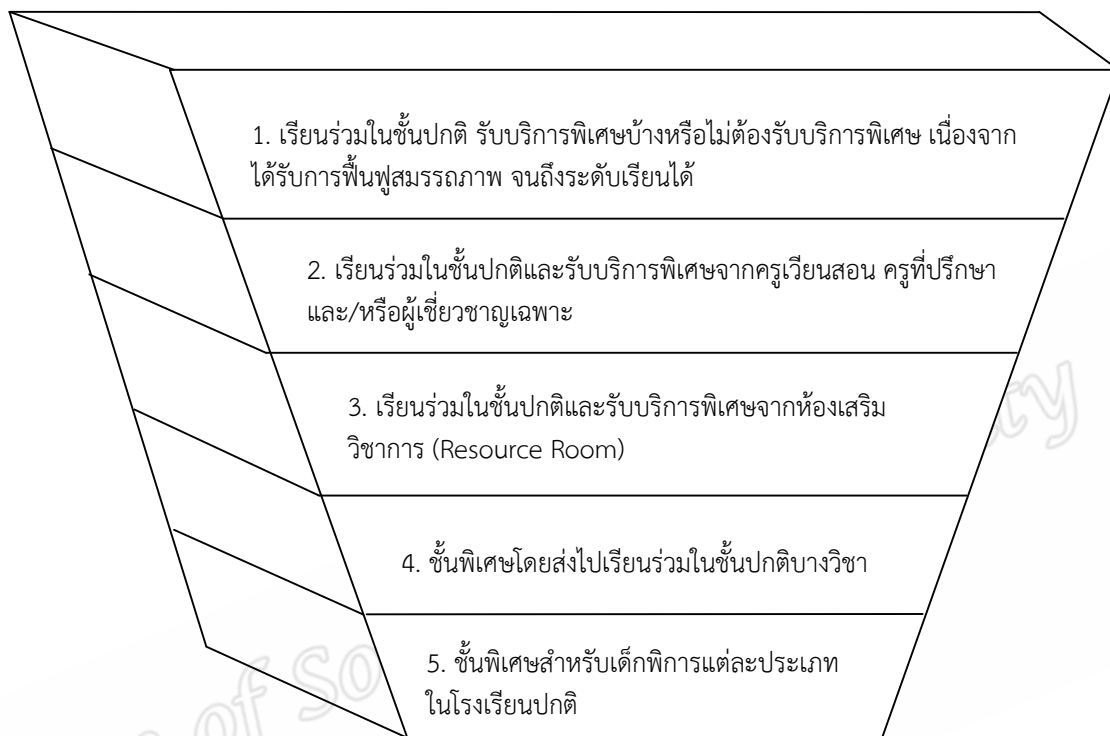

ที่มา : ผดุง อารยะวิญญู (2541:224)

การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน สภาพและระดับความพิการหรือความต้องการพิเศษของเด็ก เด็กที่มีความบกพร่องน้อยและมีความพร้อมในการเรียนสูงอาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลาเด็กที่มีระดับความบกพร่องมากมีความพร้อมในการเรียนต่ำก็อาจจัดให้เรียนในชั้นเรียนพิเศษลดหลั่นลงไปดังภาพประกอบ

รูปแบบการจัดการเรียนร่วมตามแนวคิดของ ดีโน สุรินทร์ ยอดคำแปง (2542) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามสภาพ โดยกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ไว้ 5 รูปแบบดังภาพประกอบ 5 ดังนี้

ภาพประกอบ 5 การจัดการเรียนร่วมตามแนวคิดของ ดิโน

ที่มา: สุรินทร์ ยอดคำแปง (2542:28)

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการจัดการเรียนร่วม โดยกำหนดไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. เข้าเรียนในชั้นปกติเหมือนกับเด็กปกติทุกวิชา
2. เรียนร่วมเป็นบางวิชาที่สามารถเรียนได้
3. อยู่ร่วมโรงเรียนเดียวกัน โดยเรียนในชั้นพิเศษในกลุ่มเฉพาะของตน แต่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมร่วมกัน

จากรูปแบบการจัดการเรียนร่วม เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกคน ทั้งนักเรียนทั่วไป และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (Any learner) โดยยึดหลักนักเรียนทุกคนต้องได้รับการจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมตามกฎหมาย นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการศึกษาโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนตามความต้องการจำเป็นของนักเรียนมากกว่าให้นักเรียนปรับตามสภาพของโรงเรียน และนักเรียนทุกคนเรียนรู้ได้โดยผ่านหลักสูตรที่เหมาะสม

แนวทางการจัดการเรียนร่วม

ในการจัดการเรียนร่วมนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่างที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงการดำเนินงานต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนร่วม เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานแก่โรงเรียนในสังกัด มี 4 ขั้นตอน คือ

1. การเตรียมการ

1.1 การเตรียมสิ่งแวดล้อม

1) อาคารสถานที่ ต้องจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อความสะดวกและเหมาะสมกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เตรียมห้องเรียน มุมวางเครื่องใช้และอุปกรณ์ อาจจำเป็นต้องจัดสร้างหรือดัดแปลงให้เหมาะสม เช่น พื้นควรปูด้วยกระเบื้องยาง ทำทางลาด รววจับในห้องน้ำ สำหรับเด็กที่บกพร่องทางร่างกาย เป็นต้น

2) การจัดห้องเรียนและที่นั่ง ห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นชั้นเรียนพิเศษเฉพาะหรือห้องเรียนร่วม ควรเป็นห้องที่ไม่มีเสียงรบกวน หรือมีน้อยที่สุด ไม่ควรจัดห้องอยู่ติดถนนหรือห้องดนตรี

3) รูปแบบการจัดห้องเรียน จัดเหมือนจัดห้องเรียนปกติ คือจัดให้มีโต๊ะครู ควรสะดวกในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และสามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนได้ กระดานดำจัดไว้หน้าห้องเรียน ป้ายนิเทศ แผนภูมิ แผนที่ ติดไว้ตามผนังห้องเรียน โต๊ะเรียน เก้าอี้ควรเหมาะสมกับวัยของเด็ก จัดให้อึดต่อการเรียนการสอน ตู้เอกสาร คู่มือครู สื่ออุปกรณ์ แฟ้มข้อมูลประจำตัวเด็ก และแบบประเมินความก้าวหน้า โดยจัดชั้นให้มีที่ว่างในการประกอบกิจกรรม และที่ว่างสำหรับเด็กพิการทางกายเคลื่อนไหวสะดวก นอกจากนี้ควรจัดให้มีห้องฝึกพูด หรือห้องเสริมวิชาการด้วย

1.2 การเตรียมบุคลากร

ควรมีการเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้พร้อมที่จะรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วม เข้าใจการปฏิบัติงานที่จำเป็นในการสอน เพื่อเสริมงานเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ บุคลากรที่ควรเตรียมการได้แก่

1) ผู้บริหารโรงเรียน ต้องมีเจตคติที่ดี มีหลักการบริหารจัดการเรียนร่วม ทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน จัดหาบริการสนับสนุนเพื่อเสริมงานเรียนร่วม และส่งเสริมให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

2) ครูประจำชั้นเรียนร่วมหรือครูประจำวิชา ควรได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้พื้นฐาน และวิธีสอนเด็กที่มีความบกพร่อง ในชั้นเรียนของตน เข้าใจวิธีการประสานงานกับบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถเรียนได้ และยอมรับให้เข้าเรียนในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน

3) ครูประจำชั้นพิเศษเป็นครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ หรือผ่านการฝึกอบรมทางการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ และควรเป็นบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน

4) ครูเสริมวิชาการ เป็นครูที่ทำหน้าที่สอนเพิ่มเติมจากการที่เด็กได้เรียนในชั้นเรียนปกติ และเป็นผู้ประสานให้คำแนะนำครูให้ปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ถูกต้อง

1.3 การเตรียมเด็ก

1) เด็กที่มีความต้องการพิเศษ การเตรียมเด็กมีความสำคัญยิ่ง และหากเด็กได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนส่งเข้าเรียนร่วมแล้ว จะช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนร่วมยังช่วยลดความยุ่งยากให้กับครูประจำชั้นเรียนร่วม

เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่พบในโรงเรียนประถมศึกษาที่มี 3 ลักษณะคือ

1.1) เด็กที่รับเข้ามาใหม่ และยังไม่มีการเตรียมความพร้อม

1.2) เด็กที่เรียนในชั้นเรียนอยู่แล้ว แต่ผู้ปกครองและครูไม่ทราบว่าเป็น

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1.3) เด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อมหรือพัฒนาความสามารถแล้ว จากศูนย์การศึกษาพิเศษ หรือจากโรงเรียน/มูลนิธิต่าง ๆ และส่งต่อเพื่อเข้าเรียนร่วม

เด็กที่ยังไม่ได้เตรียมความพร้อม ควรได้รับการตรวจสอบเบื้องต้นว่า มีความพร้อมหรือความสามารถพื้นฐานเพียงใด เพื่อนำมากำหนดแผนเตรียมความพร้อมโดยใช้แผนจัดการศึกษารายบุคคล หรือพัฒนาความสามารถด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนแก่เด็กด้วย เมื่อเด็กมีความพร้อมจึงส่งเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนร่วมเต็มเวลาหรือบางเวลา หากโรงเรียนไม่สามารถจัดเป็นชั้นพิเศษได้ อาจส่งเด็กเข้าเรียนในชั้นปกติ และจัดเวลาพิเศษให้เด็กได้รับบริการเสริม เพื่อพัฒนาความสามารถในบางเรื่อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความบกพร่องของเด็กเป็นสำคัญ

2) เด็กปกติ โรงเรียนต้องทำความเข้าใจกับเด็กปกติ เพื่อให้เข้าใจการปฏิบัติตนหรือให้การช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ สร้างเจตคติที่ดีไม่ล้อเลียน ดูหมิ่นโดยจัดในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจ ยอมรับและเอื้ออาทรแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้เด็กพิเศษอยู่ในสังคมโรงเรียนด้วยความสุข

1.4 การเตรียมผู้ปกครอง

สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การปฐมนิเทศผู้ปกครอง ก่อนเปิดภาคเรียน การนัดหมายพบกันเป็นระยะ การสนับสนุนผู้ปกครองให้ร่วมกิจกรรมในรูปของอาสาสมัคร การสนับสนุนให้รวมกลุ่มตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู เป็นต้น โดยควรให้ผู้ปกครองมีความรู้ในเรื่องสิทธิของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แนวทางที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดู แนวการสอนและการประเมินผล บทบาทในการให้ความร่วมมือแก่โรงเรียน การให้การยอมรับเข้าใจ ไม่รังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยควรทำการเตรียมทั้งผู้ปกครองเด็กปกติ และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย

1.5 การเตรียมแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

เด็กที่เรียนร่วมจะเรียนหลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กปกติ แต่เนื่องจากความบกพร่องทำให้ไม่สามารถเรียนบรรลุทุกจุดประสงค์ จำเป็นต้องตัดสิ่งที่เด็กไม่สามารถเรียนได้ออกหรือปรับลดหรือเพิ่มเติมสิ่งที่จำเป็นอื่นเข้าไป การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กๆได้เรียนตามความสามารถ และได้รับการพิเศษตามความเหมาะสม

1.6 การเตรียมการวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผล ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ โดยไม่นำคะแนนและจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปรวมกับเด็กปกติ การวัดผลต้องสอดคล้องกับการเรียนการสอนของเด็กพิเศษแต่ละคน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และอาจต้องปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผล ปรับเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน

2. การคัดแยกเด็ก

การคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความสำคัญมาก เพราะหากดำเนินการผิดพลาดจะส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน และการให้ความช่วยเหลือเด็ก สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การตรวจสอบผลงาน และมีเครื่องมือหลายชนิด เช่น แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบเฉพาะ แบบคัดแยกแป้นหมุน แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หรือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง การใช้แบบคัดแยกอย่างใดอย่างหนึ่ง สามารถสรุปได้ว่าเด็กจะเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้านใด ดังนั้น การคัดแยกจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ แบบ และหลายวิธีประกอบกัน การคัดแยกเด็กควรดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง สัมพันธ์กับการเรียนการสอน ว่าเด็กคนใดผิดปกติบ้างหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลคัดเลือกเด็กเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 2 หากครูยังไม่แน่ใจว่าเด็กที่ค้นพบนั้น มีความผิดปกติแน่ชัดหรือไม่ อาจทำขั้นตอนที่ 1 อีกครั้ง หลังจากได้คำตอบว่าผิดปกติจริง ก็ดำเนินการขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ครูและผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ช่วยกันรวบรวมข้อมูลความผิดปกติของเด็กอย่างละเอียด โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การสังเกตพฤติกรรม ทดสอบมาตรฐาน การเยี่ยมบ้าน สัมภาษณ์ผู้ปกครอง เป็นต้น แล้วบันทึกไว้

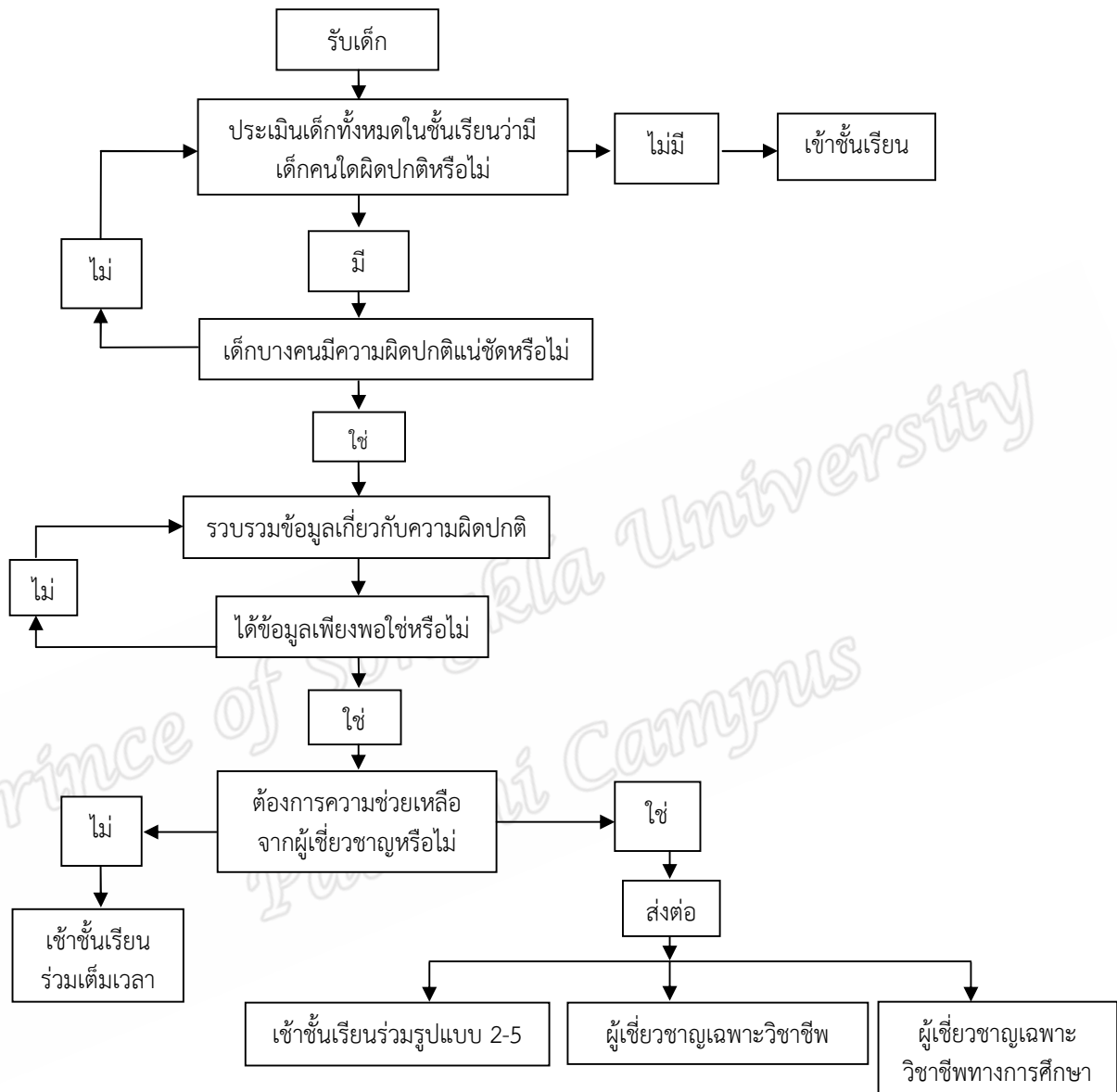
ขั้นตอนที่ 4 คณะทำงานประเมินว่าข้อมูลที่ได้อาจเพียงพอหรือไม่ ถ้ายังไม่พอ ให้เก็บข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ใหม่

ขั้นตอนที่ 5 พิจารณาว่าเด็กที่คัดเลือคนั้น ควรได้รับความช่วยเหลือโดยวิธีใดบ้าง ถ้าถึงขั้นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษแขนงใด จะได้ส่งเด็กไปรับบริการพิเศษ

ขั้นตอนที่ 6 ในกรณีตัดสินใจส่งต่อ ครูต้องเตรียมเอกสารและรายงานตรงความจำเป็นเพื่อขอรับบริการพิเศษจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 7 ในการปฏิบัติงาน ครูที่รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม ต้องศึกษาหลักสูตรปรับแผนการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล และประสานงานการเรียนที่จัดอยู่ในโรงเรียนต่อไป

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 34)

3. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan)

3.1 แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เรียกว่า IEP เป็นแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล เพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก โดยปกติเป็นแผนระยะ 1 ปี มีการทบทวนทุกภาคเรียนโดยทั่วไปควรมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก เช่น ชื่อ อายุ เพศ ประวัติ ประเภทความบกพร่อง
- 2) ระยะเวลาเริ่มใช้ และระยะเวลาสิ้นสุดการใช้แผน
- 3) ระดับความสามารถของเด็กในด้านต่างๆ เช่น สังคม การรับรู้

การช่วยเหลือตนเอง

4) จุดมุ่งหมายระยะยาว โดยทั่วไปกำหนด 1 ปี ครบ 1 ปีแล้ว เด็กควรจะเรียนรู้อะไรบ้าง และสามารถแสดงพฤติกรรมอะไรได้บ้าง

- 5) จุดมุ่งหมายระยะสั้น
- 6) เด็กเรียนร่วมต้องระบุว่า เรียนร่วมเมื่อใด อย่างไร
- 7) บริการพิเศษที่จำเป็น
- 8) การประเมินผล ต้องระบุว่าจะใช้วิธีใดมีขั้นตอนการวัดและประเมิน

อย่างไร

9) การรับรองแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง

10) แผนการสอนเฉพาะบุคคล เรียกว่า IIP เป็นแผนการสอนที่จัดทำในรูปแบบเดียวกันกับเด็กปกติ อาจมีจุดประสงค์ที่ต้องปรับให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของเด็กในการจัดการเรียนการสอน อาจต้องปรับการสอน ปรับเพิ่มเวลา สื่อการสอน และวิธีการจัดและประเมินผลให้สอดคล้องเหมาะสมตามลักษณะความต้องการพิเศษ

4. การประเมินผลการเรียนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม

การวัดประเมินผล จะแตกต่างไปจากเด็กปกติ เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน การวัดผลประเมินผลจะถูกกำหนดไว้ในแผน IEP ของแต่ละคน การวัดผลประเมินผลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอาจดำเนินการได้ดังนี้

4.1 กำหนดลำดับขั้นของทักษะ ครูอาจจำเป็นต้องกำหนดทักษะการเรียนของเด็กเป็นขั้นย่อย ๆ แล้ววัดผลโดยการทดสอบด้วยวิธีการหลายวิธีเมื่อเห็นว่าเด็กมีทักษะตามขั้นย่อย ๆ แล้วถือว่าสอบผ่าน

4.2 ไม่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับเด็กอื่น เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนมีหลักสูตรของตนเอง แต่ละคนไม่เหมือนกัน มีความก้าวหน้าไม่เหมือนกัน จึงไม่ควรนำผลการเรียนมาเปรียบเทียบหรือใช้เกณฑ์เดียวกับเด็กปกติ ควรเปรียบเทียบความก้าวหน้าเฉพาะของเด็กแต่ละคนว่ามีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเพียงใด

4.3 การให้เกรด ควรกำหนดวิธีประเมินผลและให้เกรดใหม่ให้เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน เช่น

1) ครูร่วมกันให้เกรด ในกรณีเรียนร่วมเต็มเวลา กับเด็กปกติและได้รับการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ เกรดที่ได้ ไม่ควรมาจากครูคนเดียว ครูที่สอนควรมีบทบาทในการให้เกรดเท่า ๆ กัน

2) ให้เกรดจากคะแนนรวม ครูควรจำแนกคะแนนทั้งหมดออกเป็นกิจกรรมย่อยต่าง ๆ กัน เนื่องจากเด็กมีข้อจำกัดหลายด้าน จึงจำเป็นต้องให้เกรดเด็กจากกิจกรรมหลายด้าน เช่น

- 20% จากการสอบปลายภาค
- 20% จากการสอบย่อย
- 20% จากการร่วมกิจกรรม
- 20% จากการนำเสนอโครงการ
- 20% จากการมาเรียน เป็นต้น

5. การสอบ ครูใช้วิธีการยืดหยุ่นในการทดสอบ โดยอาจใช้วิธีการดังนี้

5.1 ให้เด็กสอบปากเปล่า กรณีเด็กมีปัญหาการอ่าน การเขียน เด็กอาจเข้าใจแต่อ่านช้าหรือเขียนไม่ได้ จึงควรช่วยเหลือเด็กให้ทำข้อสอบได้โดยให้ตอบด้วยวาจา

5.2 ให้ทำข้อสอบโดยไม่จำกัดเวลา เนื่องจากปัญหาการอ่านการเขียน อาจไม่ต่อนั่งสอบในห้องเดียวกับเด็กปกติก็ได้

5.3 ให้สอบโดยการบันทึกเสียง บางคนมีปัญหาการเขียนมาก อาจให้เด็กตอบปากเปล่า โดยบันทึกเสียงตอบแล้วครูนำไปเปิดฟังอีกครั้ง

5.4 กำหนดเกณฑ์การทำข้อสอบใหม่ อาจปรับวิธีการให้คะแนนด้วยการนับจำนวนข้อที่เด็กทำเสร็จในเวลาที่กำหนด หรือในเวลาที่ยาวยเพิ่มให้แล้ว อาจช่วยให้มีโอกาสได้คะแนนสูงขึ้น

5.5 ให้สอบในห้องพิเศษ หรือห้องเสริมวิชาการ เด็กอาจถามครูได้เมื่อมีปัญหาการตัดสินใจเลื่อนชั้น ควรใช้ผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นสำคัญอันดับหนึ่ง และผลสัมฤทธิ์เป็นอันดับรอง

การบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

การบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพดีเพียงใดนั้น จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยการเตรียมการวางแผนให้รอบคอบ ชัดเจนต่อการปฏิบัติ และต้องดำเนินการตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น ซึ่ง ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในแต่ละระดับ ดังนี้

1. การดำเนินการในระดับชาติ ควรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับ

1.1 มีกฎหมายการศึกษาพิเศษรองรับการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ครอบคลุมและทั่วถึง ควรมีรายละเอียดเพียงพอที่จะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาพิเศษได้อย่างเป็นระบบ ได้แก่ นิยามต่างๆที่กำหนดการให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการศึกษา บทลงโทษ การบริหารการศึกษาพิเศษ หน่วยงานดำเนินการภารกิจ ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การทดสอบและคัดแยก การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผล บุคลากร การกำหนดตำแหน่งเงินเดือน งบประมาณการเรียนร่วม หัวข้อที่จำเป็นอื่นๆ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องระบุไว้ เพื่อให้การศึกษาดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิผล

1.2 มีนโยบายที่ชัดเจน นโยบายในการบริหารประเทศควรมีนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษที่ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ครอบคลุมขอบข่ายของการศึกษาพิเศษและนำไปปฏิบัติได้ ที่ผ่านมานโยบายทางการศึกษาพิเศษมีเพียงสั้น ๆ ไม่ครอบคลุม ถ้ามัย เนื่องจากรัฐบาลและสังคมไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการศึกษา

พิเศษ พรรคการเมืองต่าง ๆ ควรปรึกษาหารือกับนักการศึกษาพิเศษ และนักการศึกษาก่อนร่างนโยบายออกมา

1.3 มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน หลังจากมีกฎหมายแม่บทแล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ถ้าระเบียบปฏิบัติยังไม่มี ต้องออกระเบียบปฏิบัติที่ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้เป็น ความหมายของการศึกษาพิเศษ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ระเบียบวิธีการหลักเกณฑ์ การคัดแยกเด็ก การงบประมาณและการเงิน ตำแหน่งของบุคลากร การให้ขวัญกำลังใจ ระบบบริหารทุกระดับ การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล เกณฑ์การจัดโครงการเรียนร่วม และระเบียบอื่นๆ ที่จำเป็น ซึ่งควรคู่ขนานไปกับระบบการศึกษาของชาติ เพราะหากขาดระเบียบปฏิบัติเหล่านี้แล้ว จะทำให้การเรียนร่วมไม่เป็นระบบ และไม่มีประสิทธิผลได้

1.4 แผนการดำเนินงาน หน่วยงานกลางควรจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับชาติ ให้ครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ การขยายการศึกษาพิเศษจะดำเนินไปในลักษณะใดครอบคลุมแค่ไหน บุคลากรมีเพียงพอหรือไม่ หากไม่พอจะดำเนินการด้านการอบรมเลี้ยงดูอย่างไร วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นมีเพียงพอหรือไม่ ในระดับโรงเรียนก็เช่นกัน ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติหลังจากทราบนโยบายจากส่วนกลางแล้วควรเป็นแนวที่กำหนดไว้กว้าง ๆ แล้วรายงานให้หน่วยเหนือทราบว่าในแต่ละโรงเรียนหรือแต่ละอำเภอจะดำเนินงานโดยละเอียดอย่างไร

1.5 แนวปฏิบัติ ควรจัดทำเป็นเอกสาร หรือคู่มือเสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทุกประเภทและส่งเอกสารเหล่านี้ไปยังหน่วยงานระดับปฏิบัติทุกแห่ง ที่มีโครงการการศึกษาพิเศษ หรือโครงการเรียนร่วมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและมีทิศทางเดียวกัน

1.6 การติดตามและประเมินผล หลังจากให้นโยบาย และแนวปฏิบัติแก่ส่วนท้องถิ่นแล้ว ส่วนกลางจะต้องมีการติดตามผลว่าโรงเรียนต่าง ๆ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการเรียนร่วมไปแล้วอย่างไรบ้าง ถูกต้องตามหลักวิชาการและเป็นไปตามแนวปฏิบัติหรือไม่เพียงใด

1.7 สำรองปัญหาและอุปสรรค ควรมีการศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่เสมอรวมทั้งระดมความคิดจากทุกฝ่าย ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาในการบริหารงานการศึกษาพิเศษของไทย และจัดหน่วยงานย่อยขึ้นมารองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. การดำเนินงานในระดับท้องถิ่นและชุมชน

ในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นบทบาทของผู้บริหารระดับท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง ศึกษานิเทศก์ และความร่วมมือจากหลายฝ่าย ล้วนมีผลต่อการดำเนินการเรียนร่วมดังนี้คือ

2.1 ผู้บริหารระดับท้องถิ่น ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาพิเศษ เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน หรือตำแหน่งผู้บริหารอื่น ๆ ในท้องถิ่น ควรทราบข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับระบบการศึกษา เพราะการเรียนร่วมเป็นระบบการร่วมมือจากหลายฝ่าย หากผู้บริหารไม่เข้าใจในระบบแล้ว จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่าง

2.2 ชุมชน บุคคลในชุมชนประกอบไปด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล เกษตรตำบล เจ้าอาวาส สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าครอบครัว ตลอดจนสมาชิกในครอบครัว ควรมีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาพิเศษบ้างไม่มากนักน้อย อย่างน้อยต้องเข้าใจปรัชญาที่ว่าทุกคนเกิดมาไม่ว่าจะปกติหรือพิการ จะต้องอยู่ร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ไม่มีการแบ่งแยก ไม่มีการแบ่งชนชั้น ไม่แยกเด็กพิการออกไปเรียนในโรงเรียนพิเศษ ควรให้เขาเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันในชุมชน เขาจะได้เจริญเติบโตเป็นสมาชิกที่มีค่าของสังคมต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการแนะนำ ให้ข้อมูล การประชุม อบรม สัมมนา เพื่อให้ชุมชนเข้าใจ และจะได้ร่วมมือกันหาทางช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา

2.3 ผู้ปกครองเป็นผู้ที่เลี้ยงดูใกล้ชิดมากที่สุด จึงเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียนได้ดีที่สุด ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการทดสอบเพื่อคัดแยกเด็ก มีบทบาทในการจัดทำแผนการเรียนการสอน เพราะในบางครั้งผู้ปกครองตั้งความหวังในความสามารถของเด็กควรเป็นเช่นไร ควรมีสถิติรับทราบเกี่ยวกับผลทดสอบเด็ก และควรมีโอกาสเลือกตัดสินใจว่าจะส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนเรียนร่วม

2.4 ศึกษานิเทศก์ จะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการศึกษาพิเศษ สามารถให้คำแนะนำแก่โรงเรียนได้ ในด้านการคัดแยกเด็ก การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และประเมินผล

2.5 ความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น แพทย์ นักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ส่วนมากมิได้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ ความร่วมมือจากบุคคลเหล่านี้ การช่วยเหลือไม่ควรเป็นไปบนพื้นฐานความสมัครใจ ควรเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรดังกล่าว ซึ่งถ้าจะให้ได้ดีผลดี ควรกำหนดหน้าที่ไว้ในกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของแต่ละกระทรวง

3. การดำเนินการในระดับโรงเรียน

โรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติการ การดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ซึ่งต้องพิจารณาความพร้อมดังนี้คือ

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนหนึ่งมักปฏิเสธหรือบ่ายเบี่ยง ไม่รับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วม หากไม่มีกฎหมายบังคับ ไม่มีนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด จึงควรมีการแนะนำเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ปรัชญาทางการศึกษาพิเศษแนะนำให้ผู้บริหารเข้าใจความต้องการพิเศษทางการศึกษาของเด็ก ผู้บริหารที่มีลูกพิการหรือมีญาติที่เป็นเด็กพิการมักเข้าใจ และยินดีให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาพิเศษมากกว่า

3.2 ครูผู้สอนและครูการศึกษาพิเศษ โรงเรียนจะต้องมีครูการศึกษาพิเศษ ถ้าจะจัดกิจกรรมการเรียนร่วมสำหรับเด็กประเภทใด ควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาในการสอนเด็กประเภทนั้น หรือมีความรู้และประสบการณ์ในการสอนเด็กประเภทนั้น หากรับเด็กประเภทนี้มากขึ้นจะต้องมีครูหลายคน หรืออาจมีครูพี่เลี้ยงด้วย ซึ่งจะทำหน้าที่ช่วยครูการศึกษาพิเศษ ครูการศึกษาพิเศษจะทำหน้าที่สอนและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และให้ข้อมูลแก่ครูปกติ ตลอดจน

บุคลากรอื่นในโรงเรียน รวมทั้งให้ข้อมูลแก่เด็กทั่วไปด้วย เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ วิธีปฏิบัติต่อเด็กสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติต่อเด็ก แนวคิดและปรัชญาของการศึกษาพิเศษ เป็นต้น สำหรับครูปกติที่สอนเด็กทั่วไป มักมีทัศนคติในทางลบต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาไม่เข้าใจระบบการศึกษาพิเศษ หรือเข้าใจคลาดเคลื่อน ไม่เข้าใจปรัชญาการศึกษา ความเข้าใจผิดและทัศนคติที่ไม่ดีเหล่านี้ ล้วนเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนร่วมทางโรงเรียนต้องร่วมมือกันหาทางขจัดสิ่งเหล่านี้ให้หมดไป ครูปกติเกือบทั้งหมดไม่รู้วิธีปฏิบัติต่อเด็กพิเศษในชั้นเรียนร่วม บางคนพูดจาให้เด็กท้อแท้หมดกำลังใจ บางคนแสดงความรังเกียจให้เห็น บางคนเอาใจใส่เด็กเกินไป ซึ่งล้วนเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง โรงเรียนต้องหากกลยุทธ์แนวทางในการขจัดสิ่งเหล่านี้ให้หมดไปก่อนจัดการเรียนร่วม นอกจากนี้บุคลากรอื่น เช่น นักการภารโรง ลูกจ้างต่าง ๆ จะต้องเข้าใจระบบวิธีปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย

3.3 สิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่างๆ เช่น สภาพทั่วไปในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่จะเรียนร่วมในโรงเรียนหรือไม่ รวมทั้งต้องขจัดสิ่งที่เป็นอันตรายแก่เด็กทุกชนิด ห้องเรียน ไม่จำเป็นต้องมีห้องพิเศษ แต่ต้องพิจารณาเด็กที่เข้าเรียนร่วม ควรมีห้องละ 1-2 คน แต่ถ้ามีมากควรจัดเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียน และมีครูการศึกษาพิเศษประจำ ถ้าจำเป็นต้องใช้ห้องเรียนเพิ่ม ควรห่างจากสิ่งรบกวนมากที่สุด ในส่วนของเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ ถ้าเด็กบกพร่องไม่มากนักไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์เพิ่ม สามารถใช้ทุกอย่างได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ ครูการศึกษาพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี

3.4 เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนต้องเตรียมเด็กให้มีความพร้อมก่อนส่งเข้าเรียนร่วม คือ ความพร้อมด้านร่างกาย เคลื่อนไหวได้ดีพอควร ช่วยตนเองได้ ความพร้อมทางอารมณ์ต้องสามารถควบคุมตนเองได้ มีสมาธิยาวนานพอจะเรียนในห้องปกติได้ ความพร้อมทางสังคมต้องมีทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่อการเรียนร่วม เช่น การสนทนา การแบ่งปัน การรอคอย รวมทั้งสิ่งที่ควรปฏิบัติระหว่างเด็กปกติกับเด็กเรียนร่วม ความพร้อมทางวิชาการ ต้องมีทักษะใกล้เคียงกับเด็กปกติ เช่น การอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ หากเรียนร่วมแล้วไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควร ควรจัดบริการซ่อมเสริมหรือช่วยเหลือด้านอื่นซึ่งจะทำให้การเรียนร่วมบรรลุจุดประสงค์ได้

3.5 เตรียมเด็กทั่วไป ต้องเตรียมโดยการให้ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง ข้อควรปฏิบัติต่อเด็ก ปรัชญาของการอยู่ร่วมกัน การยอมรับความหลากหลายของมนุษย์ ทั้งนี้ด้วยกลยุทธ์วิธีต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนร่วมนั้น ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย แนวปฏิบัติต่าง ๆ จากส่วนกลางต้องชัดเจนปฏิบัติได้ ในระดับปฏิบัติต้องกำหนดบทบาทของบุคลากรในการทำงานเตรียมการให้พร้อมในการจัดการเรียนร่วม มีสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการคือ การให้การศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและสาธารณชนให้เข้าใจเด็ก เข้าใจปรัชญา และหลักการการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการร่วมมือกันทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วย

นอกจากนี้ ผดุง อารยะวิญญู (2539) ยังได้เสนอแนะการจัดการเรียนร่วมไว้ ดังนี้

1. การเรียนร่วมนั้น ควรเริ่มเมื่ออายุน้อย (Early intervention) ดังนั้น ควรเริ่มตั้งแต่ชั้นปฐมวัย

2. ให้โอกาสแก่ครูที่สอนเด็กปกติในการตัดสินใจว่าจะรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนในชั้นเรียนที่ตนเองสอนหรือไม่

3. สถานศึกษาที่จะบริการการเรียนร่วมต้องมีความพร้อมด้านบุคลากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้ทำหน้าที่สอนเด็กปกติและเด็กพิเศษ

4. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาควรมีการชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจและอบรมครู เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน และนักเรียน ให้เข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของตนเอง

5. สถานศึกษาจะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ

6. ควรมีแผนการศึกษาสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล (IEP) เพราะแผนนี้จะช่วยให้การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบรรลุเป้าหมาย

7. หากไม่จำเป็นแล้วไม่ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ ในแง่ของการให้บริหารการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กปกติได้เข้าใจถึงความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

8. การประเมินพัฒนาการและผลการเรียนของเด็กต้องกระทำสม่ำเสมอด้วย วิธีการประเมินที่เชื่อถือได้

9. ศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอ และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้บริการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะดังกล่าวสอดคล้องกับ Reynolds and Birch (1997) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะทำให้การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติประสบความสำเร็จ มี 10 ประการคือ

1. ครูต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกันอย่างดี ระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับครูปกติ

2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางโรงเรียนควรหาทางแก้ไข

3. ครูผู้สอนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วม

3.1 มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา

3.2 ควรมีความตั้งใจในการสอน

3.3 ควรมีการวางแผนการสอนอย่างรอบคอบ

3.4 ควรจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียนควรยืดหยุ่นตามจำนวนและความต้องการของเด็ก

4. จัดอบรมครูปกติให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5. การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

6. มีการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ
7. ใช้แหล่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
8. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วมในโรงเรียน
9. โรงเรียนควรมีความพร้อมก่อนที่จะจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน
10. การคัดเลือกเด็กเข้าเรียนร่วมควรพิจารณาถึงความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ ศรียา นิยมธรรม (2533) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. ครูจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับเพื่อน ครู ผู้ปกครอง
2. ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายเอื้อสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

สอน

3. ผู้ปกครองเป็นผู้อบรมเลี้ยงดูเด็กและสร้างทัศนคติที่ดีต่อเด็ก

สำหรับ วารี ธีระจิตร (2541) มีความเห็นว่า การเรียนร่วมเป็นการรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติในด้านเวลาในการเรียนการสอนด้านสังคมภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรง และสามารถพัฒนาตนเองให้ได้มากที่สุด ซึ่งโครงการเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จได้ดี ต้องอาศัยองค์ประกอบ 7 ประการคือ

1. กระทรวงศึกษาธิการต้องพร้อมที่จะสนับสนุนโครงการ
2. ควรจัดการอบรมครูผู้สอน
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรยอมรับหลักการเรียนร่วม
4. บุคลากรในโรงเรียนต้องยินดีที่จะร่วมมือกัน
5. ชุมชนในท้องถิ่นต้องพร้อมที่จะสนับสนุน
6. นักเรียนปกติในโรงเรียนควรยอมรับเด็กพิเศษที่เรียนร่วม
7. ผู้ปกครองทั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษควรให้ความร่วมมือ

ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนร่วมในประเทศไทย

ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการมาตั้งแต่ พ.ศ.2487 โดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนเฉพาะ เช่น โรงเรียนสอนคนหูหนวก โรงเรียนสอนคนตาบอด และโรงเรียนสอนคนปัญญาอ่อน เป็นต้น จากการดำเนินการพบว่า เด็กพิการเหล่านี้สามารถเรียนได้จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะให้เด็กพิการได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ เนื่องจากมีปัญหาการเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะทางเหล่านี้ เด็กเหมือนถูกละเลย และถูกหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากสังคมประกอบกับนานาประเทศที่ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในลักษณะเรียนร่วมได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ทั้งยังประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งโรงเรียนเฉพาะได้มาก ดังนั้นในปี พ.ศ.2500 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ทดลองจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ โดยจัดสำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และในปี พ.ศ. 2507

กระทรวงศึกษาธิการได้รับการสนับสนุนด้านวิทยากรจากมูลนิธิช่วยคนตาบอดโพ้นทะเล แห่งสหรัฐอเมริกา โดยจัดสำหรับเด็กตาบอดให้เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ

ในปี พ.ศ.2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีนโยบายที่จะจัดการศึกษาในความรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 4 พุทธศักราช 2520 ที่จะจัดการศึกษาให้แก่เด็กทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพให้เป็น “การประถมศึกษาเพื่อปวงชน” และเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2523 โดยได้เริ่มดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบของการเรียนร่วม เพื่อให้กลุ่มเด็กพิการที่ยังขาดโอกาสทางการศึกษาได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง สามารถเข้าใจในโรงเรียนใกล้บ้านได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว ได้เรียนรู้และใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับเด็กปกติ โดยมอบให้สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดำเนินการ

ต่อมาในปี พ.ศ.2536 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษาพิเศษในระดับประถมศึกษาขึ้นในกองวิชาการ เพื่อรับผิดชอบเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษโดยตรง และในปีการศึกษา 2537 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ) โดยกำหนดการพัฒนางานเป็น 3 ระยะ คือ แผนปฏิบัติการระยะเร่งด่วน ปีงบประมาณ 2538-2539 แผนการศึกษาระยะที่ 8 และแผนพัฒนาการศึกษาพิเศษระยะยาว ทั้งนี้เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่คนพิการอย่างทั่วถึง ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน และสนับสนุนให้คนพิการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ โดยในปี พ.ศ.2537 ได้เปลี่ยนชื่อกลุ่มงานการศึกษาพิเศษในระดับประถมศึกษาเป็นกลุ่มงานการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นและการศึกษาพิเศษ ซึ่งรับผิดชอบทั้งงานขยายโอกาสทางการศึกษา และงานการศึกษาพิเศษ และในปีการศึกษา 2540 ได้เปลี่ยนชื่ออีกครั้งเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเพื่องานอีกด้านหนึ่งคือ ด้านวิจัยและประเมินคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนางานการศึกษาพิเศษทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ สำหรับการพัฒนา งานได้แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การแสวงหารูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษา (พ.ศ.2529-2534)

ระยะที่ 2 การขยายโอกาสทางการศึกษา : การจัดการเรียนร่วม (พ.ศ.2535-2539)

ระยะที่ 3 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (พ.ศ.2540-ปัจจุบัน)

ในช่วงปี พ.ศ.2529-2535 การจัดการศึกษาของชาติเป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและการขยายโอกาสทางการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแก่กลุ่มคนในชนบท รวมถึงคนพิการและผู้ด้อยโอกาส จึงได้ขยายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในรูปแบบของการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนบนหลักมนุษยชน และหลักปรัชญาการจัดการเรียนร่วม เริ่มจากการทดลองรูปแบบการเตรียมการขยายผลการดำเนินงานและขยายงานในบางพื้นที่ โดยมีการดำเนินงานดังนี้

ปีงบประมาณ 2539 จัดโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดำเนินการทดลอง

จัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และทางสติปัญญาที่โรงเรียนพญาไท โรงเรียนราชวินิต และโรงเรียนวัดเขตะวันธรรมมาวาส

ปีงบประมาณ 2530-2532 เป็นช่วงการเตรียมการเพื่อขยายผลจัดการเรียนร่วมมีการเตรียมการเพื่อพัฒนาบุคลากร การพัฒนาหลักสูตรการอบรม ผลิตภัณฑ์สำหรับการอบรมเอกสารคู่มือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและพัฒนาเครื่องมือในการคัดแยกเด็ก โดยได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากองค์การศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา และภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากนี้ยังร่วมกับองค์การศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และองค์การ HKI (Helen Keller International) ในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตากับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตจังหวัดพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ นครสวรรค์ และพิษณุโลก

ปีงบประมาณ 2533-2534 เปิดขยายการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด มีการพัฒนาบุคลากรทั้งครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ จังหวัดที่ได้รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษ และผู้บริหารโรงเรียน พร้อมทั้งจัดสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณสำหรับโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ในปีงบประมาณ 2534 มีโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมทั้งสิ้น 144 โรงเรียน ใน 97 อำเภอ 28 จังหวัด มีเด็ก 3 ประเภท เข้าเรียนร่วม คือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ทางการได้ยิน และทางสติปัญญา จำนวน 1,009 คน

ต่อมาในปีงบประมาณ 2535-2539 เป็นระยะที่ขยายการดำเนินงานทั่วประเทศ และเปิดขยายการจัดการเรียนร่วมเต็มพื้นที่ใน 76 จังหวัด รับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมเพิ่มขึ้นเป็น 4 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ทางการได้ยิน ทางสติปัญญา ทางร่างกาย และการเคลื่อนไหว ในปีการศึกษา 2539 มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 7,926 คน และมีโรงเรียนเรียนร่วม 2,038 โรงเรียน มีการดำเนินงานเพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย

- 1) ประชุมสัมมนาและฝึกอบรมกลุ่มศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูผู้สอน
- 2) สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โดยจัดหาสื่อ เอกสาร เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน เช่น คู่มือการดำเนินงาน คู่มือการจัดการเรียนการสอน วัสดุทัศน เครื่องพิมพ์อักษรเบลล์ เครื่องช่วยฟัง วิทยุ เทป ฯลฯ
- 3) จัดห้องวิชาการสำหรับเสริมวิชาการด้านต่าง ๆ จำนวน 12 ห้อง 12 โรงเรียน
- 4) จัดอัตราจ้างชั่วคราว ครูรายเดือน จำนวน 286 อัตรา
- 5) จัดสรรงบประมาณเป็นค่าวัสดุให้โรงเรียน เพื่อจัดหาสื่อที่เหมาะสม โรงเรียนละ 3,000 บาท และงบประมาณดำเนินการระดับจังหวัด

ในการวางแผนดำเนินการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในระยะ 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2540-2544 ได้นำผลการดำเนินงาน สภาพปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งแนวทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศมาใช้ในการวางแผนพัฒนา เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐานในการบริการ และเปิดขยายการจัดการเรียนร่วมครอบคลุมทุกกลุ่มโรงเรียน อย่างน้อยกลุ่มละ 1 โรงเรียน เป็นศูนย์กลางทางวิชาการ

เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ รวม 4,221 โรงเรียน และรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท และในปีงบประมาณ 2541 มีการพัฒนาบุคลากรและสนับสนุนงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ ให้โรงเรียน เช่นเดียวกับการดำเนินงานระยะที่ 2 มีการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการฝึกอบรมครูการศึกษาพิเศษ เพื่อฝึกอบรมครู ให้ทันต่อการเปิดขยายการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา ผลิตชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง และสื่อต่าง ๆ สำหรับใช้ในการอบรม สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางาน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษาในประเทศมาตั้งแต่ พ.ศ.2500 โดยจัดครั้งแรกในกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ.2529 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทดลองสอนเด็กบกพร่องทางการได้ยิน และทางสติปัญญา ตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ปี พ.ศ.2530 จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา จากนั้นได้ขยายโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติไปยังจังหวัดต่างๆเรียนร่วมตามนโยบายประกันคุณภาพ เพื่อให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาพิเศษทัดเทียมกัน

จนกระทั่งปีงบประมาณ 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 390 โรงเรียน และปัจจุบัน ได้ขยายการจัดตั้งโรงเรียนแกนนำครอบคลุมทั่วประเทศครบทุกอำเภอ จำนวนทั้งสิ้น 2,000 โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนร่วมเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนใกล้เคียง และรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทเข้าเรียนร่วม

ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา

จากการประเมินและติดตามผลการจัดการเรียนร่วมในสภาพปัจจุบันของประเทศไทย โดยกองการศึกษาพิเศษ สมพร หวานเสร็จ (2543) พบว่าปัญหาส่วนใหญ่มาจากครูประจำชั้น ซึ่งยังไม่ได้เข้ารับการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กพิเศษ ตลอดจนวิธีการให้ความช่วยเหลือ การใช้เทคนิควิธีสอนเฉพาะ เช่น การอ่าน เขียน และพิมพ์อักษรเบรลล์ การใช้ภาษามือ การฝึกพูด และการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธี เป็นต้น โรงเรียนเรียนร่วมขาดสื่อการสอนที่เหมาะสม และครูขาดความรู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์ กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆบุคลากรในโรงเรียนมีทัศนคติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในโรงเรียนเรียนร่วม ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น โรงเรียนเป็นอาคารไม้ 2 ชั้น มีบันไดสูง ทำให้เด็กบกพร่องทางร่างกายไม่สามารถขึ้นไปชั้นเรียนได้

สภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง จำแนกประเภทความบกพร่อง มีดังนี้คือ

1. เด็กบกพร่องทางการเห็น มีปัญหาในการจัดการคือ ไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ตรงกันไม่มีศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนร่วมอย่างเพียงพอ ครอบครัวไม่มีความรู้ในการเตรียมความพร้อม การจัดการเรียนการสอนเป็นภาระแก่ครูและโรงเรียน ขาดแคลนสื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน และมีปัญหาในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อช่วยเหลือเด็กพิการเรียนร่วม

2. เด็กบกพร่องในการได้ยิน มีปัญหาในการคัดแยกเด็ก เนื่องจากระดับความบกพร่องทางการได้ยินของเด็กไม่เท่ากัน ไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อนส่งตัวเข้าห้องเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป ทำให้มีปัญหาสำหรับครูผู้สอน ไม่มีหลักสูตรที่ชัดเจนเฉพาะเด็กที่พิการทางการ

ได้ยีน การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนร่วม ไม่เอื้ออำนวยต่อเด็กบกพร่องการเตรียมความพร้อม การจัดการเรียนการสอนเป็นภาระแก่ครูและโรงเรียน ขาดแคลนสื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน และมีปัญหาในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อช่วยเหลือเด็กพิการเรียนร่วม

3. เด็กบกพร่องในการได้ยินมีปัญหาในการคัดแยกเด็ก เนื่องจากระดับความบกพร่องทางการได้ยินของเด็กไม่เท่ากัน ไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อนส่งตัวเข้าห้องเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป ทำให้มีปัญหาสำหรับครูผู้สอน ไม่มีหลักสูตรที่ชัดเจนเฉพาะเด็กที่พิการทางการได้ยิน การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนร่วม ไม่เอื้ออำนวยต่อเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ทำให้เด็กมีสภาพปัญหาส่งผลต่อการปรับพฤติกรรมเป็นไปในทางไม่เหมาะสม ขาดแคลนสื่อและนวัตกรรม ครูผู้สอนขาดความรู้ในการใช้สื่อที่เป็นนวัตกรรม การวัดและการประเมินไม่มีการคัดแยกข้อทดสอบให้เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีการช่วยเหลือเป็นพิเศษสำหรับเด็กและผู้ปกครองเพื่อให้มีการส่งเสริมและพัฒนาเด็กร่วมกัน

4. เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย มีปัญหาขาดแคลนบุคลากร สถานที่ และงบประมาณในการจัดเตรียมความพร้อมก่อนส่งเข้าเรียนร่วม ครูผู้สอนไม่มีการยืดหยุ่นและปรับกิจกรรมให้เหมาะสม ขาดแคลนสื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน เด็กบกพร่องทางร่างกายที่เรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป ครูผู้สอนขาดความรู้ในการประเมินผลที่เหมาะสมกับเด็ก

สภาพปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนร่วมระดับประเทศส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ไม่สามารถนิเทศติดตามงานหรือให้คำแนะนำได้ และมีผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งปฏิเสธไม่ยอมรับเด็กเข้าเรียน เพราะเห็นว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น

ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เทคนิควิธีการ และประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กแต่ละประเภท ทำให้ครูขาดความมั่นใจในการสอนเด็กพิเศษ อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลประเมินผล การเลื่อนชั้น ครูผู้สอนบางส่วนไม่ยอมรับสอนเด็กพิเศษเรียนร่วม ปล่อยตามยถากรรม หรือมอบให้ครูการศึกษาพิเศษสอนคนเดียว ครูผู้สอนส่วนหนึ่งมีภาระงานในโรงเรียนมาก ทั้งสอนประจำ ประจำวิชา งานโครงการต่างๆ ไม่ค่อยมีเวลาและพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลตามหลักการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการมีเด็กหลายประเภทเป็นภาระหนักในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จึงไม่สามารถดำเนินการพัฒนาเด็กได้เท่าที่ควร

ครูการศึกษาพิเศษส่วนมากไม่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ เพียงแต่ได้ผ่านการอบรมในหลักสูตรการศึกษาพิเศษมาบ้าง ครูการศึกษาพิเศษจะรับภาระหนักในกระบวนการคัดแยกและการจัดการเรียนการสอน

ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก ประธานสภา และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการศึกษาพิเศษ บางส่วนมีทัศนคติเชิงลบที่เห็นเด็กพิการมาเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาพิเศษกับบุคลากรในชุมชน

ผู้ปกครอง ทั้งผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และผู้ปกครองเด็กปกติ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของการจัดการศึกษาพิเศษ ตลอดจนความรู้ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในความปกครอง ผู้ปกครองของเด็กปกติบางส่วน ยังแสดงความรังเกียจ และไม่ยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มาเรียนร่วม

ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น บุคคลต่างๆ เหล่านี้ยังให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ ในส่วนที่เกี่ยวกับการคัดแยกและการฟื้นฟูบำบัด รวมทั้งการเตรียมเด็กให้พร้อมก่อนส่งต่อเข้าชั้นเรียนร่วม บางส่วนให้ความร่วมมือแบบขอไปที ทำให้ครูการศึกษาพิเศษที่ไปขอความอนุเคราะห์เกิดความท้อแท้ใจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินการเรียนร่วม

ด้านการคัดแยกเด็กพิการตามประเภทความพิการ เพื่อส่งต่อเข้าห้องเรียนร่วม การใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนร่วม สื่อและนวัตกรรม ประกอบการสอนของครูผู้สอนเรียนร่วม แนวทางการวัดและประเมินผลเด็กพิการเรียนร่วม และการจัดกิจกรรมเสริม เพื่อช่วยเหลือการเรียนของเด็กพิการที่เรียนร่วม

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ของ (ปิยพร ผ่องแผ้ว,2544; สรรพีชญ์ อินทะพันธุ์,2546; เบญจา ชลธาร์นนท์,2548; สดศรี สุทธการ ,2547; วรวิรี พูลสวัสดิ์,2549; ณรงค์ อัมพรภาค,2550; อัมพา นกอิม,2550; จารุณี มณีกุล,2551; กิ่งเพชร ส่งเสริม,2552; ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล,2553; สุวพิชชา ประสิทธิธัญกิจ,2554; ครรชิต พุทธโกษา ,2554; บุญช่วย สุทธิรักษ์,2557; Taylor,E.J. ,1997; Heward,2009; Jones,w and Collins.A.P. , 1966; Reynolds,Maynarol C. and Brich, Jack,1977; Schindele, R.,1981) ผู้วิจัยพบประเด็นหรือปัจจัยที่สำคัญและน่าสนใจ สามารถสรุปตัวแปรได้จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

การบริหารจัดการเรียนร่วม ถือเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรให้ประสบผลสำเร็จผู้เขียนได้รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการเรียนร่วมซึ่งประกอบไปด้วย 1) การพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ผู้บริหารนับว่าเป็นผู้สำคัญที่สุดขององค์กรในการขับเคลื่อนการทำงานต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ฉะนั้น การการบริหารจัดการเรียนร่วม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณวุฒิ ความรู้หรือประสบการณ์ด้านการ ศึกษาพิเศษ โดยจัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบใช้หลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ระบบ การให้บริการที่ชัดเจนและมีการจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนเพื่อช่วย ขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ 2) การพัฒนาครู ครูถือเป็นตัวจักรที่สำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ฉะนั้นการจัดการเรียนร่วม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารหรือหน่วยงานต้นสังกัดไม่ว่าจะเป็นเขตพื้นที่หรือศูนย์การศึกษาพิเศษ ต้องจัดประชุม อบรม ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้ศึกษาต่อหรือศึกษาเพิ่มเติมเพื่อ ช่วยให้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ 3) การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการ ประชาสัมพันธ์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการโดยเฉพาะการบริหารงบประมาณ ซึ่งโรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะและมีการจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในโครงการ จัดการเรียนร่วม อีกทั้งโรงเรียนควรมีสถานที่ที่สามารถจะส่งต่อหรือรับเด็กนักเรียนเรียนร่วม เข้ารับ บริการได้อย่างเหมาะสม มีการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในอาคาร ภายนอกอาคารให้อื้อ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญควรมีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการ

เรียนร่วมให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างทั่วถึงและชัดเจน มีการจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการ การศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษเพื่อ เผยแพร่ให้ผู้ปกครองทราบและชุมชนทราบ และ 4) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดให้มี ผู้นิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนและผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตาม และประเมินผล ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม การบริการสอนเสริมนักเรียนเรียน ร่วม แก่ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมให้กับครูทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ที่สำคัญโรงเรียนควรมีการนำผลการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน และมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของงานด้านการจัดการ เรียนร่วมนอกจากนี้หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการ เรียนร่วมและแจ้งให้โรงเรียนทราบอย่างชัดเจน

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ ถือเป็นภาระกิจหลักของโรงเรียนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่ยึดเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เขียนได้รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนร่วม ประกอบด้วยสิ่งสำคัญดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) ให้มีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้อง กับนักเรียนเรียนร่วมอีกทั้งควรมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน ครูควรมีการจัดหา ผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กนักเรียนเรียนร่วม และเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกันอีกทั้งครูควรมีเทคนิคการสอนที่หลากหลายและ ใช้เครื่องมือวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล มีการ บันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน มีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึก ความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์และใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในการ ประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียนร่วมนอกจากนี้ครูควรมีการใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนา ผู้เรียนเฉพาะบุคคล และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการจัดการ เรียนร่วม มีการจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลและใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างสูงสุด 2) การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้นมียุทธศาสตร์หลายอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดแยกเด็ก หน่วยงาน ต้นสังกัดและหรือโรงเรียนควรมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดแยกเด็ก ให้กับครูทุกคนที่สำคัญโรงเรียนควรจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวน เด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก โดยที่ คณะกรรมการคัดแยกเด็ก มีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยกเด็กร่วมกันและมีการนำข้อมูลไปใช้ วางแผนดูแลช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเรียนร่วม การเตรียมความพร้อมตาม

ความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล การฝึกทักษะให้นักเรียนรู้จักการช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ และให้มีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วมนอกจากนี้การพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมให้มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม

3. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีส่วนประกอบที่จำเป็นหลายด้านด้วยกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ที่สำคัญต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็กปกติโดยการสร้างความเข้าใจถึงสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติและให้การยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียนเรียนร่วมนอกจากนี้โรงเรียนต้องประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงาน องค์กรในชุมชน หรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

มนทัศน์ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ และแนวทางการร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอในเรื่อง ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ หลักการของการบริหารเชิงกลยุทธ์ กระบวนการของการบริหารเชิงกลยุทธ์ และแนวทางการร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ดังมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังนี้

ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกลยุทธ์ พบว่า มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ไว้ดังนี้

การบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หรือการคิดอย่างกลยุทธ์ ถือได้ว่าเป็นแนวทางการบริหารเชิงระบบซึ่งมีความยืดหยุ่นกับการเปลี่ยนแปลง เป็นการบริหารที่ป้อมปรามปัญหาด้วยระบบแนวคิดที่มองไปสู่อนาคตและมีความคล่องตัวในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ตลอดจนเป็นแนวทางที่ครบวงจรเพื่อวางแผนการดำเนินงานโดยอาศัยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจากทั้งภายในและภายนอก นำมาประเมินและวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อการตัดสินใจให้กับองค์กรในการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้และมีการควบคุมการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับองค์กรอย่างสูงสุด (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ,2541; สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์,2542; บุญเลิศ เย็นคงคา,2544; สุพานี สฤกษ์วานิช,2544; จินตนา บุญบังการ,2544; ไพโรจน์ ปิยะวงษ์,2545; Certo and Peter,1991; Write, Pringle และ Kroll ,1992)

จากความหมายของนักวิชาการ ดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ตามขั้นตอนการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การดำเนินงานตามกลยุทธ์ การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ขององค์กร

ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา โดยมีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ พอสรุปได้ดังนี้ ช่วยให้องค์กรมีวัตถุประสงค์ และกำหนดทิศทางในอนาคตที่ชัดเจนส่งผลให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยสร้างความสอดคล้องของการดำเนินงานภายในองค์กรและทำให้หน่วยงานขององค์กรมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์เดียวกัน เปิดโอกาสให้ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วม ในการบริหารทำให้ได้พัฒนาความคิดและช่วยลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ ช่วยให้องค์กรสามารถคาดการณ์ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่เกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งเป็นการช่วยให้ผู้บริหารระดับสูง สามารถบริหารองค์กรได้อย่างกว้างขวาง ทำให้ช่วยลดความเสี่ยงได้ การบริหารเชิงกลยุทธ์นำมาซึ่งขอบเขตหลายช่วงเวลา (Strategic Management Entails Multiple Time Horizons) ผู้บริหารควรศึกษาความต้องการขององค์กรในระยะยาว และระยะสั้นด้วยการบริหารเชิงกลยุทธ์ จะเกี่ยวข้องทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Strategic Management is Concerned with Both Efficiency and Effectiveness) การใช้วิธีการ (Means) ที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency) เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Goals) อย่างมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) สร้างความพร้อมให้แก่องค์กรการศึกษา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการกำหนดกลยุทธ์ ช่วยให้ผู้บริหาร ผู้จัดการในส่วนต่าง ๆ และสมาชิกขององค์กรเกิดความเข้าใจในภาพรวมและศักยภาพของธุรกิจ ตลอดจนนิธิพลของปัจจัยแวดล้อมที่มีต่อองค์กร (พัชรา มั่งชม,2540; ศิริวรรณ เสรีรัตน์,2542; บุญเลิศ เย็นคงคา,2544; สุพานี สฤกษ์วานิช,2544; ชรินทร์ ชุนหพันธ์รักษ์,2544; และจินตนา บุญบงการ,2544)

หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการของการบริหารเชิงกลยุทธ์ สรุปได้ว่าหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ ว่าเป็นการจัดการภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและมีทิศทางที่ไม่แน่นอน มุ่งตรวจสอบและประเมินทั้งโอกาสและอุปสรรคในสภาพแวดล้อมภายนอก และจุดแข็งและจุดอ่อนภายในสภาพแวดล้อมองค์กร ผู้บริหารต้องเข้าใจ พลวัต (Dynamic) ของการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งสามารถคาดเดาและกำหนดทิศทางขององค์กรไปสู่จุดหมายตามที่วางไว้อย่างมี ศิริชัย กาญจนวาสี (2553)

กระบวนการของการบริหารเชิงกลยุทธ์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ พอสรุปได้ 4 ประเด็นคือ การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic analysis) การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy development) การดำเนินการตามกลยุทธ์ (Strategy implementation) และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ (Strategy evaluation and control)

1. การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic analysis)

การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารต้องบริหารเชิงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบาย การวิเคราะห์ถึงปัจจัยและสถานะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร และกลยุทธ์ขององค์กร ผู้บริหารจะต้องศึกษา และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการดำเนินงาน ทั้งโอกาสและอุปสรรคต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงปัญหาที่จะเกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์ ทัศนคติ ค่านิยม หรือวัฒนธรรมขององค์กร โดยวิเคราะห์ถึงจุดเด่นและจุดด้อย หรือจุดอ่อนและจุด แข็งสภาพปัญหา รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการแก้ปัญหา เพื่อที่จะได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัย ต่าง ๆ รวมทั้งสถานะของตัวองค์กร ประกอบด้วย

1.1 ขั้นตอนในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ได้แก่

1.1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์

1.1.2 กำหนดพันธกิจ

1.1.3 กำหนดเป้าประสงค์

1.1.4 กำหนดแผนงานโครงการที่จัดทำ

1.2 การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ประกอบด้วยโอกาสและอุปสรรค ภายนอก จุดแข็งและจุดอ่อนภายใน

2. การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy development)

การจัดทำแผนกลยุทธ์ เป็นการกำหนดแนวทางดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ตามพันธกิจ (Mission) ขององค์กร โดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะผู้ที่ได้ผลประโยชน์จากองค์กร (Stakeholders) นับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ผู้รับบริการ (Customer) บุคลากร (Employee) ชุมชนในท้องถิ่น (Community) โดยแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำแผนกลยุทธ์ จะเป็นการตอบคำถามที่สำคัญ 3 คำถาม คือ องค์กรในปัจจุบันอยู่ที่ไหน องค์กรต้องการไปที่ไหน และองค์กรจะไปถึงสิ่งนั้นได้ อย่างไร ผู้บริหารจะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดมาทำการประมวลผล เพื่อใช้กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร โดยที่การกำหนดทิศทางขององค์กรสามารถกระทำได้ใน ลักษณะของการกำหนดภารกิจและตั้งเป้าหมายขององค์กร

3. การดำเนินการตามกลยุทธ์ (Strategy implementation)

การดำเนินการตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) หมายถึง การนำกลยุทธ์ ที่ถูกกำหนดขึ้นไปประยุกต์ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้างบุคลากรและการ ประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ (Intended Strategy) ให้เป็นกลยุทธ์ที่เป็นจริง (Realized Strategy) เป็นการลงมือปฏิบัติตามกลยุทธ์ในระดับต่างๆ ตามขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์เพื่อที่จะให้การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้อง

เข้าใจในแนวคิดและสิ่งต่าง ๆ ในองค์กร หรือเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ให้เป็นการปฏิบัติ และผลลัพธ์ ผู้บริหารจำเป็นต้องพิจารณา กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับปัญหา การวิเคราะห์พยากรณ์ การวิเคราะห์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเลือกกลยุทธ์มาแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม สามารถนำเข้าสู่ข้อมูลมาประเมินทางเลือกและเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด นำไปปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่ได้ตัดสินใจ โดยพิจารณาทรัพยากร และโครงสร้างตลอดรวมถึงนโยบายและการบริหาร

4. การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ (Strategy evaluation and control)

การประเมินและการควบคุมกลยุทธ์ เป็นการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมเพื่อดูว่ากลยุทธ์ที่จะนำไปปฏิบัติเป็นไปตามแบบที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ ดูว่ามีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้นหลังจากที่มีการปฏิบัติตามกลยุทธ์ วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง ปรับปรุง และพัฒนาให้กลยุทธ์ที่กำลังดำเนินอยู่เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง ซึ่งการประเมินผลและควบคุมกลยุทธ์ อาจมีวัตถุประสงค์ของแต่ละธุรกิจที่ต่างกันออกไป เพื่อที่จะได้ทำการปรับปรุงและมั่นใจว่าการปฏิบัติตามหน้าที่ต่าง ๆ เป็นไปอย่างสมบูรณ์ (พัชรา มั่งชม,2540; ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ,2542; สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์,2542; พักตร์ผจง วัฒนสินธ์ และพสุ เดชะรินทร์,2542; ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา,2545 และ จินตนา บุญบงการ,2544)

แนวทางการร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ สมยศ นาวิการ (2548) และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2553) เพื่อใช้ประกอบการร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม เพื่อร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด ของ นิศา ชูโต (2551); สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2551); ชาย โพธิสิตา (2554); สุภางค์ จันทวานิช (2554)

2. ออกแบบเอกสารที่ใช้ประกอบการสนทนาเพื่อร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยแยกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การแนะนำตนเองของผู้วิจัย

ส่วนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ร่วมสนทนา

ส่วนที่ 3 การนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับผลการวิจัยที่ผ่านมาโดยนำเสนอกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ส่วนที่ 4 ประเด็นที่จะนำเสนอสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

3. ส่งเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

4. ขออนุญาตจากภาคบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

5. ตรวจสอบเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเรื่องกลยุทธ์และการบริหารจัดการเรียนร่วม จำนวน 5 คน โดยตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความครอบคลุมของคำถามในเครื่องมือ

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสนทนากลุ่มตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษา

7. จัดทำต้นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

แนวทางการวิเคราะห์องค์ประกอบ

แนวทางการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เป็นเทคนิควิเคราะห์หลายตัวแปร (Multivariate Statistics Technique) ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ และได้รับการยกย่องว่าเป็นราชินีแห่งวิธีการวิเคราะห์ทั้งปวง การวิเคราะห์องค์ประกอบถือกำเนิดมาในช่วงศตวรรษ ที่ 20 โดย C.Spearman ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา การวิเคราะห์องค์ประกอบในสมัยนั้นถือเป็นวิธีการที่ยุ่งยากมาก ซับซ้อน และเสียเวลามากในการวิเคราะห์ ดังนั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงยังไม่เป็นที่แพร่หลายนักในหมู่นักวิจัย จนกระทั่งคอมพิวเตอร์ได้ถือกำเนิดขึ้นมาและมีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ทำให้วิธีการนี้ได้รับความนิยมแพร่หลายออกไปในหมู่นักวิจัยอย่างมาก สำหรับชื่อที่ใช้เรียกการวิเคราะห์องค์ประกอบนี้เป็นชื่อทั่วไปในการเรียกรูปวิธีการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Component Factor) การวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม (Common Factor Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) วิธีการเหล่านี้ไม่ว่าวิธีใดต่างก็เป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยทั้งสิ้น นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542)

ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ นักวิจัยต้องการศึกษาคุณลักษณะภายใต้ตัวบุคคลที่เป็นตัวแปรแฝง ซึ่งไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง และต้องการศึกษาคุณลักษณะดังกล่าวจากพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล โดยการวัดหรือการสังเกตพฤติกรรมเหล่านั้นแทนคุณลักษณะที่ต้องการศึกษา ในทางวิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นตัวแปรสังเกตหลายตัว และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้องค์ประกอบอันเป็นลักษณะของบุคคลที่นักวิจัยต้องการศึกษาหรือกล่าวได้ว่า วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ช่วยให้นักวิจัยสร้างองค์ประกอบจากหลายๆตัวแปร โดยการรวมกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นองค์ประกอบเดียวกัน และแต่ละองค์ประกอบ คือ ตัวแปรแฝงที่เป็นคุณลักษณะที่นักวิจัยต้องการศึกษา (อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน,2532 และ นงลักษณ์ วิรัชชัย,2542)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบถือเป็นวิธีการทางสถิติที่มีความสำคัญวิธีหนึ่ง ในการนำมาใช้ศึกษาปัญหาที่ซับซ้อนในการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีผู้ให้ความหมาย และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบดังนี้

Hair และคณะ (1998) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว โดยมีวัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อระบุจำนวนมิติแฝง จากข้อมูลซึ่งประกอบด้วยตัวแปรจำนวนมาก หรือระบุมิติแฝงที่มีอยู่ภายใต้ตัวแปรเดิมและมิติแฝงหรือตัวแปรใหม่จะเรียกว่าองค์ประกอบ (Factor) นอกจากนี้การวิเคราะห์องค์ประกอบยังใช้ในการระบุโครงสร้างของ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ตัวแปรใดอยู่ในองค์ประกอบนี้บ้าง และเพื่อสร้างตัวแปรใหม่ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หลายตัวแปรได้

วัตถุประสงค์สำคัญของการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอยู่ 2 ประการ (อุทุมพร จามรมาน, 2532; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 และ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540) ดังนี้

1) เป็นการใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อสำรวจ และระบุองค์ประกอบรวมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อให้ได้สิ่งที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความสัมพันธ์เหล่านี้ ช่วยให้นักวิจัยลดจำนวนตัวแปรลง และได้องค์ประกอบที่ทำให้เข้าใจลักษณะของข้อมูลได้ง่าย และสะดวกในการแปลความหมาย รวมทั้งได้ทราบแบบแผน (Pattern) และโครงสร้าง (Structure) ของความสัมพันธ์ของข้อมูลด้วย

2) เป็นการใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อพิสูจน์ สนับสนุน ข้อค้นพบของผู้อื่นหรือตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูล ซึ่งกรณีนี้นักวิจัยต้องมีสมมติฐานอยู่ก่อนแล้ว และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสมมติฐานการวิจัยเพียงใด ซึ่งจากวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าว นำไปสู่เป้าหมายของการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นเครื่องมือวัด (Measure Device) ในการวัดองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรแฝง โดยการนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสร้างตัวแปรแฝง และนำตัวแปรแฝงนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล อาจใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity Tool) ว่ามีโครงสร้างตามนิยามทฤษฎีหรือไม่ และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงอย่างไร

ในงานวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ จะใช้การวิเคราะห์ 2 ประเภทที่สำคัญซึ่งแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เป็นเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อระบุจำนวนองค์ประกอบ (ตัวแปรแฝง) ที่อยู่ภายใต้ของชุดตัวแปรที่สามารถสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและกำหนดว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ กระบวนการนี้ยังไม่ประเมินความเที่ยงตรงของแบบทดสอบได้ด้วย

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ คือ ข้อตกลงเบื้องต้นว่าด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ และข้อตกลงเบื้องต้นว่าด้วยความเป็นอิสระระหว่างองค์ประกอบ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ดังนี้

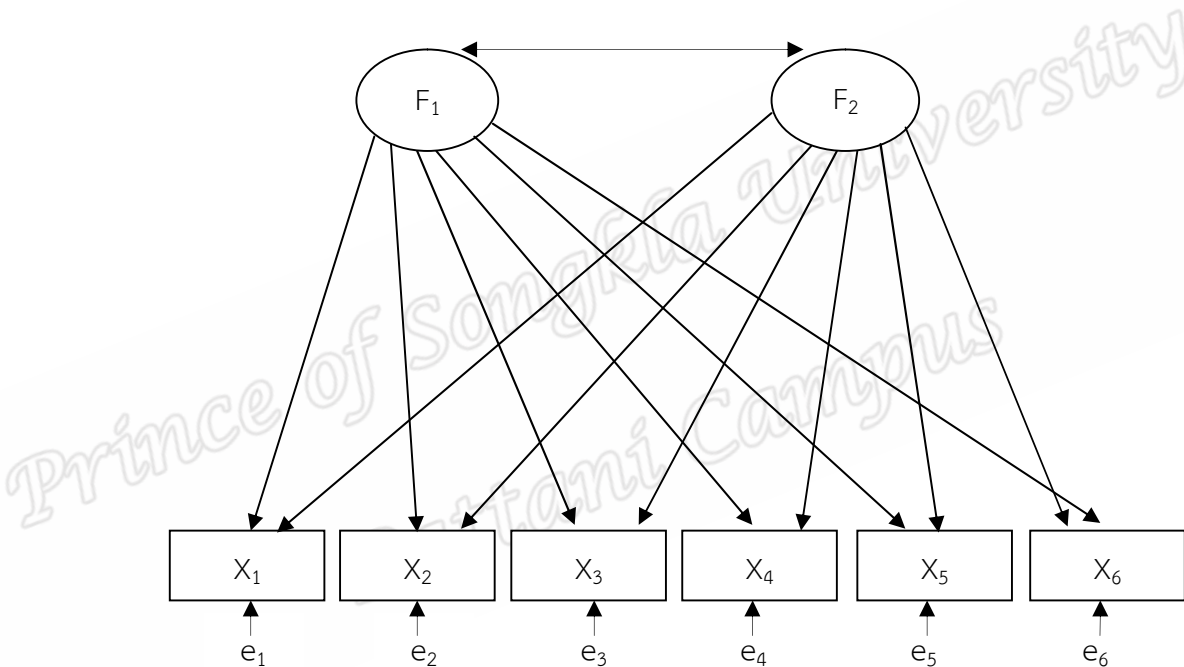
1) ข้อตกลงเบื้องต้นว่าด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ ตามข้อตกลงเบื้องต้นข้อนี้ตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวมีความแปรผันเนื่องจากองค์ประกอบร่วม (Common Factor = F) และองค์ประกอบเฉพาะ (Unique factor = u) ซึ่งองค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่ไม่สามารถอธิบายได้ เมื่อพิจารณาค่าของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวที่วัดในรูปคะแนนมาตรฐานจะได้โมเดลสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบในรูปสมการดังนี้

$$Z = (a_1)(F_1) + (a_2)(F_2) + \dots + U = \sum aF + U$$

ตัวแปร Z เป็นผลบวกเชิงเส้นขององค์ประกอบร่วม F_1, F_2, \dots และองค์ประกอบเฉพาะ U โดยมี a_1, a_2, \dots เป็นน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบร่วมแต่ละองค์ประกอบ เรียกว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)

2) ข้อตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ ตามข้อตกลงเบื้องต้นข้อนี้ องค์ประกอบร่วม และองค์ประกอบเฉพาะของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวเป็นอิสระจากกัน หรือ ความแปรปรวนร่วมระหว่างองค์ประกอบร่วม และองค์ประกอบเฉพาะมีค่าเป็น

ภาพประกอบ 7 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ตัวแปร F ในวงกลม คือ องค์ประกอบร่วม (Common Factor) หรือตัวแปรแฝง (Latent) ตัวแปร X ในสี่เหลี่ยมคือ ตัวแปรที่สังเกตได้ ตัวแปร e คือ ตัวแปรที่มาจากความคาดเคลื่อน ซึ่งจะไม่มีความสัมพันธ์กันเองและไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรหนึ่งเนื่องจากความคาดเคลื่อนแต่ละตัว มีผลกระทบต่อตัวแปรที่สังเกตได้เพียงตัวเดียว ตัวแปรแต่ละตัวได้รับผลจากตัวแปรความคาดเคลื่อน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ องค์ประกอบร่วมมีอิทธิพลต่อตัวแปร สังเกตได้ทุกตัว ลูกศรโค้งที่มีลูกศรสองด้าน เชื่อมระหว่างองค์ประกอบร่วม แสดงว่าองค์ประกอบร่วมสององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน ลูกศรที่เชื่อมเส้นตรงจากองค์ประกอบร่วมไปยังตัวแปรที่สังเกตได้ แสดงว่าองค์ประกอบ ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อตัวแปรที่สังเกตได้

2. กระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ กระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิธีการแต่ละขั้นตอน อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรमान (2532); นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542); สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2553); อรพันธ์ ชูชม, ม.ป.ป. และ กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548) ดังต่อไปนี้

- 1) การเก็บข้อมูลและสร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์
- 2) การสกัดองค์ประกอบขั้นต้น (Extraction of Initial Factor)
- 3) การหมุนแกน (Method of Rotation)
- 4) การคำนวณหาคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score)

สำหรับโดยทั่วไปแล้ว นักวิจัยมักใช้เป็น 3 ขั้นตอนแรกเท่านั้น เพื่อให้ได้ผลลัพธ์สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การเก็บข้อมูลและสร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ ในการกำหนดตัวแปรที่เก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยต้องศึกษาทฤษฎี หรือขอบเขตเรื่องที่จะศึกษาก่อนว่ามีองค์ประกอบใดบ้างแต่ละองค์ประกอบน่าจะมีตัวแปรอะไรบ้างที่จะอธิบายองค์ประกอบนั้น ซึ่งโดยทั่วไปจำนวนตัวแปรที่จะใช้ในการอธิบายองค์ประกอบรวมได้ควรมีอย่างน้อยประมาณ 5 ตัวแปรและจำนวนของกลุ่มตัวอย่างควรจะมีขนาดตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จนถึงกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่มาก ทั้งนี้ Comrey (1973 อ้างถึงใน Tabachnick and Fidell, 1983) กำหนดความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบดังนี้ 100 คน มีความแม่นยำน้อยที่สุด 200 คน มีความแม่นยำน้อย 300 คน มีความแม่นยำปานกลาง 500 คน มีความแม่นยำดีมาก และ 1,000 คน มีความแม่นยำดีเยี่ยม นอกจากนี้ อุทุมพร ทองอุไทย (2553) ได้เสนอการใช้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบไว้ว่า ควรมีมากกว่า 500 คนจึงจะดีมากในขณะที่ กัลยา วานิชย์บัญชา (2548) ให้แนวคิดในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจำนวนตัวแปรหลัก โดยกำหนดไว้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างควรมีมากกว่าจำนวนตัวแปร 10 เท่า แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Hair และคณะ (1998) ซึ่งได้กำหนดช่วงของการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบไว้ว่า ขึ้นอยู่กับจำนวนตัวแปรที่กำหนด โดยพิจารณาตามอัตราส่วนในขั้นต่ำสุดคือ อัตราส่วนหนึ่งตัวแปรต่อขนาดกลุ่มตัวอย่าง 5 คน และอัตราส่วนในขั้นสูงสุดคือ หนึ่งตัวแปรต่อกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน จากที่ได้กล่าวถึงแนวคิดของนักสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบมีความไวต่อขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างมาก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่สัมพันธ์กับความชัดเจนของวิเคราะห์องค์ประกอบ ทั้งนี้ในเรื่องขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะถูกนำมาใช้อ้างอิงในการตีความ คำนวณน้ำหนักขององค์ประกอบด้วย ในการศึกษาของ Guadagnoli and Velicer (1988 อ้างถึงใน steven, 1996) ได้คำแนะนำเกี่ยวกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1) ถ้าองค์ประกอบนั้นประกอบไปด้วยตัวแปรตั้งแต่ 4 ตัวขึ้นไปที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .60 ถือว่ามีความเชื่อมั่นได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงขนาดตัวอย่าง
- 2) ถ้าองค์ประกอบนั้นประกอบไปด้วยตัวแปรตั้งแต่ 10 ตัวขึ้นไปที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .40 และถ้าขนาดของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 150 คน จะถือว่ามีความเชื่อมั่นได้
- 3) ถ้าองค์ประกอบนั้น ประกอบด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อย และมีกลุ่มตัวอย่างน้อยกว่า 300 คน ก็ไม่ควรที่จะนำมาตีความรวม

ภายหลังจากที่เก็บข้อมูลแล้วก็จะนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายของการวิเคราะห์ความแปรปรวน คือ การหาองค์ประกอบที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ ดังนั้นที่ตัวแปรที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันจึงเหมาะสำหรับการที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้ เมทริกซ์สหสัมพันธ์จะให้ภาพว่าตัวแปรต่างๆมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ มีขนาดเล็กหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน ตัวแปรเหล่านั้นไม่น่าจะรวมกันเป็นองค์ประกอบร่วม (Common Factors) ได้ กล่าวคือถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรคู่ใดมีค่าใกล้ศูนย์ แสดงว่า คู่่นั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะนำเมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้นสำหรับการตรวจสอบว่าตัวแปรต่างๆ ว่าควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ มีสถิติที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ดังนี้ (Hair et al.,1989; อรพินทร์ ชูชม,ม.ป.ป.; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542; กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548)

Bartlett 's Test of Sphericity เป็นการทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้น เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identify Matrix) หรือไม่ โดยที่เมทริกซ์เอกลักษณ์ค่าตรงแนวเส้นทแยงมุมทุกค่ามีค่าเป็น 1 และนอกเหนือแนวนี้มีค่าเป็น 0

เกณฑ์การพิจารณาถ้าค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ Sphericity มีขนาดใหญ่และระดับนัยสำคัญทางสถิติมีขนาดเล็ก แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของประชากร ไม่น่าจะเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้น มีความเหมาะสมที่จะใช้วิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ และในกรณีที่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์เป็นเอกลักษณ์ได้ เนื่องจากระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่ามาก ไม่เหมาะสมที่ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ

The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) หรือ Measure of Sampling Adequacy เป็นดัชนีเปรียบเทียบขนาดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สังเกตได้ และขนาดของสหสัมพันธ์พาร์เซียลระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ เมื่อขจัดความแปรปรวนของตัวแปรอื่นๆออกไปแล้ว เกณฑ์ของค่า KMO ซึ่งถ้าค่า KMO น้อยกว่า 0.5 ไม่สามารถยอมรับได้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังนั้นค่า KMO ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปจึงจะยอมรับได้ และหากค่า KMO ยิ่งเข้าใกล้ 1 (.70-.80) จะถือว่าเหมาะสมมากในการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ ทั้งนี้ค่า KMO จะเพิ่มขึ้นได้หากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเพิ่มขึ้น จำนวนของตัวแปรเพิ่มขึ้น และจำนวนขององค์ประกอบลดลง

ขั้นที่ 2 การสกัดองค์ประกอบ จุดมุ่งหมายของการสกัดองค์ประกอบ เพื่อหาจำนวนองค์ประกอบที่จำเป็นที่จะใช้แทนข้อมูลหรือแทนตัวแปรทั้งหมดทุกตัวได้ วิธีการสกัดองค์ประกอบมีหลายวิธีที่ใช้เพื่อให้ได้การประมาณองค์ประกอบร่วมจำนวนน้อยที่สุด ทำการคำนวณเมทริกซ์สหสัมพันธ์ให้มีค่าใกล้เคียงกับข้อมูลประชากร กล่าวคือ การสกัดองค์ประกอบให้มีจำนวนน้อยที่สามารถอธิบายความแปรผันร่วมกับชุดตัวแปรเดิมที่มีขนาดใหญ่ได้ โดยวิธีการสกัดองค์ประกอบนั้นสามารถทำได้หลายวิธี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ วิธีหาองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และหาองค์ประกอบร่วม (Component Factor Analysis)

1) วิธีหาองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) จุดประสงค์ของวิธีหาองค์ประกอบหลัก คือ เพื่อให้แต่ละองค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนข้อมูลได้มากที่สุด โดยองค์ประกอบหลักแรกจะเป็นผลรวมเชิงเส้นตรง (Linear Combination) ของตัวแปรสังเกตได้ที่อธิบายความแปรปรวนข้อมูลได้มากที่สุด องค์ประกอบที่สองเป็นผลรวมเชิงเส้นตรงของตัวแปรสังเกตได้ที่อธิบายความแปรปรวนที่เหลือได้มากที่สุด คือ ไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบ

ถัดมาก็อธิบายความแปรปรวนที่เหลือน้อยที่สุด โดยยังเป็นอิสระจากองค์ประกอบที่ได้สกัดไปแล้วก่อนหน้า ทั้งนี้ กัลยา วาณิชย์บัญชา (2548) ได้กล่าวถึงเทคนิควิธีหาองค์ประกอบหลักว่า ตัวแปรแต่ละตัว หรือข้อมูลไม่จำเป็นต้องมีการแจกแจงแบบปกติ แต่ถ้าตัวแปรบางตัวมีการแจกแจงเบ้ค่อนข้างมาก และมีค่าผิดปกติ (Outlier) ผลลัพธ์ที่ได้อาจจะไม่ถูกต้อง

สกัดองค์ประกอบ วิธีนี้อธิบายความแปรปรวนทุกประเภท รวมไปถึงการอธิบายความแปรปรวนของความคาดเคลื่อน (Error Variance) ด้วย ดังนั้นค่าเริ่มต้นจะเท่ากับ 1 โดยแทนค่า 1 ลงบนเส้นทแยงมุมหลักของเมทริกซ์สหสัมพันธ์

2) วิธีหาองค์ประกอบรวม (Component Factor Analysis) ได้แก่

2.1) วิธีกำลังสองน้อยที่สุดไม่ถ่วงน้ำหนัก (Unweighted Least Squares) มีเป้าหมายการสกัดองค์ประกอบ เช่นเดียวกับ แบบที่ 2) ค่าความคาดเคลื่อนของค่าสหสัมพันธ์กำลังสองให้เหลือน้อยที่สุด (ความแตกต่างระหว่างค่าสหสัมพันธ์กำลังสองที่สังเกตได้และที่สร้างใหม่)

2.2) วิธีกำลังสองน้อยที่สุดทั่วไป (Generalized Least Squares) มีเป้าหมายการสกัดองค์ประกอบเช่นเดียวกับแบบที่ 2.1) แต่มีการให้น้ำหนักตัวแปรที่มีความแปรปรวนร่วม (Share Variance) กับตัวแปรอื่นก่อน โดยตัวแปรประเภทนี้จะให้น้ำหนักมากกว่าตัวแปรที่มีความเฉพาะก่อนที่จะดำเนินการตามวิธีการที่ 1.1)

2.3) วิธีไลต์ลิสต์สูงสุด (Maximum-likelihood) มีเป้าหมายการสกัดองค์ประกอบที่ให้ค่าสถิติไคสแควร์ทดสอบความมีนัยสำคัญขององค์ประกอบ สามารถตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลกับจำนวนองค์ประกอบได้

2.4) วิธีแกนหลัก (Principal-axis Factoring) มีเป้าหมายการสกัดองค์ประกอบที่ดำเนินการรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยความแปรปรวนร่วมจะใช้วิเคราะห์ ในขณะที่มีความแปรปรวนเฉพาะและความคาดเคลื่อนจะขจัดออกไป

2.5) วิธีแอลฟา (Alpha) มีเป้าหมายการสกัดองค์ประกอบที่จะให้ได้องค์ประกอบที่เป็นอิสระต่อกันที่สามารถสรุปเป็นนัยทั่วไปได้สูง (Generalizability)

2.6) วิธีเงา (Image Factoring) มีเป้าหมายการสกัดองค์ประกอบที่น้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าแปรปรวนร่วม (Covariance) ระหว่างตัวแปรและองค์ประกอบมากกว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและองค์ประกอบ

3. เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบ

ภายหลังจากการสกัดจำนวนองค์ประกอบแล้ว ควรพิจารณาเกณฑ์ต่างๆ ที่จะช่วยกำหนดจำนวนองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (Hair, et al.1998; อุทุมพร จารมรمان, 2532; อรพินทร์ ชูชม, ม.ป.ป.)

1) ค่า Eigenvalue ขององค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 ในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบที่จะใช้ในโมเดล โดยการคัดเลือกองค์ประกอบที่อธิบายความแปรปรวนร่วมได้มากกว่า 1 วั้องค์ประกอบที่มีความแปรปรวนน้อยกว่า 1 น่าจะมีตัวแปรที่น้อยกว่าตัวแปรเดียวอยู่ในองค์ประกอบนั้น เพราะแต่ละตัวแปรมีความแปรปรวนเท่ากับ 1 ดังนั้น ไม่ควรคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalue น้อยกว่า 1 ไว้โดยที่ค่า Eigenvalue เป็นค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปรทั้งหมด

ที่อธิบายได้ โดยองค์ประกอบซึ่งได้มาจากผลรวมของน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรยกกำลังสองทุกตัวในองค์ประกอบนั้น

2) Scree Test เป็นการพิจารณากราฟ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า Eigenvalue กับจำนวนองค์ประกอบ หากพบว่าค่า Eigenvalue เริ่มจะมีความชันลดลง หรือค่อนข้างราบเรียบแล้วจำนวนองค์ประกอบก่อนที่จะถึงจุดนั้น คือจำนวนองค์ประกอบรวมที่จะนำมาใช้

ขั้นที่ 3 การหมุนแกนจากการสกัดองค์ประกอบ บางครั้งผลที่ได้มาก็ยากแก่การตีความ การหมุนแกนทำให้เกิดความชัดเจนกว่าตัวแปรใดเป็นสมาชิกขององค์ประกอบใดโดยพิจารณาจากน้ำหนัก (Loading) ของแต่ละองค์ประกอบที่มีต่อตัวแปรซึ่งหากไม่มีการหมุนแกนจะทำให้กำกวมในการตัดสินใจว่า ตัวแปรนั้นควรจะเป็นสมาชิกขององค์ประกอบใด (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2551) ดังนั้น การหมุนแกนจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งของการวิเคราะห์องค์ประกอบที่พยายามแปลงองค์ประกอบที่ได้มาให้ได้โครงสร้างที่ง่ายต่อการแปลความหมาย หรือได้องค์ประกอบที่มีความหมายทางเนื้อหาสาระ กล่าวคือ ทำให้ตัวแปรมีความสัมพันธ์สูงมากกับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง เพื่อให้องค์ประกอบต่าง ๆ แตกต่างจากกัน ถ้าองค์ประกอบหลายองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักสูงในตัวแปรเดียวกัน หรือตัวแปรจำนวนมากมีขนาดความสัมพันธ์ระดับปานกลางกันหลายองค์ประกอบ จะยากในการแปลความหมาย ดังเช่น ค่าที่ใช้ได้ การสกัดองค์ประกอบหรือองค์ประกอบที่ยังไม่ได้หมุนแกน ตัวแปรและองค์ประกอบที่ได้มักจะสัมพันธ์กันในรูปที่ไม่สามารถแปลความหมายได้ องค์ประกอบส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรจำนวนมาก ดังนั้น ยังมีการหมุนแกนเพื่อให้สามารถแปลความหมายขององค์ประกอบได้

วิธีหมุนแกนมี 2 ประเภท คือ การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) และการหมุนแกนแบบแหลม (Oblique Rotation) โดยที่การหมุนแกนไม่ส่งผลต่อสภาพความเหมาะสม (Goodness of Fit) ขององค์ประกอบ ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงเมทริกซ์องค์ประกอบแต่ค่า Communalities และร้อยละของการอธิบายความแปรปรวนไม่ได้เปลี่ยนไป วิธีการหมุนแกนที่แตกต่างกันอาจจะทำให้ได้องค์ประกอบที่แตกต่างกัน

1) การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) เป็นวิธีการหมุนแกนที่ทำให้ได้องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หรือเป็นอิสระจากกันทำให้องค์ประกอบมีการตั้งฉากกัน การแปลความหมายองค์ประกอบที่ได้จากวิธีการหมุนแกนแบบนี้ง่ายกว่าวิธีการหมุนแกนแบบแหลม (Oblique Rotation) ถึงแม้การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) จะได้ผลลัพธ์ที่ง่ายกว่าในการอธิบาย แต่ผลลัพธ์ที่ได้ไม่สะท้อนสภาพธรรมชาติที่แท้จริงของตัวแปรซึ่งตัวแปรต่างๆจะมีความสัมพันธ์กัน การหมุนแกนแบบมุมฉากมีหลายวิธีดังนี้

1.1) วิธีการหมุนแกนแบบวาริแมกซ์ (Varimax) เป็นวิธีการที่พยายามลดจำนวนตัวแปรให้เหลือน้อยที่สุด โดยตัวแปรนั้นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น เพื่อช่วยในการแปลความหมายขององค์ประกอบ

1.2) วิธีการหมุนแกนแบบควอทิแมกซ์ (Quartimax) เป็นวิธีการที่เน้นการแปลความหมายตัวแปร วิธีการนี้มักจะให้ผลลัพธ์ในรูปองค์ประกอบทั่วไปที่มีน้ำหนักอยู่ในระดับปานกลางถึงสูงสำหรับตัวแปรต่าง ๆ

1.3) วิธีหมุนแกนแบบอีควอแมกซ์ (Equamax) เป็นวิธีการที่ผสมวิธีการหมุนแกนแบบวาริแมกซ์ (Varimax) ที่ทำให้ได้องค์ประกอบที่แปลความหมายได้ง่าย และวิธีการหมุนแกนแบบควอร์ทิแมกซ์ (Quartimax) ที่ทำให้ตัวแปรแปลความหมายได้ง่าย

2) วิธีการหมุนแกนแบบแหลม (Oblique Rotation) เป็นวิธีการหมุนแกนที่องค์ประกอบต่าง ๆ ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หรือไม่เป็นอิสระกัน หรือเป็นการหมุนแกนที่องค์ประกอบไม่ตั้งฉากกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่แทนความเป็นจริงตามสภาพธรรมชาติ แต่วิธีการนี้มีปัญหาว่าการแปลความหมายจะซับซ้อน เพราะต้องแปลความหมายทั้งโครงสร้างองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ วิธีการหมุนแกนแบบ Oblique ยังให้ค่า Communalities ของตัวแปรไว้แบบเดิมเช่นเดียวกับวิธีการหมุนแกนแบบ Orthogonal ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) และค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับตัวแปรไม่ใช่ค่าเดียวกันเหมือนที่ได้จากวิธีการหมุนแกนแบบ Orthogonal ค่าน้ำหนักที่ได้จากการหมุนแกนแบบ Oblique นิยมใช้ คือ Oblimin ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้ได้โครงสร้างที่ง่ายที่แสดงว่าองค์ประกอบต่างๆมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2553) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการเลือกวิธีการหมุนแกนโดยให้องค์ประกอบต่างๆ มีความเป็นอิสระจากกันหรือไม่สัมพันธ์กัน (Orthogonal Factor) หรือจะให้องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน (Relate Oblique Factor) ในการตัดสินใจที่จะเลือกทางใดนั้นขึ้นอยู่กับแนวคิดและวัตถุประสงค์ที่จะนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ ซึ่งถ้าผู้วิจัยต้องการให้องค์ประกอบเป็นอิสระจากกันก็ต้องเลือก การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ซึ่งเป็นทางเลือกที่นิยมมากที่สุด แต่ผู้วิจัยมีความคิดว่าองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่องนี้ควรมีความสัมพันธ์กันก็ควรใช้การหมุนแกนแบบแหลม (Oblique Rotation) มีความสอดคล้องกับทฤษฎีทางจิตวิทยา มากกว่าการที่องค์ประกอบต่างๆจะเป็นอิสระจากกัน และพบว่าวิธีการหมุนแกนแบบไดเรคอบลิมิน (Direct Oblimin) เป็นวิธีการหมุนแกนองค์ประกอบที่ได้มาซึ่งโครงสร้างอย่างง่ายที่ประสิทธิภาพมาก

3) เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เป็นค่าที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ ดังนั้นในการที่จะทราบว่าตัวแปรใดอยู่ในองค์ประกอบใด (Steven, 1966) จึงควรพิจารณาที่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ โดยปกติในงานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากจะใช้เกณฑ์ที่ .30-.40 สอดคล้องกับอุทุมพร (ทองอุไทย)จามรมาณ(2532) แนะนำเกณฑ์ตั้งแต่ .30 ขึ้นไปรวมทั้ง สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2540) กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของน้ำหนักองค์ประกอบที่ .50

อนึ่ง การพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ แม้จะเป็นที่นิยมในการเลือกพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่.30 ขึ้นไป ตามคำแนะนำของผู้รู้ดังกล่าว นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบเช่นนี้จะเป็พื้นฐานสำหรับการแปลผลตัวประกอบ อุทุมพร จามรมาณ (2523) ได้อธิบายเกี่ยวกับการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ดังตาราง 1

ตาราง 1 สเกลของสหสัมพันธ์ตัวแปร – ตัวประกอบ

ตัวถ่วงตัวประกอบออโรคอนอล (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ)	เปอร์เซ็นต์ของ ความแปรปรวน	การลำดับ
.71	50	ดีเลิศ
.63	40	ดีมาก
.55	30	ดี
.45	20	ปานกลาง
.32	10	เลว

ที่มา : อุทุมพร จามรมาร. (2533)

ทั้งนี้ ในการเลือกค่าใดเพื่อนำไปแปลผลนั้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจ สามัญสำนึกของผู้วิจัย ที่จะตัดสินเท่านั้นโดยพิจารณาบนรากฐานของตัวแปรเพียง 2-3 ตัวตามลำดับจาก “เลว” ไปถึง “ปานกลาง”

นอกจากนี้ Stevann (1996) ได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่าสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาด ตั้งแต่ 50 จนถึง 1000 นั้น ความสัมพันธ์ระหว่างค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สามารถคำนวณได้โดย Factor Loading (c.v.) เช่นถ้ากลุ่มตัวอย่างมีขนาด 140 คน ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบที่เหมาะสม ควรมีค่ามากกว่า .434 ($2 \times .217 = .434$) โดยดูจากตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าวิกฤติสำหรับสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

N	C.V.	n	C.V.	N	C.V.
50	.361	180	.192	400	.129
60	.286	200	.182	600	.105
100	.256	250	.163	800	.091
140	.217	300	.149	1000	.081

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรจะปรากฏค่าสูงใกล้หนึ่ง หรือค่าต่ำใกล้ศูนย์ ถ้าตัวแปรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้หนึ่งก็แสดงว่าตัวแปรนั้น “เหมือน” องค์ประกอบนั้น และถ้ามีค่าต่ำใกล้ศูนย์ก็แสดงว่าตัวแปรนั้น “ไม่เหมือน” องค์ประกอบนั้น เครื่องหมายบวกหรือลบได้รับการพิจารณาด้วยว่ามีความเหมือนในทิศทางใด

สำหรับเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบนั้น อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2532) เสนอแนะว่าเกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบก็คือ จำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัว และแต่ละตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 ขึ้นไป แต่ทั้งนี้การกำหนดองค์ประกอบนั้นต้องพิจารณาว่าในการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นได้จำนวนตัวแปรทั้งหมดกี่ตัวโดยมีหลักในการพิจารณาดังแสดงตามตาราง 3

ตาราง 3 เกณฑ์พิจารณาจำนวนองค์ประกอบ

จำนวนตัวแปร	จำนวนองค์ประกอบ (ประมาณ)
10	3
20	5
30	6
40	8
100	12

ที่มา : อุทุมพร จามรมาน.(2532)

เมื่อได้จำนวนตัวแปรและจำนวนองค์ประกอบแล้ว จึงสรุปจำนวนองค์ประกอบที่ได้พร้อมทั้งตั้งชื่อให้สอดคล้องกับตัวแปร

3) การตั้งชื่อองค์ประกอบ

ในการตั้งชื่อองค์ประกอบนั้น ชื่อองค์ประกอบควรที่จะสั้น และมีความหมายสอดคล้องกับโครงสร้างขององค์ประกอบ โดยอาจพิจารณาความคล้ายคลึงกันระหว่างตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบ ถ้าผู้วิจัยค้นคว้ามาตามโครงสร้างของทฤษฎี ผู้วิจัยอาจใช้ชื่อตามอาจประกอบตามทฤษฎีที่ได้ค้นคว้ามา หรือผู้วิจัยอาจตั้งชื่อใหม่ที่สอดคล้องกับแนวคิดของผู้วิจัยเอง

ขั้นที่ 4 การคำนวณหาคะแนนองค์ประกอบ เป้าหมายหนึ่งของการวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ ลดจำนวนตัวแปรจำนวนมากให้เหลือเป็นจำนวนองค์ประกอบที่น้อยกว่าโดยองค์ประกอบที่ได้นี้ถือว่าเป็นตัวแปรใหม่ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการประมาณค่าคะแนนองค์ประกอบสำหรับแต่ละคน เพื่อแทนค่าองค์ประกอบของคนนั้น ซึ่งคะแนนองค์ประกอบนี้จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป เช่น ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งนำเสนอกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เพื่อให้ได้ผลวิจัยตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodology) การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มุ่งศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบมาศึกษาการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และนำผลดังกล่าวมา ยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ทำการตรวจสอบและยืนยันกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรวม โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

การวิจัยกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

แต่ละระยะมีขั้นตอนการวิจัยและรายละเอียดกระบวนการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยยึดแนวคิดของ อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน (2532) ที่ได้เสนอการกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ว่าควรมีมากกว่า 500 คน จึงถือว่าดีมาก เมื่อพิจารณาจำนวนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีจำนวนทั้งสิ้น 173 โรงเรียน ผู้วิจัยเลือกตัวแทนผู้ตอบแบบสอบถามแบบเจาะจงจากประชากรโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมจำนวน 692 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ ทฤษฎี แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อค้นหา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องและนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจต่อไปตั้งมี ขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 นำผลการวิเคราะห์และคัดกรองตัวแปรจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี ตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ของ สหภัทร์ เจริญยศ (2540) ปิยพร ผ่องแผ้ว (2544) สรรเพ็ชญ์ อินทะพันธุ์ (2546) เบญจา ชลธารนนท์ (2548) วรวิทย์ พูลสวัสดิ์ (2549) ณรงค์ อัมพรภาค (2550) อัมพา นกอ้อม (2550) จารุณี มณีกุล (2551) กิ่งเพชร ส่งเสริม (2552) สุวพิชชา ประสิทธิ์ธัญกิจ (2554) Taylor (1997) Heward (2009) Jone and Collins (1966) Reynolds and Brich (1977) และ Schindele (1981) นำมาสร้างเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน มาสร้างเป็นแบบสอบถาม

2.2 ลักษณะของแบบสอบถามจำแนกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 มาตราวัด ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้น	มีความจำเป็น/สำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมมากที่สุด
4 หมายถึง ข้อความนั้น	มีความจำเป็น/สำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมมาก
3 หมายถึง ข้อความนั้น	มีความจำเป็น/สำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมปานกลาง
2 หมายถึง ข้อความนั้น	มีความจำเป็น/สำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมน้อย
1 หมายถึง ข้อความนั้น	มีความจำเป็น/สำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 เพื่อหาองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ในครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด หลักการและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาของนักวิชาการต่าง ๆ จากนั้นจึงกำหนดโครงสร้างและตัวแปรที่บ่งบอกถึงการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ได้ตัวแปรที่สำคัญในการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ จำนวนทั้งสิ้น 87 ตัวแปร

3.2 นำตัวแปรที่ได้มาสร้างตารางวิเคราะห์และคัดกรองตัวแปรด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมในการพิจารณาคัดกรองตัวแปรโดยใช้เกณฑ์พิจารณา ใช่/ไม่ใช่ ได้จำนวนตัวแปรทั้งสิ้น 82 ตัวแปร

3.3 สร้างแบบสอบถามจากข้อคำถามที่ได้จากการวิเคราะห์คัดกรองตัวแปรที่ได้จากข้อ 3.2

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ความตรงและความเที่ยงก่อนนำไปใช้จริง โดยดำเนินการดังนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องโครงสร้างตามทฤษฎี

3.4.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 8 โรงเรียนๆ ละ 4 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวมจำนวน 32 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .9833 โดยสอดคล้องกับการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1990) จึงเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นและสามารถนำไปใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีขั้นตอนที่สำคัญในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากภาคบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวนทั้งหมด 173 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 692 คน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 644 คน คิดเป็นร้อยละ 93.06 ซึ่งเป็นไปตามหลักการการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของ อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน (2532) ที่ได้เสนอการกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ว่าควรมีมากกว่า 500 คน จึงถือว่าดีมาก

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา โดยมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์องค์ประกอบข้อมูลการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้กระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับดังนี้

5.1 จัดเตรียมโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

5.2 บันทึกคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามเป็นรายชื่อในโปรแกรมจนครบทุกคน

5.3 ใช้คำสั่งให้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Factor Analysis ในรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีหาองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และนำองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalue) เกิน 1 ไปใช้หมุนแกนออร์ทोगอนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax) เพื่อหาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกข้อคำถาม (ตัวแปร) ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบต้องมีอย่างน้อย 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงถือว่าเป็น 1 องค์ประกอบ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสิทธิ์, 2540)

5.4 ตั้งชื่อองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้ในข้อ 5.3 ตามหลักเกณฑ์ของ อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน (2532) ได้กำหนดการตั้งชื่อองค์ประกอบนั้น ชื่อองค์ประกอบควรที่จะสั้น และมีความหมายสอดคล้องกับโครงสร้างขององค์ประกอบ โดยอาจพิจารณาความคล้ายคลึงกันระหว่างตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบ ถ้าผู้วิจัยค้นคว้ามาตามโครงสร้างของทฤษฎี ผู้วิจัยอาจใช้ชื่อตามอาจประกอบตามทฤษฎีที่ได้ค้นคว้ามา หรือผู้วิจัยอาจตั้งชื่อใหม่ที่สอดคล้องกับแนวคิดของผู้วิจัยเอง

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตรการหาค่า IC (Index of Consistency) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาหรือ Alpha Coefficient (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของ Cronbach (1990)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์เนื้อหาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในระยะเวลาที่ 1 และการศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยการสัมภาษณ์ ในระยะที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลดังกล่าว มาয়กร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ด้วยผู้วิจัยเอง และทำการสนทนากลุ่ม และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบกลยุทธ์ มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในพื้นที่ศึกษาเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียนแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กรณีที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การวิจัย จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้คือ

กลุ่มที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In -Dept Interview) โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีรายละเอียดผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยยึดตามบทบาทหน้าที่ในสถานศึกษาและเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมของสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้ยึดหยุ่นได้ตามวัตถุประสงค์การศึกษาและสถานการณ์บนพื้นฐานความเข้มงวดในข้อมูลเพื่อคุณภาพงานวิจัย รวม 16 คน ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ 4 โรงเรียน

โรงเรียน			จำนวนผู้ให้ข้อมูล
1. โรงเรียนบ้านพรหมพิ	อำเภอเทพา	จังหวัดสงขลา	4 คน
2. โรงเรียนบ้านบ่อทอง	อำเภอสะบ้าย้อย	จังหวัดสงขลา	4 คน
3. โรงเรียนอนุบาลควนขนุน	อำเภอควนขนุน	จังหวัดพัทลุง	4 คน
4. โรงเรียนประชารัฐบำรุง 2	อำเภอป่าพะยอม	จังหวัดพัทลุง	4 คน
รวมทั้งหมด			16 คน

กลุ่มที่ 2 การสนทนากลุ่มย่อย ประกอบด้วย กลุ่มผู้ปฏิบัติได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากผู้บริหารและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 รวมจำนวน 12 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 (จังหวัดสงขลา) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง อาจารย์สอนประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษในระดับอุดมศึกษาและหรือผู้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน รวมจำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการระยะที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 บรรลุตามกระบวนการขั้นตอนการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ใช้เครื่องมือประกอบการวิจัย ดังนี้

2.1 เครื่องมือศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษากำหนดจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย

2.1.1 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดชนิดแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure Interview Protocol) เน้นการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1.2 ตัวผู้วิจัย เครื่องมือที่ได้รับการยอมรับและถือว่าดีในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ตัวผู้สัมภาษณ์ (ชาย โปธิสิตา, 2554) เนื่องจากเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งในการทำวิจัยการใช้ประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัยจะช่วยอำนวยความสะดวกการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนการสร้างทฤษฎีเพื่ออธิบายข้อสรุปของงานวิจัยที่ศึกษา

2.2 เครื่องมือการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย

2.2.1 แบบบันทึกประกอบการสนทนากลุ่มเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีลักษณะเป็นแบบบันทึกที่ให้ความคิดเห็นถึงความ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เห็นด้วยบางส่วนและการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีลักษณะเป็นแบบบันทึกที่แสดงความคิดเห็นถึงความเป็นไปได้ สอดคล้องตามแนวความคิด ทฤษฎี ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นกลยุทธ์ แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ ของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 การสร้างเครื่องมือศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบและขอบเขตของเครื่องมือ

3.1.2 ศึกษาหลักการในการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ตามแนวคิดของ นิตา ชูโต (2551) ทวีศักดิ์ นพเกษร (2551) ชาย โปธิสิตา (2554) และ สุภางค์ จันทวานิช (2554)

3.1.3 สร้างเครื่องมือ การสร้างแบบสัมภาษณ์จำแนกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเพื่อสอบถามการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนว่ามีวิธีปฏิบัติหรือแนวดำเนินการอย่างไร ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบ

3.1.4 ส่งเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างตามทฤษฎีของเครื่องมือที่สร้างขึ้น

3.1.5 ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

3.1.6 ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องของการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งมีความรู้ในด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ และตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความครอบคลุมของคำถามในเครื่องมือ

3.1.7 การทดลองใช้เครื่องมือกับผู้ที่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 2 คน เพื่อศึกษาความเข้าใจและสังเกตการตอบคำถามและปรับข้อความคำถามในการสัมภาษณ์ให้เกิดความกระชับและเข้าใจง่าย

3.1.8 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษา และจากการทดลองใช้เครื่องมือกับผู้ที่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.1.9 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.2 เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม

3.2.1 นำผลจากการสัมภาษณ์การสัมภาษณ์โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มากำหนดกรอบและขอบเขตของเครื่องมือการสนทนากลุ่ม

3.2.2 ศึกษาหลักในการสร้างเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม

3.2.3 สร้างเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม

3.2.4 ส่งเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องโครงสร้างตามทฤษฎี

3.2.5 ขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

3.2.6 ตรวจสอบเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเรื่องกลยุทธ์และการบริหารจัดการเรียนร่วม จำนวน 5 คน โดยตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความครอบคลุมของคำถามในเครื่องมือ

3.2.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสนทนากลุ่ม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.8 จัดทำต้นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.3 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.1 นำผลการสนทนากลุ่ม มาสร้างเครื่องมือสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ความสอดคล้องตามแนวความคิดทฤษฎี ความเหมาะสม และข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดกรอบและขอบเขตของเครื่องมือ

3.3.2 นำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและทำการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

3.3.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.4 ขอนหนังสือจากภาคบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
ของเครื่องมือ

3.3.5 ตรวจสอบเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเรื่องกลยุทธ์และ
การบริหารจัดการเรียนร่วม จำนวน 5 คน โดยตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความครอบคลุม
ของคำถามในเครื่องมือ

3.3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
อาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.7 จัดทำต้นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ
จัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีลำดับขั้นตอนการเก็บ
รวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ส่งไปเพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบ
สัมภาษณ์ไปให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน พร้อมนัดหมายวันเวลา และสถานที่เพื่อทำ
การสัมภาษณ์

4.1.3 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ตามวันเวลา ที่นัดหมายตาม
กรอบประเด็นข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง พร้อมทั้งจัดเตรียมเครื่องบันทึกเทป
ประกอบการสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ ก่อน ระหว่างและหลังการสัมภาษณ์ผู้วิจัย
ได้เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี (Rapport) ที่สร้างความประทับใจและความไว้วางใจเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูล
สำคัญกล้าเปิดเผยข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย

4.1.4 การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ
ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1.5 หลังจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาสังเคราะห์รวบรวม
ข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้ออกไปวิเคราะห์ต่อไป

4.2 ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม

4.2.1 ขอนหนังสือจากภาคบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อเชิญการสนทนากลุ่มเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วม
ของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มผู้ปฏิบัติจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 รวมจำนวน 12 คน

4.2.2 ดำเนินการสนทนากลุ่มเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 ณ โรงเรียนวัดโคกสमानคุณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4.2.3 บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มและนำไปวิเคราะห์ปรับปรุงสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ต่อไป

4.3 การตรวจสอบกลยุทธ์โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

4.3.1 ติดต่อประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนัดหมายวันเวลาและสถานที่เพื่อทำการสัมภาษณ์

4.3.2 ขอนหนังสือจากภาคบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

4.3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ เพื่อการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

4.3.4 ผู้วิจัยส่งเอกสารถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยหนังสือจากภาคบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เพื่อการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4.3.5 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ ด้วยตนเอง ตามวันเวลา ที่นัดหมายตามกรอบประเด็นข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ พร้อมทั้งจัดเตรียมเครื่องบันทึกเทปประกอบการสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์

4.3.6 หลังจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ 3 ครั้ง ประกอบด้วยครั้งที่ 1 จากการสัมภาษณ์เชิงลึกโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ครั้งที่ 2 การสนทนากลุ่มกลุ่มผู้ปฏิบัติจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 และผู้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาพิเศษ และครั้งที่ 3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 (จังหวัดสงขลา) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง อาจารย์สอนประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษในระดับอุดมศึกษาและเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยสรุปและตีความใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เป็นความเรียง ดำเนินการถอดเทปการสัมภาษณ์ เพื่อคัดสรรหรือหาแก่นของเรื่อง (Selective/Focused-coding) โดยอาศัยหลักการสุ่มทางทฤษฎี (Theoretical sampling) ประกอบข้อมูลวิเคราะห์หารูปแบบและใจความหลักของข้อมูลที่รวบรวมมา (Identifying patterns and themes) ทั้งบทสัมภาษณ์ ข้อมูลการสังเกต โดยใช้วิธีเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่าง (Constant comparative techniques) ของข้อมูลในแต่ละบทสัมภาษณ์ แต่ละข้อมูลการสังเกต ทำการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละชุดแยกตามที่มาของข้อมูล (สัมภาษณ์ สังเกต) และเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลแต่ละที่มา โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบสลับไปสลับมา (To-and-fro process) เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลซึ่งผู้วิจัยจะนำประเด็น หรือแก่นของเรื่องไปสร้างเป็นแนวปฏิบัติ/กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เพื่อจับประเด็นที่สำคัญที่ได้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

6. การสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Credibility) เอกรินทร์ สังข์ทอง (2551) ที่ศึกษา โดยเฉพาะข้อมูลที่เก็บจากการวิจัยและกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงคุณภาพดังต่อไปนี้

6.1 ผู้วิจัยใช้เวลาที่เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Prolonged engagement in the field) โดยการนัดแนะเวลาให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความพร้อมและใช้เวลาไม่มาก ไม่น้อยจนเกินไป

6.2 ผู้วิจัยแลกเปลี่ยนหรืออภิปรายความคิดกับเพื่อนนักวิจัย (Peer debriefing) โดยการนำความรู้และประสบการณ์ของตนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อนำความรู้และประสบการณ์นั้น ๆ มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานวิจัยของตน

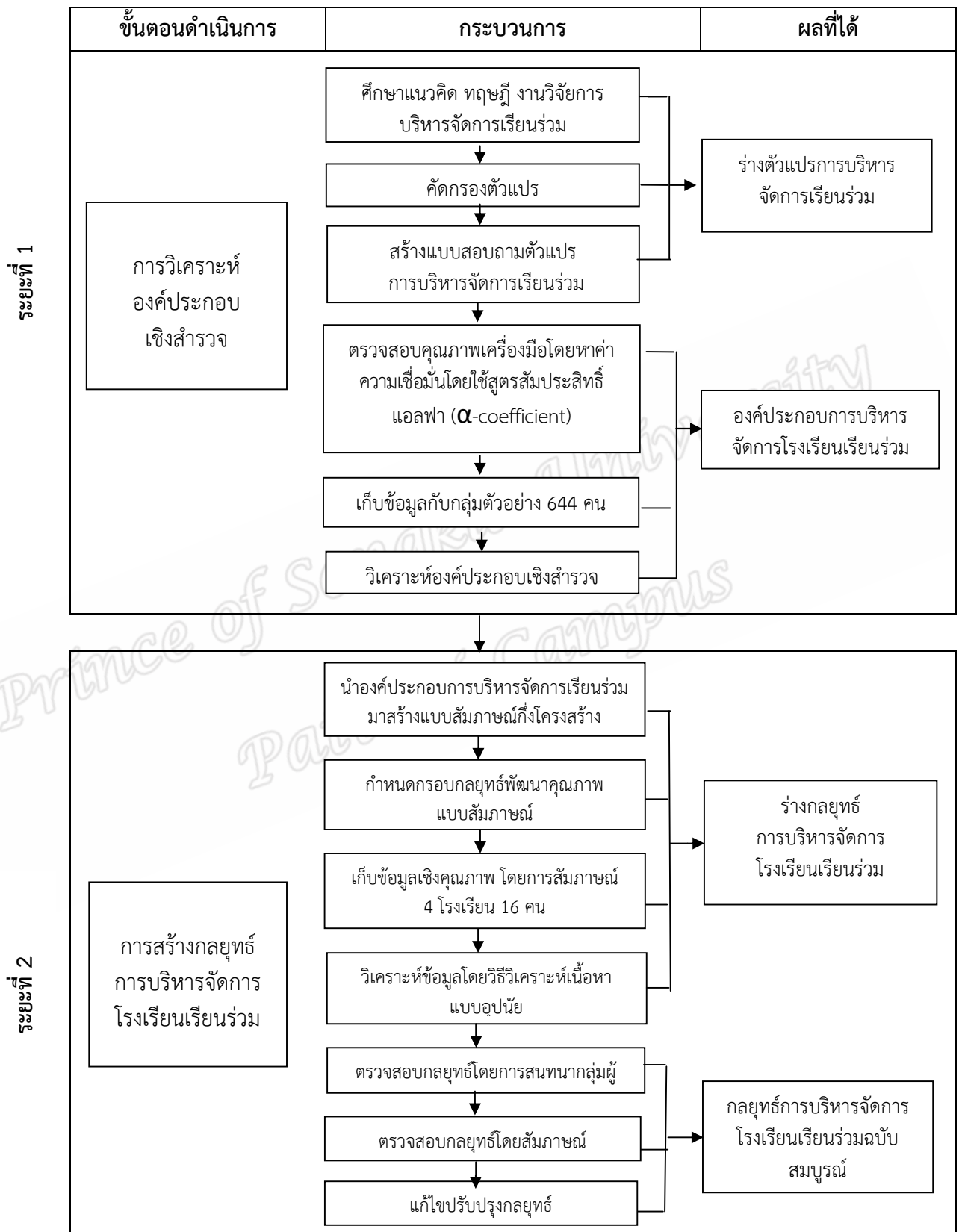
6.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย (Triangulation of data collection) โดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ การสนทนากลุ่ม ผู้ปฏิบัติและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและมีความสมบูรณ์ที่สุด

6.4 ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลโดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้ช่วยผู้วิจัย (Member checking) ช่วยกันให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การจดบันทึกและการถอดเทปการสัมภาษณ์

6.5 ผู้วิจัยใช้หลักของการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดี (Rapport) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อสร้างความไว้วางใจ ความรู้สึกเป็นมิตรและยินดีให้ข้อมูลที่แท้จริงแก่ผู้วิจัย

จากการที่ผู้วิจัยนำเสนอกระบวนการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ที่นำเสนอมาข้างต้น สามารถแสดงลำดับขั้นตอนกระบวนการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนกระบวนการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ผลการวิจัยระยะที่ 1 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ นำเสนอผลตามลำดับต่อไปนี้

1. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน
2. ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ

ผลการวิจัยระยะที่ 2 นำเสนอกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนำเสนอผลตามลำดับต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
2. ผลการประชุมกลุ่มย่อย กลุ่มปฏิบัติเพื่อยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
3. ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
4. ผลการปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ดังมีรายละเอียดผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิจัยระยะที่ 1 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ผู้วิจัยทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey study) วิเคราะห์ห้องค์ประกอบโรงเรียนประถมศึกษาแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ซึ่งรับผิดชอบ 5 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา จำนวน 644 คน ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐานดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน (n = 644)
ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีคุณลักษณะพื้นฐาน ดังแสดงตาม

ตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน

คุณลักษณะพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	205	31.83
หญิง	439	68.17
รวม	644	100.00
อายุ		
20 - 30 ปี	28	4.35
31 - 40 ปี	100	15.53
41 - 50 ปี	212	32.92
51 ปีขึ้นไป	304	47.20
รวม	644	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาเอก	4	0.60
ปริญญาโท	207	32.10
ปริญญาตรี	370	57.50
อนุปริญญา	25	3.90
อื่น ๆ	38	5.90
รวม	644	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารโรงเรียน	161	25.00
ครูหัวหน้าวิชาการ	161	25.00
ครู	161	25.00
กรรมการสถานศึกษา	161	25.00
รวม	644	100.00
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	255	39.60
ขนาดกลาง	353	54.80
ขนาดใหญ่	36	5.60
รวม	644	100.00

จากตาราง 5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 439 คน คิดเป็นร้อยละ 68.17 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 370 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 ซึ่งดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ครูหัวหน้าวิชาการ ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม และกรรมการสถานศึกษาใน สัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 25.00 และส่วนมากเป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 353 คน คิดเป็น ร้อยละ 54.80

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis Results) มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ด้วย 2 วิธี ดังนี้

2.1.1 ทดสอบสมมติฐานทางสถิติเมทริกซ์สหสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Bartlett's Test of Sphericity มีค่า 52308.304 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .000 (sig = .000) แสดงว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน เมทริกซ์สหสัมพันธ์มีความเหมาะสมที่จะใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ (Hair et al, 1988 ; อรพินทร์ ชูชม, ม.ป.ป ; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 ; และ กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548)

2.1.2 วิเคราะห์ดัชนีเปรียบเทียบขนาดของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สังเกตได้ และขนาดของสหสัมพันธ์พาร์เซียระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ โดยใช้สถิติ KMO (The Kaiser Meyer-Olkin) หรือ Measure of Sampling Adequacy พบว่า มีค่าเท่ากับ .967 ซึ่งมีค่ามากกว่า .5 และเข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมมากในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Hair et al., 1988 ; อรพินทร์ ชูชม, ม.ป.ป; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542; และ กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548)

จากผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นทั้งสองวิธี จึงกล่าวได้ว่า ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

2.2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ส่วนประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis) ในการสกัดองค์ประกอบได้ค่าความร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอแกน (Eigenvalue) ร้อยละความแปรปรวน (Percentage of Variance) และร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) ดังแสดงตามตาราง 6

ตาราง 6 ค่าไอแกน ร้อยละของค่าความแปรปรวนและร้อยละของความแปรปรวนสะสมของแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ ที่	ค่าไอแกน	ร้อยละของค่าความ แปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวน สะสม
1	39.386	48.032	48.032
2	4.537	5.532	53.565
3	2.723	3.320	56.885
4	2.014	2.456	59.341
5	1.734	2.114	61.455
6	1.517	1.850	63.305
7	1.417	1.728	65.033
8	1.370	1.671	66.704

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าไอแกนเกิน 1 พบว่า มีทั้งหมด 8 องค์ประกอบ โดยมีค่าของความแปรปรวนสะสมเท่ากับร้อยละ 66.704

2.3 ผลการหมุนแกนหลังการสกัดองค์ประกอบจำนวน 8 องค์ประกอบ โดยวิธีการหมุนแกนแบบออร์ทogonal (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax Method) เพื่อให้ตัวแปรสัมพันธ์กับองค์ประกอบในลักษณะที่ชัดเจนขึ้นแล้วจึงคัดเลือกตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นจำนวนบวกหรือลบ ทั้งนี้ต้องมีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงนับเป็นองค์ประกอบได้ ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวแปร ที่	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1		.546						
2		.592						
3		.754						
4		.730						
5		.569						
6		.649						
7		.628						
8		.637						
9		.719						

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปร ที่	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
10		.538						
11		.591						
12		.571						
13								.679
14								.718
15								.541
16								
17	.526							
18	.529							
19	.519							
20	.509							
21								
22	.526							
23	.566							
24	.564							
25	.636							
26	.709							
27	.757							
28	.733							
29	.510							.290
30								.300
31	.658							.310
32	.735							.320
33	.702							.330
34	.550							.340
35	.537							.350
36	.505							.360
37						.587		.370
38						.549		.380
39						.599		
40						.557		

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปร ที่	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
72			.668					
73			.679					
74			.670					
75			.682					
76			.654					
77			.675					
78			.668					
79			.679					
80			.670					
81			.538					
82				.541				

จากตาราง 7 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายหลังหมุนแกนออร์โธกอนอล ด้วยวิธีวาริแมกซ์ ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 และมีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 8 องค์ประกอบ 67 ตัวแปร ทั้งนี้แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดข้อความและค่าน้ำหนักองค์ประกอบดังปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 ข้อความในองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบเรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบและข้อความ

ข้อคำถาม ที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 1		
27	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการบันทึกพฤติกรรมเด็ก นักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน	.757
32	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้การวัดผลประเมินผลในการ วางแผน/ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	.735
28	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรับพฤติกรรมและจด บันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์	.733
26	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) ไปใช้ในการประเมินติดตามความก้าวหน้า นักเรียนเรียนร่วม	.709

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ ที่	ตัวแปร	หน้า หน้า องค์ประกอบ
33	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนา ผู้เรียนเฉพาะบุคคล และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูใช้ กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม	.702
31	การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนได้รับความ ร่วมมือจากครูและผู้ปกครอง	.658
25	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	.636
23	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล	.566
24	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล	.564
34	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะ บุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนา	.550
35	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อ พัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล	.537
18	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดทำแผนการสอนเฉพาะ บุคคล(IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	.529
17	แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนเรียน ร่วมมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน	.526
22	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ช่วยให้นักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้ เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	.526
19	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดเนื้อหาและกิจกรรมในการ พัฒนานักเรียนเรียนร่วม ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล	.519
29	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการแจ้งผลการเรียนและ พัฒนาการด้านต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์ อักษร	.510
20	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดหา ผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนร่วม	.509

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อคำถาม ที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
36	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	.505
ค่าไอเกนเท่ากับ 39.386 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 48.032		
องค์ประกอบที่ 2		
1	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง	.754
2	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต	.730
3	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม	.719
4	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)	.649
5	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม	.637
6	ครูส่งเสริมเพื่อนนักเรียนที่เป็นนักเรียนปกติให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม	.628
7	ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะความพิการให้นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับนักเรียนเรียนร่วม	.592
8	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆได้ดี	.591
9	โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	.571
10	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ	.569
11	โรงเรียนเตรียมความพร้อมนักเรียนเรียนร่วมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล	.546
12	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	.538
ค่าไอเกนเท่ากับ 4.537 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 53.565		

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ ที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 3		
75	ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วม ของบุตรกับนักเรียนเรียนร่วม	.682
73	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการ แก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	.679
78	ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียน เรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ	.677
77	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการช่วย ฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำ	.675
74	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการ อบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง	.670
72	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการจัด กิจกรรมกับทางโรงเรียน	.668
76	ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัด การศึกษาพิเศษ	.654
79	โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรใน ท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือประสาน ความร่วมมือด้านการศึกษาพิเศษ	.644
80	โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียน ร่วมทุกคนโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรใน ชุมชน	.618
81	โรงเรียนจัดให้มีการปรึกษาหารือผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุก คนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ	.538
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.723 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 56.885		
องค์ประกอบที่ 4		
57	โรงเรียนจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม	.810
58	โรงเรียนจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายนอกอาคารให้เอื้อ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม	.807
55	โรงเรียนจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อ เผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบ	.726

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ ที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
56	โรงเรียนจัดให้มีสถานที่ที่สามารถจะส่งต่อหรือรับเด็กนักเรียน พิการเรียนร่วม เข้ารับบริการได้อย่างเหมาะสม	.594
46	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษา แบบเรียนร่วม	.565
52	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียน ร่วมอย่างทั่วถึงและชัดเจน	.543
82	โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสาร ด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน	.541
45	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการบริหาร จัดการเรียนร่วม	.531
82	โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสาร ด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน	.541
45	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการบริหาร จัดการเรียนร่วม	.531
ค่าไอเคนเท่ากับ 2.014 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 59.341		
องค์ประกอบที่ 5		
61	หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีผู้นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการ จัดการเรียนร่วมของโรงเรียน	.718
62	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนร่วมและแจ้งให้โรงเรียนทราบอย่างชัดเจน	.702
	ครูการศึกษาพิเศษมีส่วนร่วมในการนิเทศ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียน	.587
63	ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผล ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคน อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง	.586
64	มีการนำผลการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมมาใช้ ในการปรับปรุงการดำเนินงาน	.573
59	โรงเรียนจัดให้มีบริการสอนเสริมตามจำนวนนักเรียนเรียนร่วมที่ รับผิดชอบ	.548
60	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของงาน ด้านการศึกษาพิเศษ	.526
ค่าไอเคนเท่ากับ 1.734 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 61.455		

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ ที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 6		
39	ผู้บริหารโรงเรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนร่วม	.599
37	ผู้บริหารโรงเรียนควรมีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ด้านการศึกษา พิเศษ	.587
40	ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจในการ ปฏิบัติงานของโครงการเรียนร่วมและระบบการให้บริการที่ ชัดเจน	.557
41	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการ เรียนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน	.550
38	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการ บริหารแบบมีส่วนร่วม	.549
ค่าไอเกนเท่ากับ 1.517 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 63.305		
องค์ประกอบที่ 7		
51	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้ เครื่องมือและวินิจฉัยคัดแยกเด็ก	.620
50	คณะกรรมการคัดแยกเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยก เด็กร่วมกัน	.615
49	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก	.610
53	โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ	.513
ค่าไอเกนเท่ากับ 1.417 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 65.033		
องค์ประกอบที่ 8		
13	สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดอบรมสัมมนาให้ครูทุกคนเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	.718
14	สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดประชุมครูทุกคนเกี่ยวกับการจัด การศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	.679
15	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการสนับสนุนในการศึกษา ต่อและหรือศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วม	.541
ค่าไอเกนเท่ากับ 1.370 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 66.704		

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงนำเสนอ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละองค์ประกอบ ค่าไอเกน และการตั้งชื่อขององค์ประกอบได้ ดังตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน และการตั้งชื่อองค์ประกอบ

องค์ประกอบ ที่	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	การตั้งชื่อองค์ประกอบ
1	.505-.757	39.386	การบริหารงานวิชาการ
2	.538-.754	4.537	คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
3	.538-.682	2.723	การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
4	.531-.810	2.014	การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการประชาสัมพันธ์
5	.526-.718	1.734	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และ รายงานผล
6	.549-.599	1.517	การพัฒนาผู้บริหาร
7	.513-.620	1.417	การคัดแยกเด็ก
8	.541-.718	1.370	การพัฒนาครู

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ ผู้วิจัยกำหนดชื่อองค์ประกอบ และนิยามความหมายแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มี 18 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .505-.757 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การบริหารงานวิชาการ (Academic Management)** เป็นกิจกรรมที่เน้นการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยมีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วม มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การใช้เทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 มี 12 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .538-.754 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **คุณภาพการจัดการเรียนการสอน (Instructional Quality)** เป็นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยเน้นให้นักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความพร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะ

ทางสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ และมีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อการจัดการเรียนร่วมและมีการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ ด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 3 มี 10 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .538-.682 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society Formation)** เป็นกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชนที่มีการประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง หน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรในท้องถิ่นในการกำหนดการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนปกติได้เข้าใจถึงสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับ เท่าเทียมกับเด็กปกติ มีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนอย่างถูกต้องและช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำ และร่วมกันปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 4 มี 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .531-.810 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ (Management of Budgeting, Building, Environment, and Public relation)** เป็นวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการบริหารจัดการเรียนร่วมและจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในโครงการจัดการเรียนร่วม มีการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายใน ภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วมอย่างทั่วถึงและชัดเจนจัดทำทำเนียบและแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบและสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน

องค์ประกอบที่ 5 มี 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .526-.718 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล (Supervision, Monitoring, Evaluation, and Reporting)** เป็นการให้ความช่วยเหลือปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนร่วมโดยหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่ครูผู้สอนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการจัดทำการรายงานผลการดำเนินงาน และนำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 6 มี 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .549-.599 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การพัฒนาผู้บริหาร (Administrator's Quality)** เป็นปัจจัยสำคัญที่พิจารณาทั้งคุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมสามารถพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการจัดการเรียนร่วม การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และระบบ

การให้บริการที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานโครงการเรียนร่วม มีการจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษได้อย่างมีคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 7 มี 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .513-.620 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การคัดกรองเด็ก (Screening of Children)** เป็นกระบวนการคัดกรองนักเรียนเรียนร่วมโดยโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองเด็กและจัดประชุมวางแผนการกรรงเด็กร่วมกัน มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ โดยที่หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการจัดประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดแยกเด็กให้ครูครบทุกคนอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 8 มี 3 ตัวแปรรวม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .541-.718 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การพัฒนาครู (Teacher Development)** เป็นการพัฒนาเพิ่มพูนศักยภาพครูโดยความร่วมมือของ สพพ./ศูนย์การศึกษาพิเศษและโรงเรียนในการจัดประชุม อบรมสัมมนาครูทุกคนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างสูงสุด

ทั้งนี้จากนิยามของแต่ละองค์ประกอบผู้วิจัยจะนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ในการวิจัยระยะที่ 2

ผลการวิจัยระยะที่ 2 นำเสนอกกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

หลังจากได้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยนำผลดังกล่าวมาสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางปฏิบัติจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 การสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ปฏิบัติ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการปรับปรุงและสรุปกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

1. ผลการสัมภาษณ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

1.1 ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน

คุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	7	43.75
หญิง	9	56.25
รวม	16	100.00
อายุ		
41 - 50 ปี	7	43.75
51 ปีขึ้นไป	9	56.25
รวม	16	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท	11	68.75
ปริญญาตรี	3	18.75
อื่นๆ	2	12.50
รวม	16	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารโรงเรียน	4	25.00
ครูหัวหน้าวิชาการ	4	25.00
ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม	4	25.00
กรรมการสถานศึกษา	4	25.00
รวม	16	100.00

จากตาราง 10 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 จบการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 ซึ่งดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม และกรรมการสถานศึกษาในสัดส่วนที่เท่ากัน คือร้อยละ 25.00

1.2 ผลการสัมภาษณ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 4 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน รวม 16 คน ผลการสัมภาษณ์ นำเสนอจำแนกตามตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 4 ท่าน เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีแนวการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในบทบาทของผู้บริหารโดยพิจารณาจาก จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบการบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล องค์ประกอบการพัฒนาผู้บริหารและ องค์ประกอบการพัฒนาครู เพื่อนำไปสู่การสรุปแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ได้ดังตาราง 11

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 11 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการ ประชาสัมพันธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารงบประมาณ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 จัดทำแผนงาน/โครงการจัดการศึกษาพิเศษ 1.2 ขออนุมัติความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมและจัดสรรงบประมาณตามแหล่งที่มาของเงิน <ol style="list-style-type: none"> 1.2.1 งบประมาณจากส่วนกลาง คือ สพฐ./สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษโรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของการจัดสรร 1.2.2 งบประมาณเงินอุดหนุนของโรงเรียน โรงเรียนใช้จ่ายเงินตามแผนงาน โครงการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตามแผนปฏิบัติการประจำปี 1.2.3 งบประมาณที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อจัดการเรียนร่วมโรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแผนงานโครงการ 1.3 ติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ 1.4 รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ 2. การบริหารอาคารสถานที่/สิ่งแวดล้อม <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ดำเนินการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน โรงอาหาร อาคารเอนกประสงค์ อาคารวิชาชีพ ห้องส้วม ว่ามีความปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม 2.2 จัดหางบประมาณมาก่อสร้าง/ต่อเติมปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม 2.3 จัดเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียนรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเช่นห้องเรียน ห้องบริการ ห้องน้ำห้องส้วม ทางลาด ราวบันได เป็นต้น 2.4 จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ต่างๆภายในโรงเรียน รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วมเพื่อให้นักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท เข้าถึงและรับบริการได้อย่างเหมาะสม

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
<p>การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการ ประชาสัมพันธ์</p>	<p>2.5 จัดให้มีสื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ และมุมเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนเรียนร่วมเข้ารับบริการได้ อย่างทั่วถึง</p> <p>3. การประชาสัมพันธ์</p> <p>3.1 มีการวางแผนการดำเนินงานโดยใช้วิธีการที่หลากหลายและน่าสนใจ</p> <p>3.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงานข่าวสารข้อมูลกับเครือข่ายโรงเรียน เครือข่ายอำเภอเครือข่ายเขตพื้นที่</p> <p>3.3 การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนพิการเรียนร่วมเข้าเรียนตลอดจนการทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน</p> <p>3.4 เชิญผู้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง</p> <p>3.5 การจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดย ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน</p>
<p>การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และ รายงานผล</p>	<p>1. จัดทำระบบการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนดังนี้</p> <p>1.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตามประเมินผล</p> <p>1.2 จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ติดตามประเมินผล</p> <p>1.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตามประเมินผล ตามแผนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง</p> <p>1.4 สรุป รายงานผลและประสานงานให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>1.5 นำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม</p> <p>2. บทบาทในการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารควรดำเนินการดังนี้</p> <p>2.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทสถานศึกษา (SWOT) มาจัดทำแผนการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วม</p> <p>2.2 กำหนดแผนและผู้รับผิดชอบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และ รายงานผล	<p>2.3 ดำเนินการนิเทศตามแผนโดยผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานสอนนักเรียนเรียนร่วมของครูทุกคน ช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาชี้ประเด็นที่สำคัญให้เห็นเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแก่ครูที่รับผิดชอบสอนนักเรียนเรียนร่วมอย่างจริงจัง</p> <p>2.4 นำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนร่วมต่อไป</p> <p>3. บทบาทในการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของครูผู้สอนควรดำเนินการดังนี้</p> <p>3.1 ร่วมวางแผนนิเทศ ติดตามและประเมินผล</p> <p>3.2 จัดเตรียมเครื่องมือการนิเทศ ติดตามและประเมินผล</p> <p>3.3 ร่วมเป็นคณะกรรมการ ดำเนินการนิเทศตามแผน</p> <p>3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>3.5 สรุปและรายงานผลการนิเทศ</p> <p>4. การรายงานผล</p> <p>การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของการจัดการเรียนร่วมจะต้องประเมินคุณภาพตามมาตรฐานเรียนร่วมเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยโรงเรียนดำเนินการดังนี้</p> <p>4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน</p> <p>4.2 ศึกษารายละเอียดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ หลักเกณฑ์การประเมิน</p> <p>4.3 ดำเนินการประเมิน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>4.4 สรุป รายงานผลการประเมิน</p> <p>4.5 นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ</p> <p>4.6 เผยแพร่ต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การพัฒนาผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาผู้บริหารให้มีวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วม 2. วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล(SWOT)มาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนร่วม 3. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ โดยอาศัยความร่วมมือ 4. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนปกติ ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม ผู้แทนองค์กรในชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษา
การพัฒนาครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุม อบรม สัมมนาครู เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น 2. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมด้วยตนเองเช่น จากหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยและการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น 3. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ประสบผลสำเร็จ 4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อด้านการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม

1.2.2 ครูหัวหน้าวิชาการ

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 4 ท่าน เพื่อศึกษาการบริหารงานของครูหัวหน้าวิชาการถึงวิธีการปฏิบัติงานที่ดี โดยพิจารณาจากองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการสามารถกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สรุปได้ดังตาราง 12

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 12 แนวทางการปฏิบัติงานของครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การบริหารงานวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำแผนการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้มีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วมและมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน 1.2 จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 2. สื่อการเรียนการสอน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 จัดหา ผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคน 3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง 3.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กนักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปลุกฝังการมีน้ำใจการเป็นผู้ให้และผู้รับอย่างเหมาะสมรู้จักการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3.3 มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายจัดกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลมีการปลุกฝังสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน 4. การวัดผล ประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 4.1 เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล 4.2 การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย 4.3 มีการบันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน 4.4 มีการปรับปรุงพฤติกรรมและจดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การบริหารงานวิชาการ	4.5 ใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในการประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียนร่วม 4.6 ใช้การวัดผลประเมินผลในการวางแผน/ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 4.7 มีการแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษร 5. การวิจัยและพัฒนา 5.1 นำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 5.2 ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 5.3 จัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล 5.4 ใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

1.2.3 ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 4 ท่าน เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานที่ดีในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและครูผู้สอน โดยพิจารณาจากจำนวน 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบการคัดแยกเด็ก สามารถสรุปแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ได้ดังตาราง 13

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 13 แนวทางการปฏิบัติงานของครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. คุณภาพนักเรียน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 นักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความพร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล 1.2 นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม 1.3 นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง 1.4 นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต 1.5 นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถเฉพาะบุคคลเช่นการเล่นดนตรี กีฬาต่างๆ เป็นต้น 1.6 นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ 1.7 นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 2. คุณภาพครู <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนแต่ละประเภทและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม 2.2 ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมี เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม 2.3 ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในการประสานงานกับผู้ปกครองและองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง 2.4 ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดี และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละบุคคล 2.5 โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม 2.6 ส่งเสริมให้ครูผู้สอนหาความรู้ หรือศึกษาดูด้วยตนเอง โดยจัดหาตำรา เอกสารและสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ให้ครูผู้สอนเข้าอบรมตามท้องถื่น หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่ การศึกษาจัดขึ้น และการนำคณะครูไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนเรียนร่วม

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การคัดแยกเด็ก	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="674 448 1675 488">1. หน่วยงานต้นสังกัดมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจัยคัดแยกเด็ก<li data-bbox="674 496 1962 536">2. โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัตินักเรียน ฯลฯ<li data-bbox="674 544 1290 584">3. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก<li data-bbox="674 592 1514 632">4. คณะกรรมการคัดแยกเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยกเด็กร่วมกัน<li data-bbox="674 639 1951 727">5. ดำเนินการคัดแยกเด็กหากพบความพิการหรือความบกพร่องอาจมีการส่งต่อหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามลักษณะความพิการหรือความบกพร่องที่พบ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

1.2.4 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน
แกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 4 ท่าน
เพื่อศึกษาถึงบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จโดย
พิจารณาจากองค์ประกอบการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถสรุปแนวทางการปฏิบัติงานของ
โรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ได้ดังตาราง 14

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 14 แนวทางการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆกับทางโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม 1.2 ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรึกษาหารือให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน 1.3 ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง 1.4 ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมมือกับโรงเรียนในการช่วยเหลือให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ 2. ผู้ปกครองเด็กปกติ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ 2.2 ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียน เรียนร่วมและตระหนักเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ต้องมีทั้งคนปกติและคนพิการ 2.3 ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการปฏิบัติงาน
การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้	<p>3. หน่วยงาน องค์กรในชุมชน</p> <p>3.1 โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม</p> <p>3.2 โรงเรียนประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆเพื่อขอการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์และการช่วยเหลืออื่นใดเพื่อหาแนวทางร่วมแก้ปัญหา ช่วยเหลือการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ</p> <p>3.3 โรงเรียนจัดให้มีการปรึกษาหารือผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ</p> <p>3.4 โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียนร่วมทุกคนโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนช่วยเหลือการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน</p>

หลังจากผู้วิจัยได้แนวทางการปฏิบัติจากการสัมภาษณ์โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 แล้วผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในกระบวนการยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยอาศัยหลักการแนวคิดและทฤษฎีด้วยตัวผู้วิจัยและดำเนินการตรวจสอบกลยุทธ์โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้ปฏิบัติและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในลำดับต่อไป

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ปฏิบัติเพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่ม กลุ่มปฏิบัติเพื่อยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 ณ โรงเรียนวัดโคกสมานคุณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีคุณลักษณะพื้นฐาน ดังแสดงตามตาราง 15

ตาราง 15 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน

ที่	ตำแหน่ง	คุณลักษณะพื้นฐาน
1.	ผู้อำนวยการโรงเรียนประชารัฐบำรุง 2	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ
2.	ครูโรงเรียนประชารัฐบำรุง 2	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ
3.	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลควนขนุน	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ
4.	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขากรอย	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
5.	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกเมมา	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
6.	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเลียบ	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
7.	ครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
8.	ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย	โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
9.	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกำแพงเพชร	โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
10.	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนโส	โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
11.	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง	โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
12.	ครูโรงเรียนวัดโคกสมานคุณ	โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
13.	นายวันชัย หวังสวาทดิ์	ผู้ช่วยนักวิจัย
14.	นางสุภาวดี ดวงจันทร์	ผู้ช่วยนักวิจัย
15.	นางสมจิต ทองเกตู	นักวิจัย

ตาราง 16 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

ประเด็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
<p>วิสัยทัศน์ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันที่เป็นต้นแบบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสและมีพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพรายบุคคลโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	11	0	1	เห็นด้วย จำนวน 11 คน เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นว่า “...ตัดที่เป็นต้นแบบออกเพื่อให้ทุกโรงเรียนได้ปฏิบัติและไม่รู้สึกรว่าเป็นสิ่งที่ยาก”	2.1.1 วิสัยทัศน์ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสและมีพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพรายบุคคลโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
<p>พันธกิจ</p> <p>1. บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานวัตกรรมต้นแบบด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสอย่างแท้จริง</p> <p>2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพรายบุคคล เน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>3. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	11	0	1	<p>เห็นด้วย จำนวน 11 คน</p> <p>เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน</p> <p>โดยให้ความคิดเห็นว่า “...ตัดที่เป็นต้นแบบออกเพื่อให้ทุกโรงเรียนได้ปฏิบัติและไม่รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ยาก”</p>	<p>2.1.2 พันธกิจ</p> <p>1. บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสอย่างแท้จริง</p> <p>2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพรายบุคคล เน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>3. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
<p>เป้าประสงค์</p> <p>1. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน มีการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันเป็นต้นแบบเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสอย่างน้อยหนึ่งตำบลหนึ่งโรงเรียน</p> <p>2. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>3. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	11	0	1	<p>เห็นด้วย จำนวน 11 คน</p> <p>เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน</p> <p>โดยให้ความคิดเห็นว่า</p> <p>“...ปรับภาษาและข้อความในข้อ</p> <p>1.โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันเป็นต้นแบบเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสอย่างน้อยตำบลละหนึ่งโรงเรียน</p>	<p>2.1.3 เป้าประสงค์</p> <p>1. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันเป็นต้นแบบเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสอย่างน้อยตำบลละหนึ่งโรงเรียน</p> <p>2. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>3. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>

ตาราง 17 ประเด็นกลยุทธ์ (จำนวน 8 องค์กรประกอบ จัดได้ 3 ด้าน ตามขอบข่ายความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน)

ประเด็นกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ	ประเด็นกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	-
1.1 การพัฒนาผู้บริหาร					
1.2 การพัฒนาครู					
1.3 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์					
1.4 การนิเทศ ติดตามประเมินผลและการรายงานผล					
2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	-
2.1 การคัดแยกเด็ก					
2.2 การบริหารงานวิชาการ					
2.3 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน					
3. กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	-
3.1 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้					

ตาราง 18 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
1.1 การพัฒนาผู้บริหาร	<p>1. พัฒนาผู้บริหารให้มีวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วม</p> <p>2. การวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนร่วม</p> <p>3. การกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการและระบบการให้บริการที่ชัดเจน</p> <p>4. การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนปกติ ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม ผู้แทนองค์กรในชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>5. ผู้บริหารมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p>	10	0	2	<p>เห็นด้วยจำนวน 10 คน</p> <p>เห็นด้วยบางส่วนจำนวน 2 คน</p> <p>โดยให้ความคิดเห็นว่า “...ควรปรับเปลี่ยนภาษาที่บ่งบอกถึงการกระทำที่ให้เห็นถึงแนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของผู้บริหารในข้อ 2, 3 และ 4...”</p> <p>“...เพิ่มข้อ 5. ผู้บริหารมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม”</p>	<p>1. พัฒนาผู้บริหารให้มีวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วม</p> <p>2. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนร่วม</p> <p>3. ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการและระบบการให้บริการที่ชัดเจน</p> <p>4. ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนปกติ ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม ผู้แทนองค์กรในชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>5. ผู้บริหารมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p>

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
1.2 การพัฒนาครู	<p>1. จัดประชุม อบรม สัมมนาครู เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตาม ที่หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น</p> <p>2. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วมด้วยตนเองเช่น จากหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยและการค้นคว้า จากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น</p> <p>3. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ การศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบการ บริหารจัดการเรียนร่วมที่ประสบผลสำเร็จ</p> <p>4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อด้าน การศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม</p>	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	<p>1. จัดประชุม อบรม สัมมนาครู เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตาม ที่หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น</p> <p>2. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วมด้วยตนเองเช่น จากหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยและการค้นคว้า จากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น</p> <p>3. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ การศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบการ บริหารจัดการเรียนร่วมที่ประสบผลสำเร็จ</p> <p>4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อด้ การศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม</p>

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
1.3 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการประชาสัมพันธ์	1.3.1 การบริหารงบประมาณ 1) จัดทำแผนงาน/โครงการจัดการศึกษาพิเศษ 2) ขออนุมัติความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมและจัดสรรงบประมาณตามแหล่งที่มาของเงิน 2.1) งบประมาณจากส่วนกลางคือ สพฐ./สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษโรงเรียน ใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของการจัดสรร 2.2) งบประมาณเงินอุดหนุนของโรงเรียน โรงเรียนใช้จ่ายเงินตามแผนงานโครงการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2.3) งบประมาณที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแผนงานโครงการ	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	1.3.1 การบริหารงบประมาณ 1) จัดทำแผนงาน/โครงการจัดการศึกษาพิเศษ 2) ขออนุมัติความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมและจัดสรรงบประมาณตามแหล่งที่มาของเงิน 2.1) งบประมาณจากส่วนกลางคือ สพฐ./สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษโรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของการจัดสรร 2.2) งบประมาณเงินอุดหนุนของโรงเรียน โรงเรียนใช้จ่ายเงินตามแผนงานโครงการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2.3) งบประมาณที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแผนงานโครงการ

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
1.3 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการ ประชาสัมพันธ์	3) ติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ 4) รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ					3) ติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ 4) รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ
	1.3.2 การบริหารอาคารสถานที่/สิ่งแวดล้อม 1) ดำเนินการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน โรงอาหาร อาคารเอนกประสงค์ อาคารวิชาชีพ ห้องส้วม ว่ามีความปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเพียงพอกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม 2) จัดหางบประมาณมาก่อสร้าง/ต่อเติมปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม	11	0	1	เห็นด้วย จำนวน 11 คน เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นว่า “...ตัด. จัดหางบประมาณมา ก่อสร้างออกเพราะ ทางงบประมาณมี แล้วใน 3.1”	1.3.2 การบริหารอาคารสถานที่/สิ่งแวดล้อม 1) ดำเนินการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน โรงอาหาร อาคารเอนกประสงค์ อาคารวิชาชีพ ห้องส้วม ว่ามีความปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเพียงพอกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม 2) ก่อสร้าง/ต่อเติมปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
1.3 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการประชาสัมพันธ์	<p>3) จัดเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียนรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเช่นห้องเรียน ห้องบริการ ห้องน้ำห้องส้วม ทางลาด ราวบันได เป็นต้น</p> <p>4) จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ต่างๆภายในโรงเรียน รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วมเพื่อให้ นักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท เข้าถึง และรับบริการได้อย่างเหมาะสม</p> <p>5) จัดให้มีสื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ และ มุมเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนเรียนร่วมเข้ารับบริการได้อย่างทั่วถึง</p>					<p>3) จัดเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียนรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องบริการ ห้องน้ำห้องส้วม ทางลาด ราวบันได เป็นต้น</p> <p>4) จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในโรงเรียน รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม เพื่อให้ นักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท เข้าถึงและรับบริการได้อย่างเหมาะสม</p> <p>5) จัดให้มีสื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ และมุมเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนเรียนร่วมเข้ารับบริการได้อย่างทั่วถึง</p>

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
1.3 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการประชาสัมพันธ์	1.3.3 การประชาสัมพันธ์ 1) มีการวางแผนการดำเนินงานโดยใช้วิธีการที่หลากหลายและน่าสนใจ 2) การกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงาน ข่าวสารข้อมูลกับเครือข่ายโรงเรียน เครือข่ายอำเภอ เครือข่ายเขตพื้นที่ 3) การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนพิการเรียนร่วมเข้าเรียนตลอดจนการทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน 4) เชิญผู้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง 5) การจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน	11	0	1	เห็นด้วย จำนวน 11 คน เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นว่า “...ตัดดำเนินงานในข้อ 1. ออกใช้ประชาสัมพันธ์ แทน”	1.3.3 การประชาสัมพันธ์ 1) มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและน่าสนใจ 2) การกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงาน ข่าวสารข้อมูลกับเครือข่ายโรงเรียน เครือข่ายอำเภอ เครือข่ายเขตพื้นที่ 3) การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนพิการเรียนร่วมเข้าเรียนตลอดจนการทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน 4) เชิญผู้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง 5) การจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
1.4 การนิเทศติดตาม ประเมินผล และการรายงานผล	1.4.1 จัดทำระบบการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนดังนี้ 1) กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศติดตามประเมินผล 2) จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 3) ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ตามแผนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 4) สรุป รายงานผลและประสานงานให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน 5) นำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม	12	0	1	เห็นด้วย จำนวน 1 คน เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นว่า “.....เพิ่มจัดอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศติดตาม ประเมินผล...” เป็นข้อที่ 1”	1.4.1 จัดทำระบบการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ดังนี้ 1) จัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศติดตาม ประเมินผล 2) กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 3) จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 4) ดำเนินการนิเทศ ติดตามประเมินผล ตามแผนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 5) สรุป รายงานผลและประสานงานให้ทุกฝ่าย มีความเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน 6) นำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการ บริหารจัดการเรียนร่วม

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
1.4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการ รายงานผล	1.4.2 บทบาทในการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของ ผู้บริหารควรดำเนินการ ดังนี้ 1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลบริบท สถานศึกษา (SWOT) มาจัดทำแผนการ นิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการ เรียนร่วม 2) กำหนดแผนและผู้รับผิดชอบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 3) ดำเนินการนิเทศตามแผนโดยผู้บริหาร เป็นผู้นิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงาน สอนนักเรียนเรียนร่วมของครูทุกคน ช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ให้ คำปรึกษาชี้ประเด็นที่สำคัญให้เห็นเพื่อ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแก่ครูที่รับผิดชอบ สอนนักเรียนเรียนร่วมอย่างจริงจัง 4) นำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไป ใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียน ร่วมต่อไป	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน “.....ฝากเรื่อง การขับเคลื่อน ของเขตพื้นที่ ทำงานไม่เป็นไป ตามเป้าหมายไม่ จริงจังและไม่ เป็นไปตาม นโยบาย..”	1.4.2 บทบาทในการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร ควรดำเนินการดังนี้ 1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลบริบท สถานศึกษา (SWOT) มาจัดทำแผนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วม 2) กำหนดแผนและผู้รับผิดชอบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 3) ดำเนินการนิเทศตามแผนโดยผู้บริหารเป็น ผู้นิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานสอน นักเรียนเรียนร่วมของครูทุกคน ช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาชี้ ประเด็นที่สำคัญให้เห็นเพื่อปรับปรุงแก้ไขและ พัฒนาแก่ครูที่รับผิดชอบสอนนักเรียนเรียน ร่วมอย่างจริงจัง 4) นำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไปใช้ ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนร่วม ต่อไป

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
1.4. การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการ รายงานผล	1.4.3 บทบาทในการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของ ครูผู้สอนควรดำเนินการดังนี้ 1) ร่วมวางแผนนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล 2) จัดเตรียมเครื่องมือการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล 3) ร่วมเป็นคณะกรรมการ ดำเนินการนิเทศ ตามแผน 4) นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศไปใช้ใน การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน 5) สรุปและรายงานผลการนิเทศ	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	1.4.3 บทบาทในการนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนร่วม ของครูผู้สอนควรดำเนินการดังนี้ 1) ร่วมวางแผนนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล 2) จัดเตรียมเครื่องมือการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 3) ร่วมเป็นคณะกรรมการ ดำเนินการ นิเทศตามแผน 4) นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศไปใช้ ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอน 5) สรุปและรายงานผลการนิเทศ

ตาราง 18 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
1.4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการ รายงานผล	1.4.4 การรายงานผล การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ของการจัดการเรียนร่วมจะต้องประเมิน คุณภาพตามมาตรฐานเรียนร่วมเพื่อประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยโรงเรียน ดำเนินการดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพ ภายใน 2) ศึกษารายละเอียดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ หลักเกณฑ์การประเมิน 3) ดำเนินการประเมิน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล 4) สรุปรายงานผลการประเมิน (SAR) 5) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ 6) เผยแพร่ต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	1.4.4 การรายงานผล การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ของการจัดการเรียนร่วมจะต้อง ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานเรียน ร่วมเพื่อประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยโรงเรียนดำเนินการ ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน คุณภาพภายใน 2) ศึกษารายละเอียดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ หลักเกณฑ์การประเมิน 3) ดำเนินการประเมิน เก็บรวบรวม ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล 4) สรุปรายงานผลการประเมิน (SAR) 5) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ 6) เผยแพร่ต่อสาธารณชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ตาราง 19 กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
2.1 การคัดแยกเด็ก	<p>1. หน่วยงานต้นสังกัดมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจัยคัดแยกเด็ก</p> <p>2. โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ</p> <p>3. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก</p> <p>4. คณะกรรมการคัดแยกเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยกเด็กร่วมกัน</p> <p>5. ดำเนินการคัดแยกเด็กหากพบความพิการหรือความบกพร่องอาจมีการส่งต่อหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามลักษณะความพิการหรือความบกพร่องที่พบ</p>	11	0	1	<p>เห็นด้วย จำนวน 11 คน</p> <p>เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นว่า</p> <p>“เพิ่มเติมคำ... หน่วยงานต้นสังกัดและหรือโรงเรียนมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจัยคัดแยกเด็กแก่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน... ในข้อ 1.”</p>	<p>1. หน่วยงานต้นสังกัดและหรือโรงเรียนมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจัยคัดแยกเด็กแก่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน</p> <p>2. โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ</p> <p>3. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก</p> <p>4. คณะกรรมการคัดแยกเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยกเด็กร่วมกัน</p> <p>5. ดำเนินการคัดแยกเด็กหากพบความพิการหรือความบกพร่องอาจมีการส่งต่อหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามลักษณะความพิการหรือความบกพร่องที่พบ</p>

ตาราง 19 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
2.2 การบริหารงานวิชาการ	2.2.1 การจัดทำแผนการสอน 1) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้มีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วมและมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน 2) จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	2.2.1 การจัดทำแผนการสอน 1) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้มีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วมและมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน 2) จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
	2.2.2 สื่อการเรียนการสอน 1) จัดหา ผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคน	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	2.2.2 สื่อการเรียนการสอน 1) จัดหา ผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคน

ตาราง 19 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
2.2 การบริหารงานวิชาการ	2.2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 1) นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กนักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปลุกฝังการมีน้ำใจการเป็นผู้ให้และผู้รับอย่างเหมาะสมรู้จักการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายจัดกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลมีการปลุกฝังสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	2.2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 1) นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กนักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปลุกฝังการมีน้ำใจการเป็นผู้ให้และผู้รับอย่างเหมาะสมรู้จักการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายจัดกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลมีการปลุกฝังสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน

ตาราง 19 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
2.2 การบริหารงานวิชาการ	<p>2.2.4 การวัดผล ประเมินผล</p> <p>1) เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล</p> <p>2) การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย</p> <p>3) มีการบันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>4) มีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์</p> <p>5) ใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในการประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียนร่วม</p> <p>6) ใช้การวัดผลประเมินผลในการวางแผน/ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล</p> <p>7) มีการแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษร</p>	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	<p>2.2.4 การวัดผล ประเมินผล</p> <p>1) เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล</p> <p>2) การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย</p> <p>3) มีการบันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>4) มีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์</p> <p>5) ใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในการประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียนร่วม</p> <p>6) ใช้การวัดผลประเมินผลในการวางแผน/ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล</p> <p>7) มีการแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษร</p>

ตาราง 19 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
2.2 การบริหารงานวิชาการ	2.2.5 การวิจัยและพัฒนา 1) นำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคล มาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 2) ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 3) จัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล 4) ใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	2.2.5 การวิจัยและพัฒนา 1) นำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 2) ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 3) จัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล 4) ใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ตาราง 19 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้		ความถี่			ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
2.3 คุณภาพ การจัดการเรียน การสอน	2.3.1 คุณภาพนักเรียน 1) นักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความ พร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เฉพาะบุคคล 2) นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและ ให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียน เรียนร่วม 3) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะ การช่วยเหลือตนเอง 4) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะ ทางสังคมและการดำรงชีวิต 5) นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ความสามารถเฉพาะบุคคลเช่นการเล่นดนตรี กีฬาต่างๆ เป็นต้น 6) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะ พื้นฐานการทำงานอาชีพ 7) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	2.3.1 คุณภาพนักเรียน 1) นักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความ พร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เฉพาะบุคคล 2) นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและ ให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียน เรียนร่วม 3) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะ การช่วยเหลือตนเอง 4) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะ ทางสังคมและการดำรงชีวิต 5) นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ความสามารถเฉพาะบุคคลเช่นการเล่นดนตรี กีฬาต่างๆ เป็นต้น 6) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะ พื้นฐานการทำงานอาชีพ 7) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ตาราง 19 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
2.3 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	<p>2.3.2 คุณภาพครู</p> <p>1) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนแต่ละประเภทและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม</p> <p>2) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม</p> <p>3) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศการประสานงานกับผู้ปกครองและองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง</p>	12	0	0	เห็นด้วย จำนวน 12 คน	<p>2.3.2 คุณภาพครู</p> <p>1) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนแต่ละประเภทและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม</p> <p>2) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม</p> <p>3) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศการประสานงานกับผู้ปกครองและองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง</p>

ตาราง 19 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้		ความถี่			ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
2.3 คุณภาพ การจัดการเรียน การสอน	<p>4) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดีและจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละบุคคล</p> <p>5) โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม</p> <p>6) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนหาความรู้ หรือศึกษาด้วยตนเอง โดยจัดทำตำรา เอกสารและสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ให้ครูผู้สอนเข้าอบรมตามที่องค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่การศึกษาจัดชั้น และการนำคณะครูไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนเรียนร่วม</p>				<p>4) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดีและจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละบุคคล</p> <p>5) โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม</p> <p>6) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนหาความรู้ หรือศึกษาด้วยตนเอง โดยจัดทำตำรา เอกสารและสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ให้ครูผู้สอนเข้าอบรมตามที่องค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่การศึกษาจัดชั้น และการนำคณะครูไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนเรียนร่วม</p>	

ตาราง 20 กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3. กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
การสร้าง สังคมแห่ง การเรียนรู้	<p>1. ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม</p> <p>1) ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆกับทางโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม</p> <p>2) ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรึกษาหารือให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน</p> <p>3) ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง</p> <p>4) ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมมือกับโรงเรียนในการช่วยเหลือให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ</p>	11	0	1	<p>เห็นด้วย จำนวน 11 คน</p> <p>เห็นด้วยบางส่วน จำนวน 1 คน</p> <p>โดยให้ความ คิดเห็นว่า “...เพิ่มโรงเรียน จัดประชุมชี้แจง ให้ความรู้แก่.... เป็นประธานของ ประโยคในข้อ 1-4”</p>	<p>1. ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม</p> <p>1) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนในการจัดกิจกรรมต่างๆกับทางโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม</p> <p>2) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรึกษาหารือให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน</p> <p>3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง</p> <p>4) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมมือกับโรงเรียนในการช่วยเหลือให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

3. กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยบางส่วน		
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	<p>2. ผู้ปกครองเด็กปกติ</p> <p>1) ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ</p> <p>2) ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียน เรียนร่วมและตระหนักเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ต้องมีทั้งคนปกติและคนพิการ</p> <p>3) ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จ</p>	11	0	1	<p>เห็นด้วย</p> <p>จำนวน 11 คน</p> <p>เห็นด้วยบางส่วน</p> <p>จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นว่า</p> <p>“...เพิ่มโรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้... เป็นประธานของ ประโยชน์ในข้อ 1-3”</p>	<p>2. ผู้ปกครองเด็กปกติ</p> <p>1) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ</p> <p>2) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียน เรียนร่วมและตระหนักเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ต้องมีทั้งคนปกติและคนพิการ</p> <p>3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จ</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

3. กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้						
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	ความถี่			ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะ	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ (ปรับปรุง)
		เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน		
การสร้าง สังคมแห่ง การเรียนรู้	3 หน่วยงาน องค์กรในชุมชน 1) โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ หน่วยงานองค์กรในท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม 2) โรงเรียนประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน ต่างๆเพื่อขอการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์และการ ช่วยเหลืออื่นใดเพื่อหาแนวทางร่วมแก้ปัญหา ช่วยเหลือการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบ ผลสำเร็จ 3) โรงเรียนจัดให้มีการปรึกษาหารือผู้ปกครอง นักเรียนเรียนร่วมทุกคนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบ ผลสำเร็จ 4) โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพนักเรียนเรียนร่วมทุกคนโดยประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรในชุมชนได้เข้า มามีส่วนร่วมและสนับสนุนช่วยเหลือการจัด การศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน	11	0	1	เห็นด้วย จำนวน 11คน เห็นด้วย บางส่วน จำนวน 1 คน โดยให้ความ คิดเห็นว่า “ตัดข้อ 3. เพราะมีอยู่ใน ข้อ 8.1 ซ้ำย่อย ที่ 2. แล้ว”	3 หน่วยงาน องค์กรในชุมชน 1) โรงเรียนสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่น โดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม 2) โรงเรียนประสานความร่วมมือ จากหน่วยงานต่างๆเพื่อขอการ สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์และการ ช่วยเหลืออื่นใดเพื่อหาแนวทางร่วม แก้ปัญหา ช่วยเหลือการจัดการศึกษา แบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ 3) โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการ พัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียนร่วมทุก คนโดยประสานความร่วมมือกับ หน่วยงาน องค์กรในชุมชนได้เข้ามา มีส่วนร่วมและสนับสนุนช่วยเหลือการ จัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของ โรงเรียน

2.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

จากผลการสนทนากลุ่มผู้ปฏิบัติโรงเรียนจัดการเรียนร่วมที่ผ่านมาผู้วิจัยได้ปรับปรุงแนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 แล้วนั้นเพื่อเป็นการยืนยันผลการปฏิบัติตามแนวทางที่ควรจะเป็น ผู้วิจัยจึงนำผลไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำเสนอข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิ และผลการสัมภาษณ์ตามลำดับดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 คุณลักษณะพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์สามารถจำแนกคุณลักษณะพื้นฐานรายละเอียดดังตาราง 21

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของผู้ทรงคุณวุฒิจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน

คุณลักษณะผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	6	85.71
หญิง	1	14.29
รวม	7	100.00
อายุ		
41 - 50 ปี	3	42.86
51 ปีขึ้นไป	4	57.14
รวม	7	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาเอก	2	28.57
ปริญญาโท	5	71.43
รวม	7	100.00
ตำแหน่ง		
อาจารย์มหาวิทยาลัย	1	14.29
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา	1	14.29
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	4	57.13
ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	14.29
รวม	7	100.00
วิทยฐานะประจำตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ		
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	1	14.29
ชำนาญการพิเศษ	6	85.71
รวม	7	100.00

จากตาราง 21 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 จบการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ซึ่งดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.13 นอกนั้นเป็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 14.29

2.3.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 รายละเอียดดังตาราง 22

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ประเด็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ
<p>วิสัยทัศน์</p> <p>โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสและมีพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพรายบุคคลโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	7	7	-
<p>พันธกิจ</p> <p>1. บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสอย่างแท้จริง</p> <p>2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพรายบุคคล เน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>3. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	7	7	-

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ
<p>เป้าประสงค์</p>	7	7	-
<p>1. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันที่เป็นต้นแบบเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสอย่างน้อยตำบลละหนึ่งโรงเรียน</p>			
<p>2. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถพึ่งพาตนเองได้</p>			
<p>3. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>			

ตาราง 23 ประเด็นกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
จำนวน 8 องค์กรประกอบ จัดได้ 3 ด้านตามข้อบ่งชี้ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

ประเด็นกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	7	7	-
1.1 การพัฒนาผู้บริหาร			
1.2 การพัฒนาครู			
1.3 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และประชาสัมพันธ์			
1.4 การนิเทศ ติดตามประเมินผลและการรายงานผล			
2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้	7	7	-
2.1 การคัดแยกเด็ก			
2.2 การบริหารงานวิชาการ			
2.3 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน			
3. กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	7	7	-
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้			

ตาราง 24 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.1 การพัฒนา ผู้บริหาร	<p>1) พัฒนาผู้บริหารให้มีวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วม</p> <p>2) ผู้บริหารมีการวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนร่วม</p> <p>3) ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการและระบบการให้บริการที่ชัดเจน</p> <p>4) ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนปกติ ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม ผู้แทนองค์กรในชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>5) ผู้บริหารมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p>	7	7	<p>“...เพิ่ม....ผู้บริหารแสวงหายุทธศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จได้อย่างเท่าเทียมบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล”</p> <p>“..เพิ่ม....ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนแก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้”</p> <p>“...เพิ่ม....ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและยอมรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเสมือนเป็นทีมงานในโรงเรียน”</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.1 การพัฒนา ผู้บริหาร				<p>“...เพิ่ม...ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ครู ทีมงานและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน”</p> <p>“...เพิ่มรายเพิ่มรายละเอียดในข้อ 5.ผู้บริหารมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวปฏิบัติในการสนับสนุนโรงเรียนดังนี้</p> <p>5.1 มีการวางแผนร่วมกัน</p> <p>5.2 มีส่วนร่วมในการดูแลและสนับสนุนการศึกษาตามบทบาทที่เหมาะสม</p> <p>5.3 มีส่วนร่วมในการดูแลและสนับสนุนการทำงานของทีมงานทุกคนให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ”</p> <p>5.4 มีส่วนร่วมในการดูแลและสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ บริการและทรัพยากรที่จำเป็นแก่นักเรียน”</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.1 การพัฒนา ผู้บริหาร				<p>5.5 มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษา</p> <p>5.6 มีส่วนร่วมในการสรุป รายงานผล และฉลองความสำเร็จในการจัดการศึกษา</p> <p>“...เพิ่ม...ผู้บริหารมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างขวัญกำลังใจแก่ ครูและผู้ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกคน”</p> <p>“.....ให้ผู้วิจัยเรียงลำดับข้อใหม่ว่าข้อไหนควรอยู่ลำดับก่อนหลังตามความเหมาะสม”</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.2 การพัฒนาครู	<p>1) จัดประชุม อบรม สัมมนาครู เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตาม ที่ หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น</p> <p>2) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ด้านการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียน ร่วมด้วยตนเองเช่น จากหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยและการค้นคว้าจาก อินเทอร์เน็ต เป็นต้น</p> <p>3) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ การศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบการ บริหารจัดการเรียนร่วมที่ประสบผลสำเร็จ</p> <p>4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อด้าน การศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม</p>	7	7	<p>“...เพิ่ม...พัฒนาทักษะการ ประสานงานและการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาแก่ครู”</p> <p>“ข้อ 4. ตัดแบบเรียนร่วมออก เป็น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อด้าน การศึกษาพิเศษ...เพราะจะครอบคลุม กว่า”</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
1.3. การบริหาร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และ การประชาสัมพันธ์	<p>1.3.1 การบริหารงบประมาณ</p> <p>1) จัดทำแผนงาน/โครงการจัดการศึกษาพิเศษ</p> <p>2) ขออนุมัติความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร จัดการเรียนร่วมและจัดสรรงบประมาณตามแหล่งที่มา ของเงิน</p> <p>2.1) งบประมาณจากส่วนกลางคือ สพฐ/สปป./ ศูนย์การศึกษาพิเศษโรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ ของการจัดสรร</p> <p>2.2) งบประมาณเงินอุดหนุนของโรงเรียน โรงเรียน ใช้จ่ายเงินตามแผนงาน โครงการจัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วมตามแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>2.3) งบประมาณที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุน เพื่อจัดการเรียนร่วมโรงเรียนใช้จ่ายเงินตาม วัตถุประสงค์ของแผนงานโครงการ</p> <p>3) ติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>4) รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่าย งบประมาณ</p>	7	7	-

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
1.3 การบริหาร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และ การประชาสัมพันธ์	<p>1.3.2 การบริหารอาคารสถานที่/สิ่งแวดล้อม</p> <p>1) ดำเนินการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน โรงอาหาร อาคารเอนกประสงค์ อาคารวิชาชีพ ห้องส้วม ว่ามีความปลอดภัยมั่นคง แข็งแรงเพียงพอกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม</p> <p>2) ก่อสร้าง/ต่อเติมปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม</p> <p>3) จัดเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก อาคารเรียนร่วมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่นห้องเรียน ห้องบริการ ห้องน้ำห้องส้วม ทางลาด ราวบันได เป็นต้น</p> <p>4) จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ต่างๆภายในโรงเรียน รวมทั้งโครงสร้าง พื้นฐานที่ปลอดภัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ นักเรียนเรียนร่วมเพื่อให้นักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท เข้าถึงและรับ บริการได้อย่างเหมาะสม</p> <p>5) จัดให้มีสื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ และมุมเสริมประสบการณ์ด้าน ต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนเรียนร่วมเข้ารับบริการได้อย่างทั่วถึง</p>	7	7	-

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
1.3 การบริหาร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและ การประชาสัมพันธ์	1.3.3 การประชาสัมพันธ์ 1) มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลายและน่าสนใจ 2) การกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงานข่าวสาร ข้อมูลกับเครือข่ายโรงเรียน เครือข่ายอำเภอ เครือข่ายเขตพื้นที่ 3) การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนพิการ เรียนร่วมเข้าเรียนตลอดจนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน 4) เชิญผู้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมจาก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมาให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง 5) การจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษา อื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบสร้างเครือข่าย ความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้าน การศึกษาพิเศษแก่ชุมชน	7	7	-

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผล	1.4.1 จัดทำระบบการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนดังนี้ 1) จัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศติดตาม ประเมินผล 2) กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 3) จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 4) ดำเนินการนิเทศ ติดตามประเมินผล ตาม แผนอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง 5) สรุป รายงานผลและประสานงานให้ทุกฝ่าย มีความเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน 6) นำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการ บริหารจัดการเรียนร่วม	7	7	-

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผล	1.4.2 บทบาทในการนิเทศติดตามและประเมินผลการ จัดการเรียนร่วมของผู้บริหารควรดำเนินการดังนี้ 1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทสถานศึกษา (มาจัดทำแผนการนิเทศติดตามและประเมินผลการ จัดการเรียนร่วม 2) กำหนดแผนและผู้รับผิดชอบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 3) ดำเนินการนิเทศตามแผนโดยผู้บริหารเป็น ผู้นิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานสอนนักเรียน เรียนร่วมของครูทุกคน ช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาชี้ประเด็นที่สำคัญให้เห็น เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแก่ครูที่รับผิดชอบ สอนนักเรียนเรียนร่วมอย่างจริงจัง 4) นำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไปใช้ในการ การปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนร่วมต่อไป	7	7	-

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการ รายงานผล	1.4.3 บทบาทในการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของครูผู้สอนควร ดำเนินการดังนี้ 1) ร่วมวางแผนนิเทศ ติดตามและประเมินผล 2) จัดเตรียมเครื่องมือการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล 3) ร่วมเป็นคณะกรรมการ ดำเนินการนิเทศ ตามแผน 4) นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศไปใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน 5) สรุปและรายงานผลการนิเทศ	7	7	-

ตาราง 24 (ต่อ)

1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1.4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผล	1.4.4 การรายงานผล การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของการจัดการเรียนร่วมจะต้องประเมิน คุณภาพตามมาตรฐานเรียนร่วมเพื่อประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยโรงเรียน ดำเนินการดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพ ภายใน 2) ศึกษารายละเอียดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ หลักเกณฑ์การประเมิน 3) ดำเนินการประเมิน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล 4) สรุป รายงานผลการประเมิน (SAR) 5) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ 6) เผยแพร่ต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ	7	7	-

ตาราง 25 กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2.1 การคัดแยกเด็ก	<p>1. หน่วยงานต้นสังกัดและหรือโรงเรียนมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดแยกเด็กแก่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน</p> <p>2. โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียน พิการเรียนร่วม ประวัตินักเรียน ฯลฯ</p> <p>3. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก</p> <p>4. คณะกรรมการคัดแยกเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยกเด็กร่วมกัน</p> <p>5. ดำเนินการคัดแยกเด็กหากพบความพิการหรือความบกพร่องอาจมีการส่งต่อหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามลักษณะความพิการหรือความบกพร่องที่พบ</p>	7	7	การคัดแยกเด็ก เปลี่ยนเป็น การคัดกรองเด็ก เช่น คัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ตาราง 25 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2.2 การบริหาร งานวิชาการ	2.2.1 การจัดทำแผนการสอน 1) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้มีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับ นักเรียนเรียนร่วมและมีการทบทวนปรับปรุง แผนทุกภาคเรียน 2) จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	7	7	-
	2.2.2 สื่อการเรียนการสอน 1) จัดหา ผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคน			-

ตาราง 25 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2.2 การบริหารงาน วิชาการ	2.2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 1) นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็ก นักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรม ร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน ปลุกฝังการมีน้ำใจการเป็นผู้ให้และ ผู้รับอย่างเหมาะสมรู้จักการดูแลช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน 3) มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายจัดกิจกรรม เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับผู้เรียน เฉพาะบุคคลมีการปลุกฝังสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ให้กับ นักเรียน	7	7	-

ตาราง 25 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2.2 การบริหารงาน วิชาการ	2.2.4 การวัดผล ประเมินผล 1) เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ พัฒนาการของเด็กนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล 2) การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย 3) มีการบันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วม ทั้งในและนอกห้องเรียน 4) มีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึก ความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 5) ใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ใน การประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียน ร่วม 6) ใช้การวัดผลประเมินผลในการวางแผน/ ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 7) มีการแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการด้าน ต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์ อักษร	7	7	-

ตาราง 25 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2.2 การบริหารงาน วิชาการ	2.2.5 การวิจัยและพัฒนา 1) นำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคล มาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการ พัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 2) ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยใน ชั้นเรียนในการพัฒนาและแก้ปัญหานักเรียน 3) จัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียนเฉพาะบุคคล 4) ใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน	7	7	-

ตาราง 25 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
2.3 คุณภาพการ จัดการเรียนการสอน	<p>2.3.1 คุณภาพนักเรียน</p> <p>1) นักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความพร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล</p> <p>2) นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม</p> <p>3) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง</p> <p>4) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต</p> <p>5) นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถเฉพาะบุคคลเช่นการเล่นดนตรี กีฬาต่างๆ เป็นต้น</p> <p>6) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ</p> <p>7) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)</p>	7	7	-

ตาราง 25 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตามแนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2.3 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	<p>2.3.2 คุณภาพครู</p> <p>1) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มี ความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนแต่ละประเภทและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม</p> <p>2) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมี เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม</p> <p>3) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มี คุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคนิคการประสานงานกับผู้ปกครองและองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>4) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดีและจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละบุคคล</p> <p>5) โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม</p>	7	7	-

ตาราง 25 (ต่อ)

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้			
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2.3 คุณภาพการ จัดการเรียนการสอน	6) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนหาความรู้ หรือศึกษา ด้วยตนเอง โดยจัดหาตำรา เอกสารและสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ให้ ครูผู้สอนเข้าอบรมตามที่องค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่ การศึกษาจัดขึ้น และการนำคณะครูไปศึกษาดู งาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการ เรียนการสอนเรียนร่วม		-

ตาราง 26 กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3. กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
การสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้	<p>1. ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆกับทางโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม</p> <p>2) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรึกษาหารือให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน</p> <p>3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง</p> <p>4) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมมือกับโรงเรียนในการช่วยเหลือให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ</p>	7	7	-

ตาราง 26 (ต่อ)

3. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิดทฤษฎี	ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
การสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้	<p>2 ผู้ปกครองเด็กปกติ</p> <p>1) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ</p> <p>2) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียน เรียนร่วมและตระหนักเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ต้องมีทั้งคนปกติและคนพิการ</p> <p>3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ</p>	7	7	-

ตาราง 26 (ต่อ)

3. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม				
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์	เป็นไปได้	สอดคล้องตาม แนวความคิด ทฤษฎี	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้	<p>3. หน่วยงาน องค์กรในชุมชน</p> <p>1) โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ หน่วยงานองค์กรในท้องถิ่นโดยการถ่ายทอด ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษา แบบเรียนร่วม</p> <p>2) โรงเรียนประสานความร่วมมือจาก หน่วยงานต่างๆเพื่อขอการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์และการช่วยเหลืออื่นใดเพื่อหา แนวทางร่วมแก้ปัญหา ช่วยเหลือการจัด การศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ</p> <p>3) โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพนักเรียนเรียนร่วมทุกคนโดยประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรในชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนช่วยเหลือ การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน</p>	7	7	<p>“เพิ่มเติมรายละเอียดในข้อ 1. ปรับเป็น</p> <p>1. โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ หน่วยงานองค์กรในท้องถิ่น/หน่วยงานจาก ภายนอกโดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและขอ ความช่วยเหลือได้ตามภารกิจ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 มิติ คือ</p> <p>1.1 เครือข่ายที่อยู่ในระบบราชการ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มหาวิทยาลัย และโรงพยาบาล</p> <p>1.2 เครือข่ายที่อยู่นอกระบบราชการได้แก่ มูลนิธิต่าง ๆ องค์กรของต่างประเทศ ศูนย์กีฬา ฯลฯ”</p>

2.4 การปรับปรุงและนำเสนอรายงานผลการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

หลังจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาปรับปรุงและปรับแต่งการใช้ภาษาให้สละสลวยยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

วิสัยทัศน์

โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสและมีพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพรายบุคคล โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

พันธกิจ

1. บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถสร้างองค์ความรู้ให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสอย่างแท้จริง
2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพรายบุคคล เน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้
3. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

เป้าประสงค์

1. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้โรงเรียนได้พัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบอย่างน้อยตำบลละหนึ่งโรงเรียน
2. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถพึ่งพาตนเองได้
3. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาผู้บริหาร

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

- 1) พัฒนาผู้บริหารให้มีวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วม
- 2) ผู้บริหารมีการวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนร่วม
- 3) ผู้บริหารแสวงหายุทธศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จได้อย่างเท่าเทียมบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 4) ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการและระบบการให้บริการที่ชัดเจน
- 5) ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนแก่ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- 6) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และยอมรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเสมือนเป็นทีมงานในโรงเรียน
- 7) ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ครู ทีมงานและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน
- 8) ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนปกติ ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม ผู้แทนองค์กรในชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษา
- 9) ผู้บริหารมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดแนวปฏิบัติในการสนับสนุนโรงเรียนดังนี้
 - 9.1) มีการวางแผนร่วมกัน
 - 9.2) มีส่วนร่วมในการดูแลและสนับสนุนการศึกษาตามบทบาทที่เหมาะสม
 - 9.3) มีส่วนร่วมในการดูแลและสนับสนุนการทำงานของทีมงานทุกคนให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 9.4) มีส่วนร่วมในการดูแลและสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ บริการและทรัพยากรที่จำเป็นแก่นักเรียน
 - 9.5) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษา
 - 9.6) มีส่วนร่วมในการสรุป รายงานผลและฉลองความสำเร็จในการจัดการศึกษา
- 10) ผู้บริหารมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างขวัญกำลังใจแก่ ครูและผู้ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกคน

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาครู

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

- 1) จัดประชุม อบรม สัมมนาครู เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่างๆจัดขึ้น
- 2) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมด้วยตนเอง เช่น จากหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัย และการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
- 3) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ประสบผลสำเร็จ
- 4) พัฒนาทักษะการประสานงานและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาแก่ครู
- 5) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อด้านการศึกษาพิเศษ

กลยุทธ์ที่ 3 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

3.1 การบริหารงบประมาณ

- 1) จัดทำแผนงาน/โครงการจัดการศึกษาพิเศษ
- 2) ขออนุมัติความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมและจัดสรรงบประมาณตามแหล่งที่มาของเงิน
 - 2.1) งบประมาณจากส่วนกลางคือ สพฐ./สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษโรงเรียน ใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของการจัดสรร
 - 2.2) งบประมาณเงินอุดหนุนของโรงเรียน โรงเรียนใช้จ่ายเงินตามแผนงานโครงการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตามแผนปฏิบัติการประจำปี
 - 2.3) งบประมาณที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อจัดการเรียนร่วมโรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแผนงานโครงการ
- 3) ติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ
- 4) รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

3.2 การบริหารอาคารสถานที่/สิ่งแวดล้อม

- 1) ดำเนินการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน โรงอาหาร อาคารเอนกประสงค์ อาคารวิชาชีพ ห้องส้วม ว่ามีความปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเพียงพอกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม
- 2) ก่อสร้าง/ต่อเติมปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม

3) จัดเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม ทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเช่นห้องเรียน ห้องบริการ ห้องน้ำห้องส้วม ทางลาด ราวบันได เป็นต้น

4) จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ต่างๆภายในโรงเรียน รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วมเพื่อให้นักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท เข้าถึงและรับบริการได้อย่างเหมาะสม

5) จัดให้มีสื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ และมุมเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนเรียนร่วมเข้ารับบริการได้อย่างทั่วถึง

3.3 การประชาสัมพันธ์

- 1) มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและน่าสนใจ
- 2) การกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงานข่าวสารข้อมูลกับเครือข่ายโรงเรียน เครือข่ายอำเภอ เครือข่ายเขตพื้นที่
- 3) การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนพิการเรียนร่วมเข้าเรียนตลอดจนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
- 4) เชิญผู้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
- 5) การจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครอง ทราบ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 4 การนิเทศ ติดตามประเมินผลและการรายงานผล

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

4.1 จัดทำระบบการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วม

- 1) จัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศติดตามประเมินผล
- 2) กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตามประเมินผล
- 3) จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ติดตามประเมินผล
- 4) ดำเนินการนิเทศ ติดตามประเมินผล ตามแผนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- 5) สรุป รายงานผลและประสานงานให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน
- 6) นำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม

4.2 บทบาทในการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร

- 1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทสถานศึกษา (SWOT) มาจัดทำแผนการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วม
- 2) กำหนดแผนและผู้รับผิดชอบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

3) ดำเนินการนิเทศตามแผนโดยผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานสอนนักเรียนเรียนร่วมของครูทุกคน ช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาชี้ประเด็นที่สำคัญให้เห็นเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแก่ครูที่รับผิดชอบสอนนักเรียนเรียนร่วมอย่างจริงจัง

4) นำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนร่วมต่อไป

4.3 บทบาทในการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของครูผู้สอน

- 1) ร่วมวางแผนนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 2) จัดเตรียมเครื่องมือการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 3) ร่วมเป็นคณะกรรมการ ดำเนินการนิเทศตามแผน
- 4) นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียน

การสอน

- 5) สรุปและรายงานผลการนิเทศ

4.4 การรายงานผล

การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของการจัดการเรียนร่วมจะต้องประเมินคุณภาพตามมาตรฐานเรียนร่วมเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยโรงเรียนดำเนินการดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน
- 2) ศึกษารายละเอียดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ หลักเกณฑ์การประเมิน
- 3) ดำเนินการประเมิน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล
- 4) สรุป รายงานผลการประเมิน
- 5) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 6) เผยแพร่ต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 5 การคัดกรองเด็ก

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

1) หน่วยงานต้นสังกัดและหรือโรงเรียนมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดกรองเด็กแก่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน

2) โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ

3) โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองเด็ก

4) คณะกรรมการคัดกรองเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดกรองเด็ก

ร่วมกัน

5) ดำเนินการคัดกรองเด็กหากพบความพิการหรือความบกพร่องอาจมีการส่งต่อหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามลักษณะความพิการหรือความบกพร่องที่พบ

กลยุทธ์ที่ 6 การบริหารงานวิชาการ

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

6.1 การจัดทำแผนการสอน

- 1) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้มีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วมและมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน
- 2) จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

6.2 สื่อการเรียนการสอน

จัดหา ผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคน

6.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 1) นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กนักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปลุกฝังการมีน้ำใจการเป็นผู้ให้และผู้รับอย่างเหมาะสมรู้จักการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 3) มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายจัดกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลมีการปลุกฝังสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน

6.4 การวัดผล ประเมินผล

- 1) เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล
- 2) การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย
- 3) มีการบันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน
- 4) มีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 5) ใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในการประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียนร่วม
- 6) ใช้การวัดผลประเมินผลในการวางแผน/ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 7) มีการแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

6.5 การวิจัยและพัฒนา

- 1) นำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาและแก้ปัญหาให้นักเรียน
- 2) ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาและแก้ปัญหา
นักเรียน

- 3) จัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล
- 4) ใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 7 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

7.1 คุณภาพนักเรียน

- 1) นักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความพร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 2) นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม
- 3) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง
- 4) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต
- 5) นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถเฉพาะบุคคล เช่น การเล่นดนตรี กีฬาต่างๆ เป็นต้น
- 6) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ
- 7) นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

7.2 คุณภาพครู

- 1) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนแต่ละประเภทและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม
- 2) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมี เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม
- 3) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ / ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคนิคการประสานงานกับผู้ปกครองและองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
- 4) ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดีและจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละบุคคล
- 5) โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
- 6) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนหาความรู้ หรือศึกษาด้วยตนเอง โดยจัดหาตำรา เอกสาร และสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ให้ครูผู้สอนเข้าอบรมตามที่องค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น และการนำคณะครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนเรียนร่วม

กลยุทธ์ที่ 8 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์

8.1 ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม

1) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆกับทางโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

2) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรึกษาหารือให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง

4) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมมือกับโรงเรียนในการช่วยเหลือให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

8.2 ผู้ปกครองเด็กปกติ

1) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ

2) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียน เรียนร่วมและตระหนักเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ต้องมีทั้งคนปกติและคนพิการ

3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

8.3 หน่วยงาน องค์กรในชุมชน

1) โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่น/หน่วยงานจากภายนอกโดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและขอความช่วยเหลือได้ตามภารกิจ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 มิติ คือ

1.1) เครือข่ายที่อยู่ในระบบราชการ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มหาวิทยาลัยและโรงพยาบาล

1.2) เครือข่ายที่อยู่นอกระบบราชการ ได้แก่ มูลนิธิต่าง ๆ องค์กรของต่างประเทศ ศูนย์กีฬา ฯลฯ

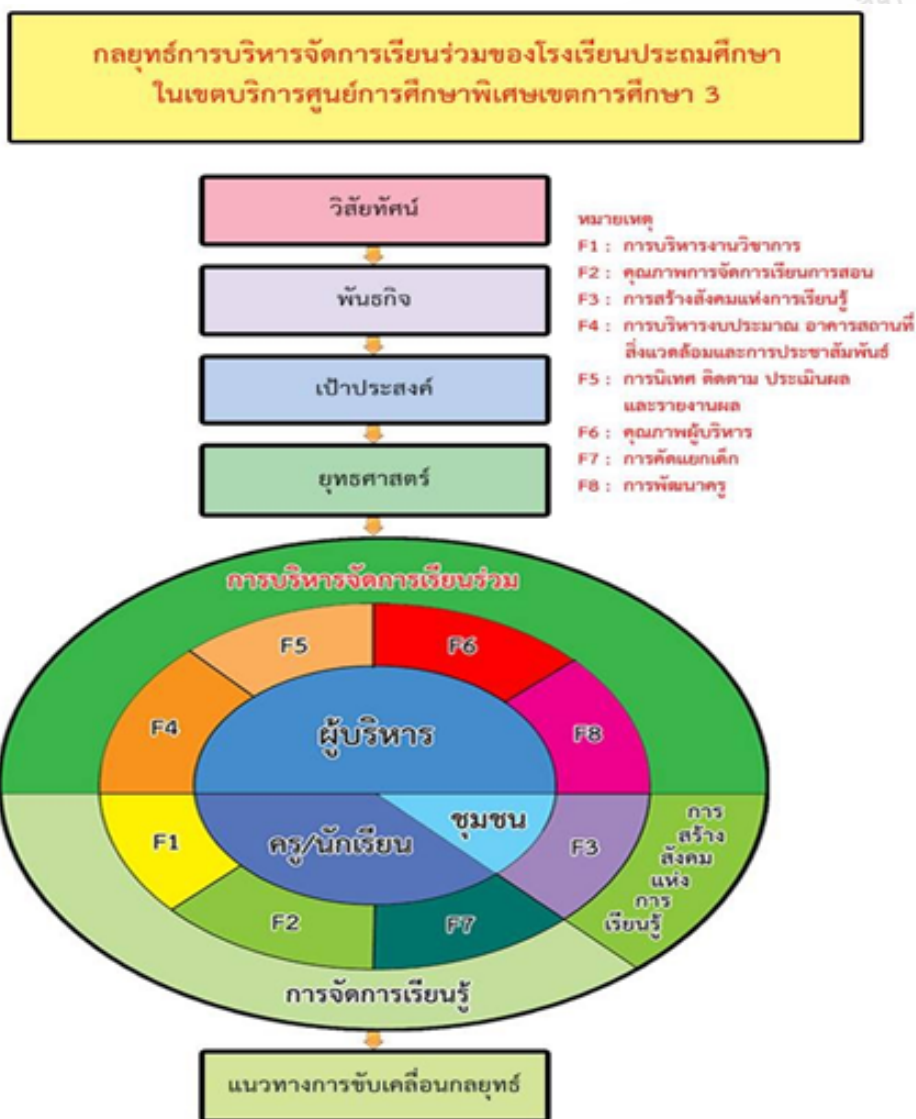
2) โรงเรียนประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆเพื่อขอการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และการช่วยเหลืออื่นใดเพื่อหาแนวทางร่วมแก้ปัญหา ช่วยเหลือการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

3) โรงเรียนจัดให้มีการปรึกษาหารือผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

4) โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียนร่วมทุกคน โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนช่วยเหลือ การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน

จากรายละเอียดแนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สรุปด้วยภาพรวมของกลยุทธ์ ได้ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 ภาพรวมกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

Pratik

๑๕๗๖

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodology) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเก็บข้อมูลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ประชากร

ประชากรได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selected) เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยยึดแนวคิดของ อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน (2532) ที่ได้เสนอการกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ว่าควรมีมากกว่า 500 คน จึงถือว่าดีมาก เมื่อพิจารณาจำนวนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีจำนวนทั้งสิ้น 173 โรงเรียน ผู้วิจัยเลือกตัวแทนผู้ตอบแบบสอบถามแบบเจาะจงจากประชากรโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมจำนวน 692 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ 1) การบริหารองค์กรคุณภาพ (TQM) 2) การบริหารโครงการ (Project Management) และ 3) การจัดการศึกษาพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาตัวแปร ซึ่งได้มาจำนวน 82 ตัวแปรโดยนำมาสร้างแบบแบบสอบถามชนิด Likert scale เก็บข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) และให้ได้มาซึ่งได้องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 รวมจำนวน 173 โรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 692 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 644 คน คิดเป็นร้อยละ 93.06 ซึ่งเป็นไปตามหลักการในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาณ (2532)

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Factor Analysis ในรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีหาองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และนำองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalue) เกิน 1 ไปใช้หมุนแกนออร์โธกอนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax) เพื่อหาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกข้อคำถาม (ตัวแปร) ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบต้องมีอย่างน้อย 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงถือว่าเป็น 1 องค์ประกอบ ได้องค์ประกอบทั้งหมด 8 องค์ประกอบ จำนวน 67 ตัวแปร

ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

การวิจัยในระยะนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยการสัมภาษณ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีและนำข้อมูลดังกล่าว มาয়กร่างกลยุทธ์และตรวจสอบกลยุทธ์ด้วยการสนทนากลุ่มผู้ปฏิบัติและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การวิจัย ในพื้นที่ศึกษาเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ

กลุ่มที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีรายละเอียดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และประธาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 4 คน รวม 16 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selected)

กลุ่มที่ 2 การสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มผู้ปฏิบัติจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 รวมจำนวน 12 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 (จังหวัดสงขลา) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง อาจารย์สอนประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษในระดับอุดมศึกษา และหรือผู้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน รวมจำนวน 7 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 บรรลุตามกระบวนการขั้นตอนการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือประกอบการวิจัย ดังนี้

2.2.1 เครื่องมือศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา แกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย

2.2.1.1 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดชนิดแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure Interview Protocol) เน้นการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.2.1.2 ตัวผู้วิจัย เครื่องมือที่ได้รับการยอมรับและถือว่าดีในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ตัวผู้สัมภาษณ์ (ชาย โภธิสิตา, 2554)

2.2.2 เครื่องมือการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย

2.2.2.1 แบบบันทึกประกอบการสนทนากลุ่ม เรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

2.2.2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

2.3 การเก็บข้อมูลการวิจัย

ในระยะเวลาสองเป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 3 ครั้ง ประกอบด้วย ครั้งที่ 1.) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ครั้งที่ 2.) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ปฏิบัติ และครั้งที่ 3.) การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษและอาจารย์จากมหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์และเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจำนวน 3 ครั้ง ประกอบด้วย ครั้งที่ 1) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ครั้งที่ 2) การสนทนากลุ่มย่อย กลุ่มผู้ปฏิบัติ และครั้งที่ 3) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยสรุปและตีความใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เป็นความเรียง ดำเนินการถอดเทปการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ข้อมูลการสังเกตและข้อมูลเอกสารที่ศึกษา เพื่อคัดสรรหรือหาแก่นของเรื่อง (Selective/Focused-coding) โดยอาศัยหลักการสุ่มทางทฤษฎี (Theoretical sampling) ประกอบข้อมูลวิเคราะห์รูปแบบและใจความหลักของข้อมูลที่รวบรวม เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอประเด็น หรือ แก่นของเรื่องไปสร้างเป็นแนวปฏิบัติ/กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบดังนี้

1.1 การบริหารงานวิชาการ (Academic Management) เป็นกิจกรรมที่เน้นการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยมีเนื้อหากิจกรรมและการใช้เทคนิคการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วม และนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหา และจุดที่ต้องการพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน (Instructional Quality) เป็นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยเน้นให้นักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความพร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล มีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ และมีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนปกติในชั้นเรียนให้การยอมรับและร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม อีกทั้งโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและมีการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม

1.3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society formation) เป็นกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยการประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง องค์กรในท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ในการกำหนดการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียน มีการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ และร่วมกันปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ (Management of Budgeting, Building, Environment and Public relation) เป็นวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณและจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยเฉพาะการจัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายใน ภายนอกอาคาร ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วมอย่างทั่วถึง มีการจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาและสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ

1.5 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล (Supervision, Monitoring, Evaluation, and Reporting) เป็นการให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนร่วม โดยหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์ในการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่ครูผู้สอนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพ

1.6 คุณภาพผู้บริหาร (Administrator's Quality) ปัจจัยสำคัญที่มีการพิจารณาทั้งคุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในด้านความสามารถพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ การจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อร่วมกันกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และระบบการให้บริการที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนให้เป็นอย่างมีคุณภาพ

1.7 การคัดแยกเด็ก (Screening of Children) เป็นกระบวนการคัดกรองนักเรียนเรียนร่วม โดยโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองเด็กและจัดประชุมวางแผนการกรองเด็กร่วมกัน มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ โดยที่หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการจัดประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือ และวินิจฉัยคัดแยกเด็กให้ครูครบทุกคนอย่างต่อเนื่อง

1.8 การพัฒนาครู (Teacher Development) เป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพครู โดยความร่วมมือของ สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษและโรงเรียน ในการจัดประชุม อบรม สัมมนาครูเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างสูงสุด

2. กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย 1. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม 2. กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3. กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

วิสัยทัศน์

โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสและมีพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพรายบุคคลโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

พันธกิจ

1. บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสอย่างแท้จริง
2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพรายบุคคล เน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้
3. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

เป้าประสงค์

1. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้โรงเรียนได้พัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบอย่างน้อยตำบลละหนึ่งโรงเรียน
2. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถพึ่งพาตนเองได้
3. โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

1. กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหาร
2. กลยุทธ์การพัฒนาครู
3. กลยุทธ์การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์
4. กลยุทธ์การนิเทศ ติดตามประเมินผลและการรายงานผล

กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้

1. กลยุทธ์การคัดแยกเด็ก
2. กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ
3. กลยุทธ์คุณภาพการจัดการเรียนการสอน

กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการหาแนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ได้ 8 องค์ประกอบ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับโครงสร้างทางทฤษฎีและตัวแปร ปรากฏว่าองค์ประกอบส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับขอบเขต ทฤษฎี และการปฏิบัติด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมตามลำดับค่าน้ำหนัก ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน 3) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ 5) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล 6) คุณภาพผู้บริหาร 7) การคัดแยกเด็ก และ 8) การพัฒนาครู เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ผู้วิจัยอภิปรายแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ (Academic Management)

มี 18 ตัวแปรร่วม และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .505 - .757 ประกอบด้วย การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่ส่งผลให้ครูสามารถจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยมีเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วม มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การใช้เทคนิคการสอนการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจที่สำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จทั้งเรื่องของการแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การวัดผลประเมินผลและการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาและแก้ปัญหาให้กับนักเรียนเรียนร่วม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและวางแผนการดำเนินงานเป็นลำดับแรกในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผลการวิจัยในองค์ประกอบนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสอนนักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่าง ยุทธศาสตร์การเรียนร่วมสำหรับความเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์สำหรับชั้นเรียนทั้งระบบ พบว่า การสอนนักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันทั้งนักเรียนที่มีความฉลาดมากจนถึงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในชั้นเรียนที่มีการจัดการเรียนปกติ ผู้วิจัยใช้ระบบบทเรียนหลายระดับความสามารถ โดยใช้ตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงและมีประโยชน์ต่อเด็ก ผู้ให้การช่วยเหลือสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องได้ไม่มากนัก ใช้วิธีการปรับเปลี่ยนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องมากหรือรุนแรงและนักเรียนที่ฉลาด เพื่อให้เด็กเรียนทั้งหมดเรียนด้วยกันในห้องเดียวกันได้ซึ่งการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สามารถที่จะช่วยให้เด็กเรียนได้เรียนรู้ได้ตามศักยภาพของแต่ละคน และยังสอดคล้องกับแนวคิดการปฏิรูปโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) เพื่อจัดการเรียนร่วมโดยบุคลากรทุกฝ่ายต่างมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินการโดยพิจารณาจากองค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนร่วม เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ด้วยกัน มีการสอนแบบหลายระดับความสามารถ เสริมสร้างชุมชนในโรงเรียนและค้นพบความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน การช่วยเหลือสนับสนุนครูให้ทำงานกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การเป็นหุ้นส่วนของพ่อแม่ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Booth (2005) ได้อธิบายองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ไว้ 2 ประการคือ 1) จัดการศึกษาที่ให้คุณค่าและเน้นความเท่าเทียม ความยุติธรรม ต่อผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีแบ่งแยก มีการพัฒนาหลักสูตร นโยบาย และการปฏิบัติของโรงเรียนสามารถสะท้อนและตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียนในชุมชนนั้น ๆ และ 2) มีการวางแผนกำหนดกรอบการทำงานของโรงเรียน โดยพิจารณาจากการวางแผนการเรียนรู้สำหรับเด็กทุกคน ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง การจัดห้องเรียนอยู่บนฐานของการเคารพซึ่งกันและกัน เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกัน จึงสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับการสอนและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยจะเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุด หากโรงเรียนได้มีการบริหารงานวิชาการที่ดีก็สามารถช่วยให้การจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วมประสบผลสำเร็จได้ และหากผู้บริหารมีการพิจารณาลึกลงไปถึงสภาพความเป็นจริงของกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการในปัจจุบันโดยเฉพาะการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) จะเห็นได้ว่ามีหลายโรงเรียนที่ครูสามารถจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ไว้เป็นอย่างดีและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนอย่างเต็มที่แต่ก็มีอีกหลายโรงเรียนที่ครูไม่ได้จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ไว้สำหรับการเรียนการสอน และมีอีกหลายโรงเรียนที่ครูจัดทำแผนไว้เรียบร้อยแต่ขาดการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมทั้งสิ้นและหากมีการมองไปถึงการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การใช้เทคนิคการสอน การวัดผลและประเมินผล การใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนานักเรียนเฉพาะบุคคลด้วยแล้ว ถือว่าไม่มีความแตกต่างไปจากการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่โรงเรียนมีครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ และมีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนเรียนร่วม หรือมีแต่ไม่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนเรียนร่วมและมีอีกหลายโรงเรียนที่ครูไม่มีการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมโดยครูมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดียวทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนเรียนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร หวานเสร็จ (2543) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่มาจากครูประจำชั้น ซึ่งยังไม่ได้เข้ารับการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ตลอดจนวิธีการให้ความช่วยเหลือ การใช้เทคนิควิธีสอนเฉพาะ กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ บุคลากรในโรงเรียนมีทัศนคติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในโรงเรียนเรียนร่วม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ยูบริหารต้องตระหนักและหาวิธีการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้วยตนเอง ซึ่งอาจเกี่ยวข้องไปถึงปัจจัยการบริหารจัดการเรียนร่วมด้านการพัฒนาผู้บริหาร การพัฒนาครู และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสู่มาตรฐานการเรียนร่วมของกระทรวงศึกษาธิการ (2555) ในลำดับต่อไป

องค์ประกอบที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน (Instructional Quality)

มี 12 ตัวแปรพร้อม และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .538 - .754 ประกอบด้วย โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยนักเรียนเรียนร่วมได้รับการเตรียมความพร้อมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนเรียนร่วม นักเรียนเรียนร่วมมีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพและมีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนร่วมและมีการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Kasten และ Clarke (2007) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นเป็นการรวมนักเรียนมากกว่าหนึ่งระดับชั้นมาเรียนร่วมกันในห้องเรียนจึงมีนักเรียนหลากหลายทั้งความสนใจ ความสามารถ อายุ เศรษฐกิจ สังคม วิธีการจัดการเรียนการสอนจะแตกต่างกันจากการสอน นักเรียนที่แบ่งเป็นระดับชั้นคือจะจัดบนฐานของการเรียนรู้ที่แตกต่างโดยให้ความสำคัญกับความหลากหลายของนักเรียน ครูคาดหวังต่ออัตรา และระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของเด็ก การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้จะพิจารณาตามระดับพัฒนาการ นอกจากนี้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ในห้องเรียนแบบคละชั้น มีการจัดกลุ่มทำงานของเด็กทั้งเด็กทั่วไปและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้น การจัดระบบในห้องเรียนจึงต้องมีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับให้เด็กที่มีระดับความสามารถและวุฒิภาวะแตกต่างกันทำงานร่วมกันได้ การจัดการเรียนการสอนแบบนี้เป็นการสร้างสรรค์สังคมที่ช่วยเหลือสนับสนุนนักเรียนที่มีความบกพร่องในระยะยาวได้

เมื่อพิจารณารายละเอียดของการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า การที่โรงเรียนจะประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเรียนร่วมนั้น คุณภาพครูถือเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง เพราะถึงแม้ว่าครูจะได้รับการพัฒนางานด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมมาเป็นอย่างดี แต่ถ้าครูขาดซึ่งเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมแล้วและไม่นำความรู้ความสามารถมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน โรงเรียนก็ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จได้ ฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการที่จะส่งเสริมช่วยเหลือพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมได้อย่างเต็มความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม การประชาสัมพันธ์รวมทั้งการสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และความช่วยเหลือใด ๆ ที่เป็นการเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น องค์กรจากภายในและภายนอกโรงเรียนในการช่วยเหลือให้กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูประสบผลสำเร็จ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิตและสามารถเรียนรู้อยู่ร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข และมีปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้บริหารต้องสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูที่รับผิดชอบ

งานด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเรียนร่วม ซึ่งถือเป็นภารกิจที่ครูต้องรับผิดชอบงานที่มากขึ้นและหนักกว่าเดิมซึ่งผู้บริหารควรเอาใจใส่ ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมให้ครูมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น การให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูได้เพื่อที่ครูจะได้มีกำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จต่อไป สอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพดีเพียงใดนั้น จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยการเตรียมการวางแผนให้รอบคอบ ชัดเจนต่อการปฏิบัติ และต้องดำเนินการตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะในระดับโรงเรียน จะต้องมีการศึกษาพิเศษ ถ้าจะจัดกิจกรรมการเรียนร่วมสำหรับเด็กประเภทใด ควรให้ครูที่สำเร็จการศึกษาในการสอนเด็กประเภทนั้น หรือมีความรู้และประสบการณ์ในการสอนเด็กประเภทนั้น หากรับเด็กประเภทนี้มากขึ้นจะต้องมีครูหลายคนหรืออาจมีครูที่เลี้ยงด้วย ซึ่งจะทำหน้าที่ช่วยครูการศึกษาพิเศษ ครูการศึกษาพิเศษจะทำหน้าที่สอนและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และให้ข้อมูลแก่ครูปกติ ตลอดจนบุคลากรอื่นในโรงเรียน รวมทั้งให้ข้อมูลแก่เด็กทั่วไปด้วย เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ วิธีปฏิบัติต่อเด็กสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติต่อเด็ก แนวคิดและปรัชญาของการศึกษาพิเศษ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society formation)

มี 10 ตัวแปรพร้อม และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .538 -.682 ประกอบด้วย โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครองหน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรในท้องถิ่นในการกำหนดการจัดกิจกรรมต่างๆ กับทางโรงเรียนผู้ปกครองนักเรียนปกติได้เข้าใจถึงสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนอย่างถูกต้องและช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมกันปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Peterson (2007) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทั้งโรงเรียน การศึกษาโรงเรียนเรียนร่วมและการปฏิรูปโรงเรียนในชนบท การเรียนรู้ด้วยกันอันเป็นบทเรียนสำหรับการจัดการเรียนร่วม ผู้วิจัยการศึกษาการเรียนร่วมจาก 16 โรงเรียนในมลรัฐมิชิแกนและวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา จากปี ค.ศ. 1998-2002 ผลการวิจัยพบว่า หลักการสำคัญของการพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อการเรียนร่วมมี 5 ประการ ได้แก่ การสนับสนุนให้ประชาชนมีประชาธิปไตยการรวมนักเรียนให้เรียนร่วมกัน การสอนด้วยวิธีหลายระดับความสามารถ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในหลักการทั้ง 5 ประการทำให้ได้รายละเอียดของการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพและการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย การช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนกับนักเรียนปกติ การใช้หลักสูตรและวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ Booth และ Hawkins (2005) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาที่ไม่มีการแบ่งแยกเด็ก โดยยึดหลักการสำคัญคือเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ควรได้รับการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน อย่างเคียงบ่าเคียงไหล่ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ Sandkull (2505) ได้อธิบายไว้ว่า หัวใจของการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาบนพื้นฐานแห่งสิทธิมนุษยชนอันเป็นรากฐานของการจัดการศึกษา จากคำประกาศสากลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ในปี ค.ศ. 1948 ที่มีใจความ

สำคัญตอนหนึ่งว่า “เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและควรที่ที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะเรียนได้ การศึกษาควรช่วยเด็กให้ใช้และพัฒนาความสามารถและศักยภาพของเขา” รวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดของ กิ่งเพชร ส่งเสริม (2552) กล่าวว่า เหตุผลด้านสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนร่วมและนำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล เป็น การสร้างความสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคลและชาติพันธุ์ต่าง ๆ โรงเรียนทั่วไปที่จัดการเรียนร่วมนั้น เป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขจัดความแบ่งแยก การสร้างสังคมแห่งการอยู่ร่วมกัน

จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จนั้นผู้บริหารต้องเจอกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมายแม้กระทั่งกับผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมเอง เพราะมีผู้ปกครองหลายท่านไม่ยอมรับในความผิดปกติของลูกประกอบทั้งไม่มีความรู้ ความเข้าใจในความบกพร่องที่ลูกของตนมี ไม่ให้ความร่วมมือในการปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและไม่ให้ความร่วมมือในการอบรมเลี้ยงดูและช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำที่สำคัญ มีผู้ปกครองนักเรียนบางคนมีการกักขังนักเรียนไว้ที่บ้านไม่ยอมให้ลูกไปโรงเรียนด้วยลูกมีปัญหาทางสุขภาพ บางคนไม่ยอมแจ้งคลอดบุตรปล่อยให้ลูกเติบโตขึ้นมาโดยไม่มีสัญชาติไม่มีตัวตน นอกจากนี้ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนปกติเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติเพราะมีผู้ปกครองหลายท่านคิดว่านักเรียนเรียนร่วมเหล่านี้จะมาสร้างปัญหาให้กับลูกของตนและทำให้นักเรียนปกติไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดยที่ลืมไปว่าในสังคมปกติไม่ว่าเด็กพิการหรือเด็กปกติจะต้องอยู่ด้วยกันในสังคมและมีความจำเป็นที่จะต้องมีความเอื้อเฟื้อ เอาใจใส่ ดูแลช่วยเหลือ ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้โรงเรียนจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่นในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและผู้บริหารจำเป็นต้องประสานกับผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ระดมทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนร่วมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวถึงการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง ศึกษานิเทศก์ และความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหารระดับท้องถิ่น ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาพิเศษ เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนหรือตำแหน่งผู้บริหารอื่นๆ ในท้องถิ่น ควรทราบข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับระบบการศึกษา เพราะการเรียนร่วมเป็นระบบการร่วมมือจากหลายฝ่าย หากผู้บริหารไม่เข้าใจในระบบแล้ว จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้ยาก บุคคลในชุมชนทั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล เกษตรตำบล เจ้าอาวาส สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าครอบครัว ตลอดจนสมาชิกในครอบครัว ควรมีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาพิเศษบ้างไม่มากก็น้อย อย่างน้อยต้องเข้าใจปรัชญาที่ว่าทุกคนเกิดมาไม่อาจจะปกติหรือพิการ จะต้องอยู่ร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ไม่มีการแบ่งแยก ไม่มีการแบ่งชนชั้น ไม่แยกเด็กพิการออกไปเรียนในโรงเรียนพิเศษ ควรให้เขาเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันในชุมชน เขาจะได้เจริญเติบโตเป็นสมาชิกที่มีค่าของสังคมต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการแนะนำ ให้ข้อมูล การประชุม อบรม สัมมนา เพื่อให้ชุมชนเข้าใจ และจะได้ร่วมมือกันหาทางช่วยเหลือเด็กที่ความต้องการพิเศษทางการ

ศึกษา ผู้ปกครองเป็นผู้ที่เลี้ยงดูใกล้ชิดมากที่สุด จึงเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียนได้ดีที่สุด ศึกษานิเทศก์ จะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการศึกษาพิเศษ สามารถให้คำแนะนำแก่โรงเรียนได้ ความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา หรือจิตแพทย์ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ส่วนมากมิได้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ ความร่วมมือจากบุคคลเหล่านี้ การช่วยเหลือไม่ควรเป็นไปบนพื้นฐานความสมัครใจ ควรเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรดังกล่าว ซึ่งถ้าจะให้ได้ดี ควรกำหนดหน้าที่ไว้ในกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของแต่ละกระทรวง เพื่อที่จะได้ดูแลช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ ให้เขาเติบโตขึ้นมาในสังคมและได้รับการพัฒนาการเรียนรู้และสามารถช่วยเหลือตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างคนปกติทั่วไป

องค์ประกอบที่ 4 การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และการประชาสัมพันธ์ (Management of Budgeting, Building, Environment, and Public relation) มี 8 ตัวแปรพร้อม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .531 - .810 ประกอบด้วย โรงเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการบริหารจัดการเรียนร่วม และมีการจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในโครงการจัดการเรียนร่วม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิติมา ปรีดีติลล (อ้างถึงใน เดช ดอนจันทร์โคตร, 2550 : 19) กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงบประมาณของโรงเรียนเกี่ยวกับ การวางแผนการเงินในโรงเรียน การคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการเงินโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อการได้มาหรือการจ่ายไปซึ่งเงินของโรงเรียน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ รายได้ของประชาชนในท้องถิ่น การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของโรงเรียนโดยส่วนรวม เช่น ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของโรงเรียน การควบคุมการดำเนินการทางการเงิน เพื่อให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ระบบบัญชีและวิธีการต่าง ๆ ในการตรวจสอบเงินและสินทรัพย์ของโรงเรียน และการจัดการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักการเศรษฐศาสตร์ หลักการทางบริหารรวมทั้งหลักการคลังทั่วไป สำหรับการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายใน ภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนร่วมเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานแก่โรงเรียนในสังกัด เกี่ยวกับ การเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมซึ่งโรงเรียนต้องจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อความสะดวกและเหมาะสมกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การเตรียมห้องเรียน มุมวางเครื่องใช้ และอุปกรณ์ อาจจำเป็นต้องจัดสร้างหรือดัดแปลงให้เหมาะสม เช่น พื้นควรปูด้วยกระเบื้องยาง ทำทางลาด ราวจับในห้องน้ำ สำหรับเด็กที่บกพร่องทางร่างกาย เป็นต้น สำหรับการการจัดห้องเรียนและที่นั่ง ห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นชั้นเรียนพิเศษเฉพาะ หรือห้องเรียนร่วม ควรเป็นห้องที่ไม่มีเสียงรบกวน หรือมีน้อยที่สุด ไม่ควรจัดห้องอยู่ติดถนนหรือห้องดนตรีและรูปแบบการจัดห้องเรียน จัดเหมือนจัดห้องเรียนปกติ คือจัดให้มีโต๊ะครู ควรสะดวกในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และสามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนได้ กระดานดำจัดไว้หน้าห้องเรียน ป้ายนิเทศ แผนภูมิ แผนที่ ติดไว้ตามผนังห้องเรียน โต๊ะเรียน เก้าอี้ควรเหมาะสมกับวัยของเด็ก จัดให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ตู้เอกสาร คุ่มือครู สื่ออุปกรณ์ แฟ้มข้อมูลประจำตัวเด็ก และแบบ

ประเมินความก้าวหน้า อีกทั้งควรจัดชั้นเรียนให้มีที่ว่างในการประกอบกิจกรรม และที่ว่างสำหรับเด็กพิการทางกายเคลื่อนไหวสะดวก นอกจากนี้ควรจัดให้มีห้องฝึกพูด หรือห้องเสริมวิชาการด้วย นอกจากนี้โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วมอย่างทั่วถึงและชัดเจนจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบและสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชนเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมให้มีคุณภาพต่อไป

เมื่อมีการพิจารณาถึงสภาพความเป็นจริงที่โรงเรียนได้รับงบประมาณจัดสรรสำหรับการจัดการศึกษาพิเศษ สำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมนั้นไม่น้อยมากหรือแทบจะไม่มีเลย แม้กระทั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเอง ก็ไม่มีงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ซึ่งจะเห็นได้จากการจัดอบรมเรื่องการคัดกรองนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดอบรมให้กับครูได้เพียงปีละหนึ่งครั้ง ๆ ละไม่เกินหนึ่งคนต่อหนึ่งโรงเรียน ซึ่งต้องใช้เวลาหลายปีที่สามารถอบรมให้ครูได้ครบทุกคน และหากมองไปถึงการอบรมครูเรื่อง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เทคนิคการสอน การวัดผลประเมินผล หรือการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม สื่อเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์หรือความช่วยเหลืออื่นใดในการจัดการศึกษาพิเศษด้วยแล้วแทบจะไม่มีหรือมีแต่น้อยมากไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จได้ ฉะนั้นภาระอันนี้หากผู้บริหารไม่มีความมุ่งมั่นหรือมีการแสวงหางบประมาณหรือความช่วยเหลืออื่นใดจากภายนอกที่จะมาช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมด้วยแล้วนับว่าเป็นเรื่องยากที่จะทำให้การบริหารจัดการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยเฉพาะด้านอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ควรเอื้ออำนวยต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่จะเรียนร่วมในโรงเรียน รวมทั้งต้องจัดสิ่งที่เป็นอันตรายแก่เด็กทุกชนิด ห้องเรียนไม่จำเป็นต้องมีห้องพิเศษ แต่ต้องพิจารณาเด็กที่เข้าเรียนร่วม ควรมีห้องละ 1-2 คน แต่ถ้ามีมากควรจัดเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียน และมีครูการศึกษาพิเศษประจำ ถ้าจำเป็นต้องใช้ห้องเรียนเพิ่ม ควรห่างจากสิ่งรบกวนมากที่สุด ในส่วนของเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ถ้าเด็กบกพร่องไม่มากนักไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์เพิ่ม สามารถใช้ทุกอย่างได้ เช่นเดียวกับเด็กปกติ ครูการศึกษาพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล (Supervision , Monitoring, Evaluation, and Reporting) มี 7 ตัวแปรร่วม และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .526 - .718 ประกอบด้วย หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่ครูผู้สอนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และนำผลการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2558) กล่าวคือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เป็นขั้นตอนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการ

พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพราะจะทำให้ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้เกี่ยวข้องทราบผลการดำเนินการจัดการเรียนร่วมว่ามีปัญหาอุปสรรคและเหมาะสมเพียงไร อีกทั้งผลจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการช่วยเหลือแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานการเรียนร่วมที่กำหนดไว้ ในการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แต่จะมีความแตกต่างกันในเรื่องจุดเน้นและบทบาทในการดำเนินการ โดยเฉพาะการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการนิเทศมุ่งเน้นการสนับสนุนช่วยเหลือ ติดตาม และตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการเรียนร่วมที่กำหนดไว้ จะเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้นิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด ขณะที่การประเมินผลที่เป็นการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจะเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนร่วมให้บรรลุและยกระดับมาตรฐานการเรียนร่วมให้สูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้จากการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลจากหน่วยงานต้นสังกัด ก็สามารถสะท้อนถึงความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมของสถานศึกษาได้เช่นกัน ข้อมูลที่มาจากทั้งสองแหล่ง สามารถใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งสามารถนำไปปรับปรุงเพื่อรองรับการประเมินจากภายนอกได้ ฉะนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผล ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นไม่น้อยไปกว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ หากมีการมองลึกลงไปจริง ๆ ถึงการนิเทศติดตามการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนทั้งการนิเทศจากภายในโดยผู้บริหารหรือการนิเทศจากภายนอกโดยศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากศูนย์การศึกษาพิเศษหรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ไม่สามารถปฏิบัติการนิเทศได้ครบทุกกระบวนการส่งผลให้ผู้บริหารขาดซึ่งข้อมูลการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมที่ครบถ้วนและแท้จริง มีโรงเรียนอีกหลายโรงที่ไม่ได้รับการนิเทศติดตามทั้งจากการนิเทศภายในและการนิเทศจากภายนอกหรือมีการนิเทศติดตามแต่ไม่มีการแจ้งข้อมูลหรือผลการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป แต่ทั้งนี้ก็มีโรงเรียนอีกหลายโรงที่มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมและประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการเรียนร่วม สามารถเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ ฉะนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องใช้กระบวนการนิเทศในการติดตามผลการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม โดยมีกระบวนการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ตามที่ สงัด อุทรานันท์ (2530) กล่าวไว้ 5 ขั้นตอน เรียกว่า “PIDER” ซึ่งผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในกระบวนการนิเทศได้ ดังนี้ 1) การวางแผน (P-Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น 2) ให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และเมื่อมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง 3) การดำเนินการนิเทศ (Doing-D) ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (ครู) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการ

นิเทศ (ผู้บริหาร) 4) การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing-R) เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหาร ซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ และ 5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศนำผลการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล สมควรที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจ หรือได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดไปแล้ว ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ สมควรที่จะต้องวางแผนร่วมกันวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา หลังใช้วัตรกรรมด้านการเรียนรู้เข้ามานิเทศ ทั้งนี้ อาจเกี่ยวข้องไปถึงปัจจัยการบริหารจัดการเรียนร่วมด้านการพัฒนาผู้บริหาร การพัฒนาครู และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การบริหารจัดการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 คุณภาพผู้บริหาร (Administrator's Quality) มี 5 ตัวแปรพร้อม และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .549-.599 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมีวุฒิและประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม สามารถพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการจัดการเรียนร่วม การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และระบบการให้บริการที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานโครงการเรียนร่วม มีการจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2558) ที่กล่าวถึงผู้บริหารว่ามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งกระตุ้นส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน และใช้กระบวนการวิจัยในการการเรียนรู้ จัดประชุมสัมมนาหรือส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้บริหารควรแสวงหาและประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่นและแหล่งวิทยาการในชุมชน เพื่อระดมทรัพยากร และใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการท้องถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและตามความสนใจของผู้เรียน การปฏิรูปการศึกษามุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษา พัฒนาทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA) บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนและการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการเรียนร่วมด้วยแล้วต้องใช้เวลาในการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นหลายเท่าเพื่อให้การบริหารจัดการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ

สิ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้การบริหารจัดการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จและก่อให้เกิดบรรยากาศแบบ Child Centered ก็คือ ต้องสร้างบรรยากาศการบริหารแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มุ่งผลลัพธ์ที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก จัดให้มีระบบการประเมินผู้เรียนที่เน้นการประเมินจากสภาพจริง ทั้งการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยการสังเกตพฤติกรรม ความประพฤติ การร่วมกิจกรรมการทดสอบควบคุมผู้ปกครองกระบวนการเรียนการสอนและประกาศนโยบายคุณภาพที่มุ่งส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานของครูที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการสอนใหม่ และนำไปสู่การประเมินผลการปฏิบัติงานและการประเมินมาตรฐานวิชาชีพครูในอนาคตต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพดีเพียงใดนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยการเตรียมการวางแผนให้รอบคอบชัดเจนต่อการปฏิบัติ ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติหลังจากทราบนโยบายจากส่วนกลาง แนวปฏิบัติ ควรจัดทำเป็นเอกสาร หรือคู่มือเสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทุกประเภทเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและมีทิศทางเดียวกัน มีโครงการและระบบการให้บริการที่ชัดเจน สร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนแก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 7 การคัดกรองเด็ก (Screening of Children) มี 4 ตัวแปรพร้อม และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .513-.620 ประกอบด้วย โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองเด็กและจัดประชุมวางแผนการคัดกรองเด็กร่วมกัน มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษาพิเศษ โดยที่หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการจัดประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดแยกเด็กให้ครูครบทุกคนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Booth และ Hawkins (2005) ได้กล่าวไว้ว่า การคัดแยกและการวินิจฉัยเป็นขั้นตอนที่ครูทำการจัดประเภทเด็กด้วยการคัดแยก การคัดแยกเป็นการระบุว่าเด็กมีลักษณะแตกต่างจากเด็กอื่นอย่างไร หากจัดประเภทได้จะทำให้ช่วยเหลือเด็กได้สะดวกขึ้น และมีประโยชน์ในการจัดแผนการให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า จะสอนแยกจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้ อาจทำการวินิจฉัยด้วย สำหรับการวินิจฉัย เป็นการพิจารณาลักษณะของเด็กในแนวลึกโดยละเอียดว่าเขามีปัญหาอย่างไร จะได้หาทางช่วยเหลือได้โดยละเอียด ในการเลือกเด็กควรพิจารณาลักษณะความบกพร่องของเด็กลงไปถึงขั้นวินิจฉัย จึงจะสามารถช่วยเหลือเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การคัดแยกเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เมื่อพิจารณาว่าเด็กคนนี้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แล้วยังไม่เพียงพอต่อการวางแผนให้ความช่วยเหลือ เพราะเด็กกลุ่มนี้มีความบกพร่องหลายระดับหลายด้านและแต่ละด้านอาจไม่เท่ากัน ต้องศึกษาให้ลึกลงไปว่าเขามีปัญหาในการอ่านมากกว่าการเขียนหรือการเขียนมากกว่าคณิตศาสตร์ เป็นต้น การคัดและการวินิจฉัยเด็กนี้จะนำไปสู่การวางแผนให้ความช่วยเหลือเด็กได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

จะเห็นได้ว่า การดำเนินการคัดกรองเด็กเป็นจุดเริ่มต้นและมีความสำคัญที่สุดใน การจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเรียนร่วม เพราะหากครูไม่สามารถคัดกรองนักเรียนหรือคัดแยก ได้ว่านักเรียนแต่ละคนมีความบกพร่องด้านใด ครูก็ไม่สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนและดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามสภาพปัญหาและความบกพร่องของนักเรียนแต่ละคนได้ ทั้งนี้การที่ครูจะสามารถ คัดกรองนักเรียนได้นั้น ครูต้องผ่านกระบวนการอบรมตามหลักสูตร จึงจะสามารถคัดกรองนักเรียน และสามารถรับรองแนวโน้มว่านักเรียนมีความบกพร่องแต่ละประเภทได้ และในสภาพความเป็นจริง โรงเรียนก็มีครูน้อยมากที่ผ่านการฝึกอบรมเรื่องการคัดกรองนักเรียนเพราะเขตพื้นที่การศึกษาเองก็ไม่สามารถจัดอบรมให้กับครูทุกคนได้ ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาเองสามารถจัดอบรมเรื่องการคัดกรองเด็ก ให้กับครูได้ปีละหนึ่งครั้ง ๆ ละหนึ่งคนต่อหนึ่งโรงเรียนเท่านั้นเพราะติดขัดด้วยงบประมาณ ด้วยเหตุนี้ หากผู้บริหารรอเพื่อที่จะให้เขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเรื่องการคัดกรองนักเรียนให้กับครูนั้น แล้วเรา ต้องใช้เวลานานเท่าไรจึงจะสามารถจัดอบรมให้กับครูทุกคนได้ ฉะนั้นเป็นเรื่องที่ผู้บริหารทุกระดับควร คิดและควรวางวิธีที่จะจัดอบรมเรื่องการคัดกรองนักเรียนหรือแม้กระทั่ง เรื่องการจัดทำแผนการจัดการ ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เทคนิควิธีการสอน การวัดผล ประเมินผลหรือความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมก็มีความ จำเป็นทั้งสิ้น ที่สำคัญถึงแม้ว่าครูจะมีความรู้ความสามารถในการคัดกรองนักเรียนหรือมีความรู้ใน กระบวนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมแต่หากครูไม่นำความรู้หรือข้อมูลที่มีไปใช้ให้เกิด ประโยชน์กับนักเรียนแล้วก็ไม่มีความหมายอันใดที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน เรียนร่วมประสบผลสำเร็จได้ สอดคล้องกับ สมพร หวานเสร็จ (2543) ที่กล่าวไว้ว่า การคัดแยกเด็ก พิการตามประเภทความพิการ เพื่อส่งต่อเข้าห้องเรียนร่วม การใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร การ จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนร่วม สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอนของครูผู้สอนเรียนร่วม แนว ทางการวัดและประเมินผลเด็กพิการเรียนร่วมและการจัดกิจกรรมเสริม เพื่อช่วยเหลือการเรียนของ เด็กพิการที่เรียนร่วม ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เทคนิค วิธีการและประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กแต่ละประเภท ทำให้ครูขาดความมั่นใจในการสอนเด็กพิเศษ อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลประเมินผล การเลื่อนชั้น ครูผู้สอนบางส่วนไม่ยอม สอนเด็กพิเศษเรียนร่วม ปล่อยให้ตามยถากรรม หรือมอบให้ครูการศึกษาพิเศษสอนคนเดียว ครูผู้สอน ส่วนหนึ่งมีภาระงานในโรงเรียนมาก ทั้งสอนประจำ ประจำวิชา งานโครงการต่างๆ ไม่ค่อยมีเวลาและ พัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลตามหลักการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการมีเด็กหลายประเภทเป็นภาระ หนักในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จึงไม่สามารถดำเนินการพัฒนาเด็กได้เท่าที่ควร ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญและวางแผนในการพัฒนาครูในลำดับต่อไป

องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาครู (Teacher Development) มี 3 ตัวแปรพร้อม และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .541 - .718 ประกอบด้วย สฟป./ศูนย์การศึกษาพิเศษและ โรงเรียนมีการจัดประชุมอบรมสัมมนาครูทุกคนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างสูงสุด สอดคล้อง กับหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2558) ที่กล่าวถึง การพัฒนาครูมีอาชีพด้านการศึกษาพิเศษว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียนจะมีนักเรียนที่มีความ

ต้องการจำเป็นพิเศษรวมอยู่ในชั้นเรียนด้วย ซึ่งครูผู้สอนที่เป็นครูมืออาชีพต้องจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย ครูต้องรู้จักเด็กทุกคน โดยวิธีการประเมินความสามารถและความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคลมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องตามสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล ออกแบบการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยวิเคราะห์ภาระงานและจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถจัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการแก้ปัญหาให้นักเรียนโดยใช้งานวิจัยเป็นฐานในการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล และครูจะต้องมีความสามารถในการประสานงานกับเครือข่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคลด้วย

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสังคมได้ตั้งความคาดหวังไว้กับครูสูงแม้กระทั่งผู้บริหารเองก็เช่นกันว่าครูจะต้องเป็นคนดี ทำงานดี สอนดี สามารถพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมก็เช่นเดียวกัน ทั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนได้วางแผนในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อครูจะได้นำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนาการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ แต่มีปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ผู้บริหารจะลืมเสียมิได้คือการพัฒนาครูในด้านเจตคติให้การยอมรับการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับนักเรียนเรียนร่วมซึ่งมีความสำคัญมากกว่าด้านความรู้ความสามารถของครูเสียอีก ความสำเร็จของเด็กคนหนึ่ง ซึ่งเกิดจากครูผู้เป็นที่พึง ผู้ให้โอกาสด้วยความเมตตา นำทางเธอไปในหนทางที่ถูกต้อง จนกลายเป็น คนที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ และถ้าหากครูรู้สึกท้อแท้ ห่อเหี่ยว ไม่มีแรง ไม่มีกำลังใจที่จะสอนเด็ก ผู้บริหารจะต้องช่วยสนับสนุนให้ครูทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ เต็มกำลังความสามารถ ผู้ปกครองของเด็ก พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ชุมชน องค์กรต่างๆ ไม่ให้การสนับสนุน ครูจะทำหน้าที่ฝ่ายเดียวได้อย่างไร สอดคล้องกับ Reynolds and Birch (1997) ที่กล่าวว่า องค์กรประกอบที่จะทำให้การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติประสบผลสำเร็จผู้บริหารต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ครูต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกันอย่างดี ระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับครูปกติ หากครูที่สอนเด็กปกติ มีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางโรงเรียนควรหาทางแก้ไข ครูผู้สอนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วม มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา ควรมีความตั้งใจในการสอน ควรมีการวางแผนการสอนอย่างรอบคอบ ควรจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียนควรมียืดหยุ่นตามจำนวนและความต้องการของเด็ก จัดอบรมครูปกติให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ ใช้แหล่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วมในโรงเรียนและการเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนทั้งนี้การพัฒนาครูถือเป็นปัจจัยการบริหารจัดการเรียนร่วมที่สำคัญในการช่วยเหลือให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างสูงสุด

2. กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ

ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย วิทยาลัยฯ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้และกลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

การจัดทำกลยุทธ์หรือแผนที่ยุทธศาสตร์ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำ วิทยาลัยฯ พันธกิจ และเป้าประสงค์นั้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2553) กล่าวว่ากลยุทธ์หรือแผนที่ยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับบุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทาง ความเชื่อมโยงและเป็นเหตุเป็นผลของยุทธศาสตร์ที่จะใช้ในการดำเนินงานขององค์กร ดังนั้น การจัดทำยุทธศาสตร์จึงมีความเชื่อมโยงกับการจัดทำวิทยาลัยฯ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของหน่วยงานซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิทยาลัยฯ พันธกิจและเป้าประสงค์ของการบริหารจัดการเรียนร่วมไว้ เพื่อเป็นตัวกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จต่อไป โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ในรูปแบบเชิงบูรณาการไว้ 3 ด้านด้วยกัน คือ กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ และกลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ประกอบด้วย การพัฒนาผู้บริหาร

การพัฒนาครู การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์และการนิเทศ ติดตามประเมินผลและการรายงานผล ทั้งนี้สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการใน ทศวรรษที่ สอง (พ.ศ.2552-2561) เรื่องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดย ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในสถานศึกษาควรเข้าใจความแตกต่างในการที่จะทำให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนร่วมได้ตามกฎหมายอย่างแท้จริง ครูต้องเข้าใจและยอมรับวิธีการจัดการศึกษา แบบเรียนร่วมเพื่อเป็นการประกันว่าจะจัดตั้งให้สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของการเรียนรู้ รวมถึงจะ ได้ รับการสนับสนุนในทุกๆ ด้าน ฉะนั้นการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเรียนร่วม อย่างมีคุณภาพได้นั้น การบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบจึงเป็นกระบวนการที่ต้อง ดำเนินการอย่างเข้มแข็งภายใต้นโยบายสถานศึกษาที่ชัดเจน การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจะ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และสามารถพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพต่อไป กระทรวงศึกษาธิการ (2558) แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมในสภาพ ความเป็นจริงของโรงเรียนในปัจจุบันมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความพร้อม และบริบทของโรงเรียน โรงเรียนที่มีระบบการบริหารจัดการที่ดีก็สามารถขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมให้ ประสบผลสำเร็จและมีแนวปฏิบัติงานที่ดีสามารถเป็นตัวอย่างหรือเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ปฏิบัติตามได้ เช่น การขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารซึ่งในสภาพความเป็นจริงโรงเรียนโดยทั่วไป การพัฒนาผู้บริหารให้มีวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วม มีน้อยมากหรือมีก็พัฒนามานาน มากแล้ว (เกิน 10 ปี) ส่งผลให้ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนร่วม ไม่มีการวิเคราะห์/ สังเคราะห์ข้อมูล (SWOT) มาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนร่วม ขาดการกำหนดวิทยาลัยฯ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน และโดยมาก โรงเรียนดำเนินการเฉพาะการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนร่วม ซึ่งมีไว้แต่ไม่ค่อยมีการ ดำเนินงานอย่างจริงจัง ขาดการประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันทั้งบุคลากรในโรงเรียนและ

หน่วยงานภายนอก ในการพัฒนาการบริหารจัดการให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัย ซึ่งพบว่า ในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหาร ควรขับเคลื่อนในประเด็นต่าง ๆ เช่น พัฒนาผู้บริหารให้มีวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารมีการวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนร่วม แสวงหายุทธศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จได้อย่างเท่าเทียมบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการและระบบการให้บริการที่ชัดเจนผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนแก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ประการสำคัญ ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ครู ทีมงานและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน เน้นการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม สำหรับการพัฒนาคูณอกเหนือจากการอบรมพัฒนาคูณและการค้นคว้าด้วยตนเองแล้ว จัดโรงเรียนจำเป็นต้องจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อด้านการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542) ที่กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องมีครูการศึกษาพิเศษ ถ้าจะจัดกิจกรรมการเรียนร่วมสำหรับเด็กประเภทใด ควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาในการสอนเด็กประเภทนั้น หรือมีความรู้และประสบการณ์ในการสอนเด็กประเภทนั้น ด้านการบริหารงบประมาณ โรงเรียนจำเป็นต้องขออนุมัติความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารจัดการเรียนร่วมและจัดสรรงบประมาณตามแหล่งที่มาของเงิน ใช้จ่ายเงินตามแผนงาน โครงการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมตามแผนปฏิบัติการประจำปี จัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนร่วม โรงเรียนใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการ มีการติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ สำหรับด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์ โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน โรงอาหาร อาคารเอนกประสงค์ อาคารวิชาชีพ ห้องส้วม ว่ามีความปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเพียงพอกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม จัดเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเช่นห้องเรียน ห้องบริการ ห้องน้ำห้องส้วม ทางลาด ราวบันได เป็นต้น จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ต่างๆภายในโรงเรียน รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วมเพื่อให้นักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท เข้าถึงและรับบริการได้อย่างเหมาะสม และ จัดให้มีสื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ และมุมเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเรียนร่วมเข้ารับบริการได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สดศรี สุทธการ (2547) ที่พบว่า สภาพของโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประสบความสำเร็จ คือโรงเรียนมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ บุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ตลอดถึงผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุน อีกทั้งโรงเรียนได้รับการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การบริหารจัดการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารควรมีความตระหนักและแสวงหาปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จไม่ว่าจะเป็นความพร้อมทั้งคน (Man) เงินงบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ (Management) เพื่อที่จะช่วยเหลือให้

การบริหารจัดการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จสามารถพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามความพร้อมและศักยภาพของแต่ละคน

2.2 กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การคัดแยกเด็ก การบริหารงานวิชาการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2558) ที่กล่าวถึง การปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยเน้นปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เป็นสำคัญนอกจากนี้ยังกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ซึ่งต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีการปรับหลักสูตร ปรับเนื้อหา ปรับวิธีสอน ปรับสื่อการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในระหว่างการเรียนการสอน การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดสอบและสอดคล้องกับแนวคิดของ Desai (2007) ได้กล่าวถึงการจัดหลักสูตรโดยการนำความสามารถของเด็กเป็นตัวตั้งและครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จโดยมีการปรับเนื้อหาในหลักสูตร ปรับและดัดแปลงสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีฯ วิธีการสอนและความช่วยเหลือ สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน กระบวนการประเมินผลและรายงานผลเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะและความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยโรงเรียนได้ดำเนินการในการคัดกรองเด็ก เริ่มจากหน่วยงานต้นสังกัดมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดกรองเด็ก โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ แต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองเด็ก และมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดกรองเด็กร่วมกัน หากพบความพิการหรือความบกพร่องอาจมีการส่งต่อหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามลักษณะความพิการหรือความบกพร่องที่พบ สำหรับด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมมือการทำงานวิชาการร่วมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิลป์ชัย อ่องตระกูล (2553) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการ การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารตัดสินใจเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยให้เป็นไปตามความต้องการและความคาดหวังของท้องถิ่นโรงเรียนควรทำหน้าที่ กำกับสนับสนุนและส่งเสริมผู้บริหารโรงเรียนให้จัดการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตร นโยบายและเกณฑ์ที่กำหนดให้ประสิทธิภาพ ควรมีการนิเทศประเมินผลการดำเนินงานและประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมต่อไป

2.3 กลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จได้จะต้องประกอบด้วยความร่วมมือและการทำงานจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ ความเข้าใจในการประสานงานและความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน การมีส่วนร่วมของเครือข่าย บทบาทของท้องถิ่น บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา บทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษหน่วยงานสนับสนุนการเรียนร่วม เพื่อให้การจัดการเรียนร่วมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2558) และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดไว้ว่าคนพิการจะต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เสมอภาค มีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค ขณะเดียวกันเพื่อให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิและโอกาสในการพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วมของครอบครัว ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ต้องร่วมกันสร้างความมั่นใจให้กับเด็กในการที่จะเข้าไปเรียนร่วมทั้งสิ้นเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกในครอบครัว ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและลำดับความสำคัญของปัญหาและมีแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกันอย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 อันประกอบด้วย วิทยาลัยฯ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ และกลยุทธ์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นวิธีการหรือเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาซึ่งเด็กสามารถเป็นผู้เลือกโรงเรียน ไม่ใช่โรงเรียนเป็นผู้เลือกเด็ก โรงเรียนและครูจะต้องปรับหลักสูตร การประเมินผลเพื่อตอบสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนแต่ละคน โดยความร่วมมือจากผู้ปกครองหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรึกษาหารือให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง ให้ร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำและร่วมมือกับโรงเรียนในการช่วยเหลือให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ สอดคล้องกับ บุญช่วย สุทธิรักษ์ และอเนกพงษ์ ธรรมาวิวัฒน์ (2557) กล่าวว่า การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เน้นการให้ความสำคัญกับการใช้ชุมชนเป็นฐานของการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เข้าถึงความรู้ในทางตรงได้โดยง่าย ฝึกให้คิดเป็น ทำเป็น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างเป็นระบบตลอดกระบวนการ เพื่อให้เกิดจิตสำนึกร่วมในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ ครรชิต พุทธิโกษา (2554) ได้ให้แนวคิดเบื้องต้นว่า การพัฒนาชุมชนต้องตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็นที่แท้จริงของชุมชน การพัฒนาชุมชนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ เน้นให้สมาชิกชุมชน รู้จักคิดวิเคราะห์ ด้วยเหตุด้วยผล และใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา พัฒนาศักยภาพคนของชุมชนในด้านต่าง ๆ และเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ให้ประสบผลสำเร็จตาม วิทยาลัยฯ พันธกิจ และเป้าประสงค์ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสและมีพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพรายบุคคลโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง” ภายใต้พันธกิจ 3 ประการคือ 1) บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสอย่างแท้จริง 2) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพรายบุคคล เน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และ 3) สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ 3 ประการคือ 1) โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อให้โรงเรียนได้พัฒนาเป็นโรงเรียนต้น

แบบอย่างน้อยตำบลละหนึ่งโรงเรียน 2) โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถพึ่งพาตนเองได้ และ 3) โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งนี้การบริหารจัดการเรียนร่วมมุ่งเน้นที่การจัดการเรียนการสอนเพื่อที่เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อขจัดการแบ่งแยกทางสังคม สร้างความยุติธรรมในสังคม ส่งเสริมการดำรงชีวิตร่วมกันเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำผลการวิจัยไปพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วม โดยเฉพาะผู้บริหารและครูโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

1.1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาระดับปฐมวัยพื้นฐานอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความพิการหรือความบกพร่องอย่างทั่วถึง

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อของบประมาณหรือความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน

1.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดในการจัดอบรมพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนเรื่องการคัดกรองนักเรียน เรื่องการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เทคนิควิธีการสอน การวัดผลประเมินผลหรือความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนครบทุกคนหรือให้ได้มากที่สุด

1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนนำผลการวิจัยไปใช้ในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนโดยประสานความร่วมมือในการระดมทรัพยากรสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วม

1.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนประสานกับเขตพื้นที่การศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียนเรื่องการคัดกรองนักเรียน เรื่องการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เทคนิควิธีการสอน การวัดผลประเมินผลหรือความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้ครบทุกคน

1.3.3 ครู บุคลากรของสถานศึกษานำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมที่แตกต่างและทันสมัย

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยหรือรูปแบบการบริหารงานวิชาการและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม

2.3 ควรศึกษาวิจัยถึงรูปแบบการพัฒนาเจตคติของครูในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม

2.4 ควรศึกษาวิจัยถึงรูปแบบการพัฒนาการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อการบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บรรณานุกรม

- กรมประชาสัมพันธ์, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพคนพิการ. พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534. ม.ป.ท: ม.ป.ป.
- กรมวิชาการ. (2541). รายงานการวิจัยการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวศึกษาของไทยในทศวรรษหน้าที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษากกรมวิชาการ.
- _____. (2549). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). รายงานการวิเคราะห์การประเมินผล การประชุมอบรมครู วิทยากรแกนนำจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ: หน่วยงานนิเทศก์. กรมฯ.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2554). แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงฯ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). การวิเคราะห์ตัวแปรพหุการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมการวิเคราะห์ตัวประกอบสำคัญการวิเคราะห์จัดกลุ่ม. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยรัตน์ เมืองสง. (2550). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินทิพนธ์การศึกษาศุภบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิ่งเพชร ส่งเสริม. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา. ปรินทิพนธ์การศึกษาศุภบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking). (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร : ชัคเชสมิเดีย.
- ครรชิต พุทธิโกษา. (2554). คู่มือการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์. (ม.ป.ท.) : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- จารุณี มณีกุล. (2551). รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในการศึกษาพิเศษ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา บุญบังการ. (2544). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

- ชนินทร์ ชุนพันธ์รักษ์. (2544). *นโยบายธุรกิจและการบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: สถาบันสวนดุสิต.
- เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ อัมพรภาค. (2550). *การศึกษาคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 และ เขต 2*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เดช ดอนจันทร์โคตร. (2550). “การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (สำเนา)
- ทวีศักดิ์ นพเกษร. (2551). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครราชสีมา: โชคเจริญมาร์เก็ตติ้ง จำกัด.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา ชูโต. (2551). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บริษัทพีริตี้โพร.
- บุญช่วย สุทธิรักษ์ และ อเนกพงศ์ ธรรมมาวิวัฒน์. (2557). *การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างยั่งยืน*. สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- บุญเลิศ เย็นคงคา. (2544). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เบญจา ชลธารนนท์. (2545). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนร่วม*. เอกสารการสอนรายวิชาการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการฝึกหัดครูสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2548). *การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปิยพร ผ่องแผ้ว. (2544). *สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การใช้สื่อการเรียนการสอนเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนนำร่อง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู*. ปริญญาวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2533). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- _____. (2539). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ไร่ไทยเพรสจำกัด.

- _____. (2541). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- _____. (2542). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: แวนแก้ว*.
- _____. (2550). *วิธีสอนเด็กสมาธิสั้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แวนแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์. (2551). *ส่วนการเรียนรวม Inclusion*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.เอ็น.ที.
- ผ่องศรี วาณิชสุภวงศ์. (2546). *เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4.)
ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 (ตอนที่ 74 ก), หน้า 1-23.
- _____. (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. (2545). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 119 (ตอนที่ 123 ก), หน้า 16-21.
- _____. (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. (2553). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 (ตอนที่ 45 ก), หน้า 1-3.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- พลที ศิริบรรณทัช. (2553). *การวิเคราะห์การศึกษาเชิงวิพากษ์ พื้นฐานการศึกษาด้าน
ประเด็นวิกฤติทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยสัมพันธ์.
- พัศตร์ผจง วัฒนสินธ์ และพลุ เดชะรินทร์. (2542). *การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชรา มั่งชม. (2540). *นโยบายธุรกิจ การบริหารเชิงกลยุทธ์*. ภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์
คณะวิทยาจัดการ. สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา. (2545). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ภาณุ ลิ้มมานนท์. (2549). *กลยุทธ์การบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่2)*. กรุงเทพฯ : นิวไต้ก
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. 2550. *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2550*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- วรวิทย์ พูลสวัสดิ์. (2549). *การสำรวจภาวะสมาธิสั้นในเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้*. ปริญญาโท
การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- วารี ธีระจิตร. (2541). *การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2547). *การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิเชียร เวลาดี. (2547). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2553). *การวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.
- _____. (2542). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีระฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.
- ศรียา นิยมธรรม. (2533). *เด็กพิเศษในโรงเรียนปกติ ในรายงานการประชุมสัมมนาศึกษานิเทศก์จังหวัดและผู้บริหารโรงเรียน เพื่อเตรียมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในปีการศึกษา 2533*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2541). *ปัญหายุ่งยากทางการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษาพิเศษคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล. (2553). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สงัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สดศรี สุทธการ. (2550). *การดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำการศึกษาพิเศษกรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสบกอน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สรรเพ็ชญ์ อินทะพันธ์. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรอบรมบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในจังหวัดพิษณุโลก*. ปริญญาโท วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). *สถาบันวิจัยและพัฒนา. รายงานการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการร่างกฎหมาย*. นนทบุรี : สถาบันวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย. (2551). *การจัดการความรู้*. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 28, 2551, จาก <http://www.ftpe.or.th>
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2542). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2540. *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เลียงเชียง.
- สุรางค์ จันทวนิช. (2554). *วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมพร หวานเสร็จ. (2543). *การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม*. ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10. ถ่ายเอกสาร.
- สหภัทร์ เจริญยศ. (2540). *การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ ของครูและผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการเรียนร่วม ในโรงเรียนวัดโพคยกับโรงเรียนราชวินิต*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2544). *การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ. บรรณกิจ.
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2544). *พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์.
- สุรินทร์ ยอดคำแปง. (2542). *สังคมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครราชสีมา: โพรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สุวิฑิตา ประสิทธิ์ธัญกิจ. (2554). *การฝึกอบรมเพื่อจัดการศึกษาให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาลเมือง ภาคตะวันออก*. ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุวัฒน์ ศิริรินทร์. (2549). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : ซี แอนด์ เอ็น.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). *กลยุทธ์การสอนคิดเปรียบเทียบ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2555). *นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2555*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.,2553
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ฉบับสรุป*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. สำนักงานฯ.
- _____. (2544). *รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในสมรรถภาพการใช้คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ปีการศึกษา 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. สำนักงานฯ.
- สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ก ระทรวงศึกษาธิการ. *คู่มือการฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2546.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552. *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สิริมา หมอนไหม. (2543). *การศึกษาพิเศษ : องค์ความรู้และกระบวนการค้น*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.

- อรพินทร์ ชูชม. *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- อัมพา นก้อม. (2550). *การศึกษาความสามารถในการอ่านคำพื้นฐานของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกมทางภาษา*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2532). *วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุบล เล่นวารี. (2542). *การบริหารและการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม*. กรุงเทพฯ: ไร่ไทย เพรส จำกัด.
- เอกชัย อภิศักดิ์กุล และทรศนะ บุญขวัญ. (2549). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Blankenship, C. and M.S. Lilly. (1981). *Mainstreaming Students with Learning and Behavior Problems*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Booth A. "Brimful of STARLITE": toward standards for reporting literature searches. *Journal of the Medical Library Association* 2006; 94: 421-429.
- Booth, T. and Black-Hawkins, K. (2005) *Developing Learning and Participation in Countries of the South: The Role of an Index for Inclusion*, UNESCO, Paris, www.csie.org.uk (accessed 27 February 2009).
- Brown, H. D. (2007). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy*. (3rd Ed.). White Plains, NY: Pearson Education.
- Certo and Peter. (1991). *STRATEGIC MANAGEMENT: CONCEPTS AND APPLICATIONS*. Singapore: McGraw-Hill Inc.
- Comrey, A.L. and Lee, H.B. (1992). *A First Course in Factor Analysis*. (2nd ed). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Corbett, J. (1998). *Special Educational Needs in the Twentieth Century : A Cultural Analysis*. Typographic Ltd. London: York House.
- Danilovic, M. and Sandkull, B. (2005). The use of dependence structure matrix and domain mapping matrix in managing uncertainty in multiple project situations. *International Journal of Project Management*, 23, 193-203.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.ijproman.2004.11.001>
- Desai, I. (2007). *Inclusive Education : Moving From Theory To Practice*. A Paper Prepared for The First National Convention on Inclusive Education. Bangkok : Srinakharinwirot University.

- Giangreco, M. (2008).(Online). *Moving Forward Inclusive Education*. Available : <http://wps.prenhall.com/wps/> . Retrieved March 12 , 2008.
- Jone, W. and Collins. A.P. (1966). *Ed Programs for V.H.C*. Washington : V.S. Government Printing Office.
- Hair.J.F.Anderson,R.E., Tatham,RL.,&Black,W.C. (1998). *Multivariate Data Analysis*. (5th ed).New Jersey: Prentice.
- Heward, W. L. (2009). *Exceptional children An introduction to special education*. Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Kaufman, M. H. in *Progress in Anatomy Vol. 1* (eds Harrison, R. J. & Holmes, R. L.). 1-34. (Cambridge University Press, 1981).
- Kasten and Clark. (2007). *Creating an Inclusive School*. (Online). Available : http://www.ascd.org/ed_topics/1995villa_ch5.html. 22 February 2013.
- Michigan Department of Education.(2008).), (Online), *Procedure for Determining the least Restrictive Environment in Accordance with the Individuals with disabilities Education Act (IDEA)*. Available : www.michigan.gov/documents .Retrieved March 25, 2008.
- Patton. J.R, Blackburn, J.M. and Fad, K.S. (1996). *Exceptional Individuals in Focus*. 6th ed. New York: Prentice-Hall, Inc.
- Reynolds, Maynarol C. and Brich, Jack. (1997). *Teaching Exceptional Children in All America's School*. Reston, Virginia: The Council for Exceptional Children.
- Robert S. Kaplan, David P. Norton. *Focusing your organization on strategy with the balanced scorecard* (แปลจาก *Focusing your organization on strategy with the balanced scorecard*). โดยพิพัฒน์ ก้องกิจกุล. (2547). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์ เปอร์เน็ท,
- Schindele, R. (1981). *Statement on Integrated Education of Handicapped Children Given at Kenya Institute for Education*. Nairobi, March 23. Mairobi, Kenya: Department of Special Education.
- Steven, J. (1996). *Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences*. (3th ed).. New Jersey: LawrenceEribaumAssociates.
- Taylor, E. J. (1997). The story behind the story: The use of storytelling in spiritual care giving. *Seminars in Oncology Nursing*, 13(4), 252 - 254.
- UNICEF.(2007). *The Right to Education of Children with Disabilities*. Licado with the Support of UNICEF. [www.siteresources worldbank.org/](http://www.siteresources.worldbank.org/).

Prince of Songkla University
ภาคผนวก
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม
2. รายนามผู้เชี่ยวชาญประชุมปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบกลยุทธ์
3. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

1. นายสมล จรรย์านุกูล
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทลุง
2. นายสมบัติ เรืองทอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดร่มเมือง
3. นายนางสาวธัญญาณี ชญาณ์ เฟ็งพรหม
ครูโรงเรียนประชารัฐบ่ารุง 2
4. ดร.ปัญญา ศรีลารักษ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปรางแก้ว
5. นางสมจิตร สลักศรี
ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้เชี่ยวชาญประชุมปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบกลยุทธ์

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนพระราชวังบวร 2
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ
2. ครูโรงเรียนพระราชวังบวร 2
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลควนขนุน
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ
4. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขากรอย
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
5. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกเฒ่า
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
6. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเลียบ
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
7. ครูโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
8. ครูโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
9. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกำแพงเพชร
โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
10. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนไส
โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
11. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง
โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
12. ครูโรงเรียนวัดโคกสमानคุณ
โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์

1. นางสาวลักษณ สวัสดิโกมล
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร
2. นายณัฐพงศ์ บำรุง
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. นายวัฒน์ชัย แสงศักดิ์ดา
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. นายวิสัน สุขมะมะโน
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทลุง
5. ว่าที่ พ.ต.สันหัต สัตยาอุทัย
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา
6. ดร.ถาวร เสงี่ยมเอียด
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
7. ดร.มนต์ทิวา ไชยแก้ว
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหริ่งงาม และอาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์และคัดกรองตัวแปร

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์และคัดกรองตัวแปร การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
1	โรงเรียนเตรียมความพร้อมนักเรียนเรียนร่วมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล	1	1	1	0	1	4	1	คัดไว้
2	ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะความพิการให้นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จักและให้การยอมรับนักเรียนเรียนร่วม	1	1	1	0	1	4	1	คัดไว้
3	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
4	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
5	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะพื้นฐานการทำงานอาชีพ	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
6	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
7	ครูส่งเสริมเพื่อนนักเรียนที่เป็นนักเรียนปกติ ให้การยอมรับการร่วมกิจกรรม กับนักเรียนเรียนร่วม	1	1	1	0	1	4	1	คัดไว้
8	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
9	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมี เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
10	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มี คุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
11	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้าน ต่างๆได้ดี	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
12	โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วม	1	1	0	0	1	3	2	ตัดไว้
13	สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดประชุมครูทุกคนเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	1	1	1	0	1	4	1	ตัดไว้
14	สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดอบรมสัมมนาให้ครูทุกคน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	1	1	1	0	1	4	1	ตัดไว้
15	สพป./โรงเรียนส่งเสริมสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพ ให้กับครูการศึกษาพิเศษ	1	0	0	0	1	2	3	ตัดออก

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
16	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการสนับสนุนในการศึกษาต่อและหรือศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
17	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้สอดคล้องกับนักเรียนเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
18	แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
19	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
20	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดเนื้อหาและกิจกรรมในการพัฒนานักเรียนเรียนร่วม ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้เป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
21	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดหา ผลิตสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
22	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนผลิตนวัตกรรมสำหรับนักเรียนเรียนร่วม	1	0	0	1	0	2	3	ตัดออก
23	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดหาและใช้เทคโนโลยีสำหรับนักเรียนเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
24	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	1	0	1	1	4	1	ตัดไว้
25	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเทคนิคการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
26	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล	1	1	0	1	1	4	1	ตัดไว้
27	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
28	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
29	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการบันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
30	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรับพฤติกรรมและจดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
31	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
32	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้เทคนิควิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับความบกพร่องของเด็กนักเรียนเรียนร่วมแต่ละคน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
33	การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครูและผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
34	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้การวัดผลประเมินผลในการวางแผน/ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	0	1	1	1	1	4	1	ตัดไว้
35	ครูจัดกิจกรรมจำลองสถานการณ์การเป็นนักเรียนพิการเพื่อเข้าใจถึงความคับข้องใจความไม่สะดวกและความลำบากของเพื่อนพิการ	0	1	0	0	1	2	3	ตัดออก

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
36	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
37	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
38	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
39	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	0	1	1	1	1	4	1	ตัดไว้
40	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงวิทยฐานะและความก้าวหน้าในวิชาชีพ	0	1	0	0	1	2	3	ตัดออก
41	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนส่งเสริมนักเรียนในการประกวดศิลปหัตถกรรมนักเรียนเรียนร่วม	1	0	0	1	0	2	3	ตัดออก

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
42	ผู้บริหารโรงเรียนควรมีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ด้าน การศึกษาพิเศษ	1	0	1	1	1	4	1	ตัดไว้
43	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้ หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
44	ผู้บริหารโรงเรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการ เรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
45	ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธ กิจในการปฏิบัติงานของโครงการเรียนร่วมและระบบ การให้บริการที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
46	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการการบริหาร จัดการเรียนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
47	โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาเพื่อการเรียน การสอนนักเรียนเรียนร่วม	1	0	1	1	1	4	1	ตัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
48	โรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อ ขอรับการสนับสนุนและความร่วมมือในการจัดการเรียน ร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
49	บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
50	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการ บริหารจัดการเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
51	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในการจัด การศึกษาแบบเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
52	โรงเรียนจัดทำระบบบัญชีและการตรวจสอบเพื่อ นำเสนอต่อคณะกรรมการการบริหารจัดการเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
53	สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการเตรียมความพร้อมด้าน ความรู้หรือเจตคติให้กับ ผู้บริหาร ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
54	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
55	คณะกรรมการคัดแยกเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการ คัดแยกเด็กร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
56	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจัยคัดแยกเด็ก	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
57	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วมอย่างทั่วถึงและชัดเจน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
58	โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
59	ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษของโรงเรียนมีการปรับปรุงอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
60	โรงเรียนจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
61	โรงเรียนจัดให้มีสถานที่ที่สามารถจะส่งต่อหรือรับเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม เข้ารับบริการได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
62	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรเฉพาะความพิการ หรือความบกพร่องที่ไม่สามารถปรับใช้กับหลักสูตรปกติได้	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
63	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติม สอนทักษะที่จำเป็น ให้แก่เด็กพิการ เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับ สภาพแวดล้อม ทักษะการเคลื่อนไหว และทักษะการ ดำรงชีวิต เป็นต้น	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
64	โรงเรียนจัดให้มีบริการสอนเสริมตามจำนวนนักเรียน เรียนร่วมที่รับผิดชอบ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
65	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของงานด้านการศึกษาพิเศษ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
66	หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีผู้นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ตัดไว้
67	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดทำรายงานการติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนร่วมและแจ้งให้โรงเรียน ทราบอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
68	ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผล ให้ คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่ ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
69	มีการนำผลการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียน ร่วมมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
70	การนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
71	ครูการศึกษาพิเศษมีส่วนร่วมในการนิเทศ ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
72	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้ผลการนิเทศไป พัฒนา การจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วมที่ รับผิดชอบ	1	1	1	0	1	4	1	ตัดไว้
73	จัดให้มีเงินเพิ่มพิเศษสำหรับผู้ทำงานทุกประเภทที่ เกี่ยวกับเด็กพิการเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
74	ผู้บริหารระดับ สพป./ระดับโรงเรียนส่งเสริมการ ปฏิบัติงานและให้กำลังใจครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วม ทุกคน	1	1	1	1	1	5	10	ตัดไว้
75	ผู้บริหารระดับ สพป./ระดับโรงเรียนยกย่องชมเชย เผยแพร่ผลงานของครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
76	ผู้บริหารระดับ สพป./ระดับโรงเรียนส่งเสริมการจัดทำ วิทยฐานะที่สูงขึ้นของครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
77	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมกับทางโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
78	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
79	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
80	ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียนเรียนร่วม	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
81	ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษ	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้
82	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำ	1	1	1	1	1	5	0	คัดไว้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม		สรุปผล การคัดกรอง
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	ใช่	ไม่ใช่	
		1	2	3	4	5			
83	ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
84	โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือประสานความร่วมมือด้านการศึกษาพิเศษ	1	1	1	1	1	5	1	ตัดไว้
85	โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียนร่วมทุกคนโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรในชุมชน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
86	โรงเรียนจัดให้มีการปรึกษาหารือผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้
87	โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน	1	1	1	1	1	5	0	ตัดไว้

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือการให้ข้อมูลที่แท้จริงของท่าน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานวิจัยต่อไป

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

Reliability

*****Method 2(covariance matrix) will be used for this analysis *****

-

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

-

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

		Mean	Std Dev	Cases
1.	A1	4.1250	.8328	32.0
2.	A2	4.4688	.5671	32.0
3.	A3	4.3750	.7071	32.0
4.	A4	4.4375	.6690	32.0
5.	A5	4.0938	.8561	32.0
6.	A6	4.3125	.6445	32.0
7.	A7	4.5938	.5599	32.0
8.	A8	4.4375	.8007	32.0
9.	A9	4.4375	.6189	32.0
10.	A10	4.3438	.7453	32.0
11.	A11	4.3125	.8206	32.0
12.	A12	4.0625	.9136	32.0
13.	A13	4.1250	.7931	32.0
14.	A14	4.1875	.7803	32.0
15.	A15	4.0313	.8608	32.0
16.	A16	4.2188	.7925	32.0
17.	A17	4.2188	.7925	32.0
18.	A18	4.2188	.8322	32.0
19.	A19	4.2813	.7289	32.0
20.	A20	4.1875	.7803	32.0
21.	A21	4.1250	.7071	32.0
22.	A22	4.4063	.7121	32.0
23.	A23	4.2500	.7620	32.0
24.	A24	4.2188	.8701	32.0
25.	A25	4.1875	.8206	32.0
26.	A26	4.3750	.7071	32.0
27.	A27	4.1563	.7233	32.0
28.	A28	4.2813	.6832	32.0
29.	A29	4.4375	.7594	32.0
30.	A30	4.3750	.9070	32.0
31.	A31	4.4375	.6690	32.0
32.	A32	4.3125	.8206	32.0

33.	A33	4.1563	.9197	32.0
34.	A34	4.2813	.7289	32.0
35.	A35	4.0313	.8975	32.0
36.	A36	4.0313	.8224	32.0
37.	A37	3.8750	.9070	32.0
38.	A38	4.3125	.7378	32.0
39.	A39	4.2813	.7289	32.0
40.	A40	4.3125	.7803	32.0
41.	A41	5.0938	4.9991	32.0
42.	A42	4.0938	.9625	32.0
43.	A43	4.0625	.9483	32.0
44.	A44	3.9688	1.0313	32.0
45.	A45	4.1250	.9419	32.0
46.	A46	3.7500	.8799	32.0
47.	A47	3.6563	1.0352	32.0
48.	A48	4.0625	1.1053	32.0
—				
49.	A49	4.2500	.8424	32.0
50.	A50	4.0625	1.0758	32.0
51.	A51	4.2188	.9413	32.0
52.	A52	3.9688	1.0621	32.0
53.	A53	4.0313	.9667	32.0
54.	A54	4.0625	1.0453	32.0
55.	A55	3.7500	1.2181	32.0
56.	A56	4.0625	1.0453	32.0
57.	A57	3.9063	1.1461	32.0
58.	A58	3.8125	1.1760	32.0
59.	A59	3.8438	.9541	32.0
60.	A60	3.9688	.8224	32.0
61.	A61	4.1875	.7803	32.0
62.	A62	4.3750	.7071	32.0
63.	A63	4.3125	.7378	32.0
64.	A64	4.2188	.7925	32.0
65.	A65	4.0625	.7594	32.0
66.	A66	4.2188	.7925	32.0
67.	A67	4.0938	.8175	32.0
68.	A68	3.9063	1.1176	32.0
69.	A69	4.0313	1.0920	32.0
70.	A70	3.7813	1.1284	32.0
71.	A71	3.8438	.9541	32.0
72.	A72	4.3438	.7874	32.0
73.	A73	4.5313	.7177	32.0
74.	A74	4.2813	.9240	32.0

75.	A75	4.2813	.8884	32.0
76.	A76	4.3750	.7931	32.0
77.	A77	4.5000	.7620	32.0
78.	A78	4.4688	.7177	32.0
79.	A79	4.4063	.8370	32.0
80.	A80	4.2188	.9750	32.0
81.	A81	4.2188	.9064	32.0
82.	A82	4.1250	1.1570	32.0
83.	MM		4.1932	.5565 32.0

-

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

N of Cases = 32.0

Statistics for	Mean	Variance	Std Dev	N of
Scale	348.0370	2133.1635	46.1862	83

Item Means	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	4.1932	3.6563	5.0938	1.4375	1.3932	.0493

Item Variances	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	1.0359	.3096	24.9909	24.6813	80.7076	7.1533

Reliability Coefficients 83 items

Alpha = .9714 Standardized item alpha = .9833

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ส่วนประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis) ในการสกัดองค์ประกอบได้ค่าความร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอแกน (Eigenvalue) ร้อยละความแปรปรวน (Percentage of Variance) และร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) ดังแสดงตามตาราง 28

ตาราง 28 องค์ประกอบ ค่าไอแกน ร้อยละของค่าความแปรปรวนและร้อยละของความแปรปรวนสะสม

องค์ประกอบ	ค่าไอแกน	ร้อยละของค่าความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	39.386	48.032	48.032
2	4.537	5.532	53.565
3	2.723	3.320	56.885
4	2.014	2.456	59.341
5	1.734	2.114	61.455
6	1.517	1.850	63.305
7	1.417	1.728	65.033
8	1.370	1.671	66.704

จากตาราง 28 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าไอแกนเกิน 1 พบว่ามีทั้งหมด 8 องค์ประกอบโดยมีค่าของความแปรปรวนสะสมเท่ากับร้อยละ 66.704

ผลการหมุนแกนหลังการสกัดองค์ประกอบจำนวน 8 องค์ประกอบ โดยวิธีการหมุนแกนแบบออร์ทogonal (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax Method) เพื่อให้ตัวแปรสัมพันธ์กับองค์ประกอบในลักษณะที่ชัดเจนขึ้นแล้วจึงคัดเลือกตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการบวกหรือลบ ทั้งนี้ต้องมีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงนับเป็นองค์ประกอบได้ ปรากฏผลดังตาราง 29

ตาราง 29 ตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1		.546						
2		.592						
3		.754						
4		.730						
5		.569						
6		.649						
7		.628						
8		.637						
9		.719						
10		.538						
11		.591						
12		.571						
13								.679
14								.718
15								.541
16								
17	.526							
18	.529							
19	.519							
20	.509							
21	-							
22	.526							
23	.566							
24	.564							
25	.636							
26	.709							
27	.757							
28	.733							
29	.510							29
30	-							30

ตาราง 29 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
31	.658							31
32	.735							32
33	.702							33
34	.550							34
35	.537							35
36	.505							36
37						.587		37
38						.549		38
39						.599		
40						.557		
41						.550		
42	-							
43	-							
44	-							
45				.531				
46				.565				
47	-							
48	-							
49							.610	
50							.615	
51							.620	
52				.543				
53							.513	
54	-							
55				.726				
56				.594				
57				.810				
58				.807				
59					.548			
60					.526			

ตาราง 29 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
61					.718			
62					.702			
64					.573			
65	-							
66					.587			
67	-							
68	-							
69	-							
70	-							
71	-							
72			.668					
73			.679					
74			.670					
75			.682					
76			.654					
77			.675					
78			.668					
79			.679					
80			.670					
81			.538					
82				.541				

จากตาราง 29 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายหลังหมุนแกนอโรทอนอล ด้วยวิธีวาริแมกซ์ ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 และมีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 8 องค์ประกอบ

ทั้งนี้แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดข้อความและค่าน้ำหนักองค์ประกอบดังปรากฏ ในตาราง 30

ตาราง 30 ข้อความในองค์ประกอบ 8 ประกอบเรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบและข้อความ

ข้อ คำถามที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 1		
27	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการบันทึกพฤติกรรมเด็กนักเรียนเรียนร่วมทั้งในและนอกห้องเรียน	.757
32	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้การวัดผลประเมินผลในการวางแผน/ปรับแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	.735
28	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์	.733
26	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการประเมินติดตามความก้าวหน้านักเรียนเรียนร่วม	.709
33	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม	.702
31	การวัดผลประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครูและผู้ปกครอง	.658
25	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	.636
23	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเทคนิคการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล	.566
24	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคล	.564
34	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนา	.550
35	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล	.537
18	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	.529
17	แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนเรียนร่วมมีการทบทวนปรับปรุงแผนทุกภาคเรียน	.526
22	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนร่วมและเด็กปกติทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	.526

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ คำถามที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
19	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดเนื้อหาและกิจกรรมในการพัฒนา นักเรียนเรียนร่วม ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้เป็นรายบุคคล	.519
29	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีการแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการ ด้านต่างๆให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษร	.510
20	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดหา ผลิตภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับ นักเรียนเรียนร่วม	.509
36	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการ สอน	.505
ค่าไอเกนเท่ากับ 39.386 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 48.032		
องค์ประกอบที่ 2		
1	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะการช่วยเหลือตนเอง	.754
2	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะทางสังคมและการ ดำรงชีวิต	.730
3	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมี เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม	.719
4	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการการเรียนรู้ตามแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)	.649
5	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่าง เหมาะสม	.637
6	ครูส่งเสริมเพื่อนนักเรียนที่เป็นนักเรียนปกติ ให้การยอมรับการร่วม กิจกรรม กับนักเรียนเรียนร่วม	.628
7	ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะความพิการให้นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รู้จัก และให้การยอมรับ นักเรียนเรียนร่วม	.592
8	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน เรียนร่วมสามารถปรับตัวในด้านต่างๆได้ดี	.591
9	โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	.571
10	ครูพัฒนานักเรียนเรียนร่วมให้มีพัฒนาการในทักษะพื้นฐานการทำงาน อาชีพ	.569

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ คำถามที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
11	โรงเรียนเตรียมความพร้อมนักเรียนเรียนร่วมตามความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเฉพาะบุคคล	.546
12	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	.538
ค่าไอเกินเท่ากับ 4.537 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 53.565		
องค์ประกอบที่ 3		
75	ผู้ปกครองเด็กปกติทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับการเรียนร่วมของบุตรกับนักเรียนเรียนร่วม	.682
73	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	.679
78	ผู้ปกครองเด็กปกติมีความเข้าใจในสิทธิทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมทุกคนพึงได้รับเท่าเทียมกับเด็กปกติ	.677
77	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการช่วยฝึกสอนบุตรที่บ้านตามคำแนะนำ	.675
74	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนเรียนร่วมอย่างถูกต้อง	.670
72	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมกับทางโรงเรียน	.668
76	ผู้ปกครองเด็กปกติให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษ	.654
79	โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือประสานความร่วมมือด้านการศึกษาพิเศษ	.644
80	โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียนร่วมทุกคนโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรในชุมชน	.618
81	โรงเรียนจัดให้มีการปรึกษาหารือผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมทุกคนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ	.538
ค่าไอเกินเท่ากับ 2.723 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 56.885		

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ คำถามที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 4		
57	โรงเรียนจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม	.810
58	โรงเรียนจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมนอกอาคารให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วม	.807
55	โรงเรียนจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาอื่นเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองทราบ	.726
56	โรงเรียนจัดให้มีสถานที่ที่สามารถจะส่งต่อหรือรับเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วมเข้ารับบริการได้อย่างเหมาะสม	.594
46	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม	.565
52	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วมอย่างทั่วถึงและชัดเจน	.543
82	โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน	.541
45	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการบริหารจัดการเรียนร่วม	.531
ค่าไอเกินเท่ากับ 2.014 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 59.341		
องค์ประกอบที่ 5		
61	หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีผู้นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน	.718
62	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมและแจ้งให้โรงเรียนทราบอย่างชัดเจน	.702
	ครูการศึกษาพิเศษมีส่วนร่วมในการนิเทศ ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียน	.587
63	ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผล ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง	.586
64	มีการนำผลการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนร่วมมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน	.573
59	โรงเรียนจัดให้มีบริการสอนเสริมตามจำนวนนักเรียนเรียนร่วมที่รับผิดชอบ	.548
60	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของงานด้านการศึกษาพิเศษ	.526
ค่าไอเกินเท่ากับ 1.734 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 61.455		

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ คำถามที่	ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 6		
39	ผู้บริหารโรงเรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนร่วม	.599
37	ผู้บริหารโรงเรียนควรมีคุณสมบัติหรือประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษ	.587
40	ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจในการปฏิบัติงานของโครงการเรียนร่วมและระบบการให้บริการที่ชัดเจน	.557
41	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน	.550
38	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม	.549
ค่าไอเกนเท่ากับ 1.517 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 63.305		
องค์ประกอบที่ 7		
51	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดแยกเด็ก	.620
50	คณะกรรมการคัดแยกเด็กมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยกเด็กร่วมกัน	.615
49	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดแยกเด็ก	.610
53	โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็ก ฯลฯ	.513
ค่าไอเกนเท่ากับ 1.417 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 65.033		
องค์ประกอบที่ 8		
13	สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดอบรมสัมมนาให้ครูทุกคนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	.718
14	สพป./ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดประชุมครูทุกคนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	.679
15	ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมทุกคนได้รับการสนับสนุนในการศึกษาต่อและหรือศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม	.541
ค่าไอเกนเท่ากับ 1.370 ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม 66.704		

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงนำเสนอค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละองค์ประกอบ ค่าไอเกน และการตั้งชื่อขององค์ประกอบ ได้ดังตาราง 31

ตาราง 31 องค์ประกอบ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่า ไอเกน และการตั้งชื่อองค์ประกอบ

องค์ประกอบที่	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	การตั้งชื่อองค์ประกอบ
1	505 - 757	39.386	การบริหารงานวิชาการ
2	.538 - 754	4.537	คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
3	.538 - 682	2.723	การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
4	.531 - 810	2.014	การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์
5	.526 - 718	1.734	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และ รายงานผล
6	.549 - 599	1.517	คุณภาพผู้บริหาร
7	.513 - 620	1.417	การคัดแยกเด็ก
8	.541 - 718	1.370	การพัฒนาครู

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความร่วมมือสำหรับดำเนินการเพื่อการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๓๓๒

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๐

๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความสอดคล้องฯ จำนวน ๑ ชุด
๒.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

ด้วยนางสมจิต ทองเกตุนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การ
บริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓”
โดยมี ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของ
แบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓ เพื่อการทำวิจัยในระยะต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๗๓๓๑-๓๙๓๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๔๕๕

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาเอก ทำการทดลอง (Try Out) เครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๔ ชุด

ด้วยนางสมจิต ทองเกตุ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหาร
จัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3” โดยมี
ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะขอทำการทดลอง (Try Out) เครื่องมือ
เพื่อการวิจัยจากหน่วยงานของท่านเพื่อประกอบการศึกษาวิจัยในระยะที่ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์
หาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดผู้ตอบแบบ
สอบถามซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๑ คน ครู
หัวหน้าวิชาการจำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมจำนวน 1 คน และ
ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน ๑ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔ คน จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการทดลอง (Try Out) แบบสอบถามการ
วิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ธีร หฤทัยธนาสันต์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๗๓๓๑-๓๙๓๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว ๔๖๗

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๑

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๒ ชุด

ด้วยนางสมจิต ทองเกตุ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓” โดยมี ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านและบุคลากรในหน่วยงานของท่านตอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการวิจัยในระยะที่ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาค่าประกอบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๑ คน ครูหัวหน้าวิชาการจำนวน ๑ คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมจำนวน ๑ คน และผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน ๑ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔ คน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชุสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๗๓๓๑-๓๙๓๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

หมายเหตุ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นางสมจิต ทองเกตุ โทร 087-2946944

ที่ ศธ 0521.2.0702/ว๒๘

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย(แบบสัมภาษณ์)
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบประเมินความเหมาะสม	จำนวน ๑ ชุด
	๒. คำโครงวิทยานิพนธ์	จำนวน ๑ เล่ม
	๓. ผลการวิจัยระยะที่ ๑	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสมจิต ทองเกตุนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓” โดยมี ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ ส่งเคราะห์แนวปฏิบัติของการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓ เพื่อการทำวิจัยในระยะต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชุสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๗๓๓๑-๓๙๓๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ 0521.2.0702/ว๔๑

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาเอก ทำการทดลอง (Try Out) เครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดร่มเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๔ ชุด

ด้วยนางสมจิต ทองเกตุ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหาร
จัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓” โดยมี
ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทำการทดลอง (Try Out) เครื่องมือ
เพื่อการวิจัยจากหน่วยงานของท่านโดยการสัมภาษณ์บุคลากรในหน่วยงานของท่านประกอบด้วย
ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๑ คน ครูหัวหน้าวิชาการจำนวน ๑ คน ครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วมจำนวน ๑ คน
และผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน ๑ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔ คน จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการทดลอง (Try Out) แบบสอบถามการ
วิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชุสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๗๓๓๑-๓๙๓๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ 0521.2.0702/ว๙๗

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนประชารัฐบำรุง ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๔ ชุด

ด้วยนางสมจิต ทองเกตุ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓” โดยมี ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขออนุญาตสัมภาษณ์บุคลากรในหน่วยงานของท่านประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๑ คน ครูหัวหน้าวิชาการจำนวน ๑ คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมจำนวน ๑ คน และผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน ๑ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สัมภาษณ์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๓ เพื่อนำข้อมูลมาทำวิจัยในระยะต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๗๓๓๑-๓๙๓๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นางสมจิต ทองเกต	
รหัสประจำตัวนักศึกษา	5320130018	
วุฒิการศึกษา		
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
การศึกษาระดับบัณฑิต	วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช	2536
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยทักษิณ	2546

ทุนการศึกษา

ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ จากสถานวิจัยพหุวัฒนธรรมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
 (สพย.)

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่างทอง
 โรงเรียนบ้านอ่างทอง หมู่ 3 ตำบลอ่างทอง อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 93000

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

สมจิต ทองเกต, ชวลิต เกิดทิพย์, และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2558). การวิเคราะห์ห้องปฏิบัติการ
 บริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขต
 การศึกษา 3. เอกสารประชุมวิชาการระดับชาติ ม.อ.วิจัยทางการศึกษา “อภิวัดน์การ
 เรียนรู้ : ทนทางสู่การเปลี่ยนแปลง”, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตปัตตานี, (29 กรกฎาคม 2558).

สมจิต ทองเกต, ชวลิต เกิดทิพย์, และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2560). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหาร
 จัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขต
 การศึกษา 3. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี,
 28(2). (รอตีพิมพ์).